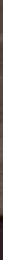

1

6046/E

100

100

100

1

61/9409

880402

ועדה מנכ"לים לספול בנושאים אזרחיים
בשטחים המוחזקים ע"י צה"ל

סדר יום לישיבת הועדה ביום 11.9.67

1. כללי

אינפורמציה כללית.

2. דו"חות בצוע

דו"חות תמציתיים של המפקדים בשטחים על בצוע החלטות הועדה.

3. נושאי חינוך

א. דו"ח על פתיחת בחי-הספר בגדה המערבית.

ב. הפעלת כיתות לימוד עבור ילדי הבדואים בדרום ומרכז סיני.

ג. חינוך גבוה.

4. נושאי מסחר ותעשייה

א. מכירת סחורות הנמצאות במחסני ערובה ברצועת עזה, ל"שקס", בחנאים מיוחדים.

ב. נוהל וחריפי מכס לסחורות מהגדה המזרחית אשר שולמה חמורתן ע"י תושבי הגדה המערבית לפני 5.6.67.

ג. מכירת מלח מהמפעל הצפוני של ים המלח.

5. נושאי אוצר

א. הקצבת מטבע זר לסטודנטים מהשטחים היוצאים ללמוד בחו"ל.

ב. זכויות פנסיה של עובדי צבור.

ג. בטוח עובדי מדינה העובדים בשטחים ואזרחים המוזמנים ע"י המפקדה, כנגד סכומי מלחמה.

6. רכוש נטוש

פינוי רכוש נטוש אזרחי מקנטרה.

7. שונות

א. כיסוי הוצאות נציגי המשרדים בממשל.

ב. שונות.

ג. מינוי אגודה ו"ן י"מ.

8. מועד הישיבה הבאה.

1. The first part of the report...

2. The second part of the report...

3. The third part of the report...

4. The fourth part of the report...

5. The fifth part of the report...

6. The sixth part of the report...

7. The seventh part of the report...

8. The eighth part of the report...

9. The ninth part of the report...

אל : אל"מ י. ניצן

מאת: הוועדה לקביעת השכר בשטחים המוחזקים ע"י צה"ל

הנדון: שכר עובדי צבא בגדה המערבית
סמוכין: כתב מינוי מס' ני/231 מ-21.8.67

אנו ממליצים כלהלן:-

א. בשלב זה אין לשנות המבנה הקיים של השכר למרכיביו; על כן יש לטלח גם תוספת הוותק והתוספות המיוחדות לרופאים ולמהנדסים לפי תקנון מס 106 לסנת 1965 ותקנון מס 22 לסנת 1966 המצ"ב.

ב. סוצע להוסיף מרכיב חדש לשכר כ"תוספת מיוחדת" לבעלי הכנסות עד 840 לירות כפיצוי להתיקרות שחלה. התוספת תחושב לפי 20% משכר היסוד המסוצע בדרגה עד הכנסה של 320 לירות לחודש. בתחומים שבין 320 לירות ל- 840 לירות תנתן התוספת בשעור אחיד וקבוע של 64 לירות.

למשלמרים בין 840 ו- 904 לירות תשלם המשכורת ל-904 לירות.

התוספת המיוחדת תשולם למקבלי שכר חדשי בלבד.

ג. לפי הצעת מפקדת כוחות צה"ל בגדה המערבית יתווסף דרוג נוסף של פועלים שבעבר היו בלתי מסווגים, בשכר יסוד של 84 לירות לחודש (סוג ד').

העובדים הבלתי מסווגים יקבלו תוספת משפחה ו"התוספת המיוחדת" בהתאם.

דרגתם החדשה של העובדים הבלתי מסווגים תיקבע לפי משכורתם בעבר, תפקידם, ורמת ההשכלה, (בהתאם לקריטריונים שהיו נהוגים בעבר ביחידות השונות).

ד. שכרם של פועלים יומיים יהיו כלהלן:-

שכר יומי מוצע	פועלים
4.20 לירות	פועל פשוט (סוג א')
" 4.60	פועל (סוג ב')
" 5.00	פועל מקצועי (סוג ג')

2. פועלים ברמה מקצועית גבוהה

פועלים שהעסקו בעבר ע"י ממשלת ירדן בתעריפי שכר גבוהים מהתעריפים המפורסמים בסעיף דא' דלעיל ימשיכו לקבל שכרם לפי התעריף הקודם. תעריף נוסף של 7.00 לירות ליום יקבע לפועלים חדשים ברמה מקצועית גבוהה כתעריף שיא. מפקדת כוחות צה"ל בגדה תעבד תעריפי ביניים בתחום של 5.00 עד 7.00 לירות לפועלים אלה.

ה. יש להמשיך חלונות קרן פנסיה כפי שהיה נהוג.

ו. בכל המסמכים וההודעות הקשורות בשכר יש לנקוב הסכומים בלירות ישראליות בלבד.

יחזק כוכמי
מרכז

יואל אלוני
חבר

אפרים גרמנס
יו"ר

משרד הבסחון

בציבות שרות המדינה

אגף התקציבים-משרד האוצר

לוטסה:

נספח א: הסבר להמלצות

נספח ב: טבלת השכר של העובדים המסורגים והתוספות שהיו בהוגות.

נספח ג: חישוב שבויי המחירים והעליה במדד של מוצרי המזון והסברים כפי שהעברו לוועדה ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

נספח ד': חישובי שכר לדוגמא של עובדי צנור בגדה.

הכבדים להמלצות:-

א. כללי:-

1. הוועדה קבעה לעצמה את ההנחיות הבאות:-
1. שמירה על שכר ריאלי כפי שהיה נהוג.
2. לא לשנות את ההפרשות בשכר ילא במידה והוא מתחייב מהשיטה המוצעת לפיצוי עבור ההתיקרות.
3. לא לשנות בשלב זה מערכת השכר הנהוגה.
4. לא להגדיל השכר הנומינלי של שכירים ששכרם גבוה מהמקובל לפי סטנדרטים ישראליים.

ב. להמלצה א'

מפקדת כוחות צה"ל בגדה שלמה עד כה רק חלק ממרכיבי השכר שהיו נהוגים בזמן השלטון הירדני. הוועדה ממליצה להשלים את מרכיבי השכר כפי שהיו נהוגים. המדובר בעיקר בתוספת רווח, תוספת מקצועית ותוספת התמחות.

להמלצה ב'

1. מאז המלחמה קים תהליך של עליית מחירים. תהליך זה נמשך עדיין. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בדקה וסצאה שעד סוף אוגוסט עלו מחירי מוצרי המזון (להוציא ירקות ופירות) בסך 8% למוצע של 1965. לגבי קניות הנערכות בלירות נדרשים בחזויות מחירים בשער של 10 לירות לדינר.
2. עליית המחירים לאור גורמים אלה מוערכת על ידינו בכ-20%.
3. בהתחשב ברצוננו שלא להגדיל הכנסה נומינלית שעבר לסטנדרטים הישראליים ובהתחשב בעובדה שלא היתה קיימת שיטת תוספת יוקר, אנו מציעים הסדר מיוחד שיש בו כדי לפצות בעלי הכנסות נמוכות ובינוניות על ההתיקרות שחלה.

להמלצה ג'

1. בתקופת הממשל הירדני נקבע שכרם של עובדים בלתי מטורגים במידה רבה של שרירות בהתאם לשיקול הדעת של מנהל המחלקה והמצב התקציבי של יחידתו. במצב זה יכלו להמצא סני עובדים בעלי תפקיד זהה ורוחק זהה שהאחד מקבל תוספת משפחה והשני לא, כן קיימים הפרשים אחרים לא מטורים בשכרם.
2. מפקדת הגדה קבעה לעובדים שקבלו בעבר מעל 15 דינר 3 דרגות שכר, ושלמה להם בהתאם:-

הסוג	השכר החדשי בדינרים
א	15
ב	18
ג	20

אנו מקבלים הצעת המפקדה לקבוע מוג נמוך בוסף של 84 לירות לחודש, לבעלי שכר נמוך יותר ממוג א. מפקדת הגדה בהתייעצות עם נציבות שרות המדינה תקבע דחגם של העובדים הנ"ל בהתחשב בשכרם בעבר, תפקידם והשכלתם ובצמוד ככל האפשר לעקרונות שהיו קיימים בעבר. יש להמנע במסגרת זו משינוי ניכר בשכרם של עובדים אלה.

להמלצה ד'

בנוסף להמלצות ביניים שהגישו הועדה לעניינים של פועלים היומיים ב-4 לספטמבר 1967. הובא לתשומת לבנו לאחר התאריך הנ"ל דבר קיומם של פועלים בשכר יומי שקבלו בעבר שכר שהגיע עד 1,250 דינר. הוועדה ממליצה להמשיך ולשלם לפועלים אלה שכרם וקובעת שלגבי פועלים חדשים יש לקבוע שכר שיא של 7.00 לירות ליום.

להמלצה ה'

בהתאם להחלטת ועדת המנכלים לגבי רצועת עזה ממליצה הוועדה לחדש את הביכורי לקרן פנסיה כפי שהיה נהוג.

להמלצה ו'

מאחר והשכר ממוצע על ידנו לוקח בחשבון את המחירים של מוצרים כפי שנקובים בלירות ישראליות ומתחשב על ידי כך בהפרש בין השער הרשמי לדינר לשער השוק, אין להמשיך ולנקוב שכרם של עובדים בדינרים אלא בלירות ישראליות בלבד.

הדרגה	שכר בשנה הראשונה בדינרים לחודש	שכר בשנה השניה בדינרים לחודש	שכר בשנה השלישית בדינרים לחודש	שכר בשנה הרביעית בדינרים לחודש	שכר בשנה החמישית בדינרים לחודש	שכר בשנה השישית בדינרים לחודש	שכר בשנה השביעית בדינרים לחודש
+1	92	95	98	101	104	107	110
1	83	85	87	89	91	-	-
2	72	74	72	78	80	-	-
3	62	64	66	68	70	-	-
4	52	54	56	58	60	-	-
5	46	47	48	49	50	-	-
6	41	42	43	44	45	-	-
7	36	37	38	39	40	-	-
8	31	32	33	34	35	-	-
9	26	27	28	29	30	-	-
10	21	22	23	24	25	-	-

פתרון רשמי

הממלכה הירדנית ההשמית מס' 1688

תקנון מס' 50 לשנת 1963

תקנון תוספת משפטית לשופטים אזרחיים ושופטים דתיים:

- (א) תינתן תוספת של 15 דינרים לחודש לראש וחברי בתי-הדין לערעורים וכן לראש התביעה הכללית.
- (ב) תינתן תוספת של 10 דינרים לחודש לשאר השופטים האזרחיים והדתיים.

תקנון מס' 106 לשנת 1965
מהעיתון הרשמי מס' 1879

תוספת מומחיות חיצונית לפי שלש קבוצות.

סעיף 3 -

קבוצה א'

סעיף 4 -

רופא מומחה בנושא אחד מהתוארים הספורפים או מקביל לזה, ואשר מוכרים ע"י מנסטריון הבריאות ואשר עבד ברפואה שמונה שנים וכן כמסמכת חמש שנים.

F. R. C. P.
 F. R. C. S.
 F. R. C. O. G.
 M. R. C. O. G.
 M. ch. Orth. S.
 M. S.

קבוצה ב'

1) רופא בנושא תואר במומחיות (דיפלומה), ואשר עבד במקצוע הרפואה לפחות שש שנים וכן כמסמכת לחקופה מינימלית של שלוש שנים.

2) רופא אשר אינו נושא תואר זה אך עברו עליו שש שנים כחבר קבוצה ג'.

קבוצה ג'

1) רופא אשר עסק במקצוע רפואה לפחות חמש שנים.
 2) עסק בהתמחות תחת רופא מומחה מקבוצה א' או ב', לשביעת רצון הממונים עליו ואשר תקופת עבודתו תחת רופא מומחה לא תהיה פחות משלש שנים.

תינתן תוספת מקצועית בהתאם כדלקמן:

סעיף 8 -

א. רופאי הבריאות 80% ממשכורתם היסודית
 ב. רופאי שיניים ורוקחים 70% ממשכורתם היסודית.

תינתן תוספת ההתמחות כדלקמן:

סעיף 9 -

קבוצה ראשונה	45 דינר
קבוצה שניה	30 דינר
קבוצה שלישית	10 דינר

תינתן תוספת מנהלתית לרופאים העובדים בעבודות כדלקמן:

סעיף 10 -

תת השר	45 דינרים
סגן תת השר ומנהל הבריאות	30 דינרים
מנהלי בתי-חולים	15 דינרים

לשר הבריאות באישור ראש הממשלה, ההחלטה בתוספת נוספת בטכ (25%) מכלל המשכורת והתוספות לרופאים המומחים ורופאי המרפאות אשר יועסקו בעבודה נוספת.

סעיף 12 -

אין לרופא או לרוקח לעבוד עבודות פרטיות.

סעיף 13 -

ירושלים, כ"ח באב תשכ"ז
3 בספטמבר 67
מס' 4595/4612

אל : מר ירמבס, אגף התקציבים משרד האוצר, ירושלים

מאת: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

הנדון: עליית המחירים בגדה משנת 1965 עד אוגוסט 1967

כמבוקש על ידך אנו מטפלים לך אומדן גולמי על עליית מחירי מזון בגדה (לא כולל ירושלים המזרחית) משנת 1965 עד 23 לאוגוסט 1967. אין התייחסות למספר זה כאל פרסום רשמי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אלא כשרות פנימי לועדה שאתה מרכיב.

חשוב האומדן בערך בשתי הנחות:

א. מחירי הירקות והפירות לא השתנו בין התקופות הנדונות. אומדן זה מראה עליה של כ-8% במחירי מוצרי המזון.

ב. מחירי הירקות והפירות השתנו בין שתי התקופות והאומדן מטפח ירידה עונתית. אומדן זה מראה ירידה של כ-2% במחירי המזון.

כל המחירים שנבדלו הם מחירים בפילס. מאנפורמציה שקבלנו בחנויות ידוע לנו שהשער לפיו מחשבים את המחיר בל"י הנו 10 ל"י לדינר.

הערות והסתייגויות על האומדנים ראה בדף המצורף.

ב ב ר כ ה ,

ראובן קרסאי

הערות והסתייגויות

א. לא היה בידינו סל מצרכי המזון הנצרך ע"י תושבי הגדה או תושבי ירדן כולה, היה עלינו לאמוד הרכב סל זה בעזרת נתונים על בקוש מוצרי מזון בירדן כולה בשנת 1965.

ב. בשנת 1965 קימים נתונים על מחירי מוצרי מזון בשכם בלבד. כמיצגת את שאר ערי הגדה נלקחה העיר ארביד שבעבר המזרחי של הירדן. המחירים ב-1967 נאספו ב-4 ערים בגדה: שכם, ראמלה, בית לחם וחברון.

ג. אין נתונים על שוויים שחלו באיכות המוצרים ולכן יתכן ששוויים במחירי מוצרים מסוימים משקפים גם שוויים באיכות.

ד. לגבי האומדן המתחשב בירידת המחירים של ירקות ופירות יש לציין שמחירי הירקות והפירות זולים עתה כיון שזו עונת השפע בירקות ופירות. השוואת מחירים בשיא העונה למחירים ממוצעים לשנת 1965 מסקפת את הירידה העונתית במחירי ירקות ופירות, החלה בשיא העונה. יתכן שאם גשווה עונות מקבילות נקבל אפילו עליות מחירים.

ה. השוואת מחירי הקמח באוגוסט 1967 למחירי הקמח ב-1965 מראה ירידה קלה של כ-2-3%. כיון שלאוגוסט 1967 יש בידינו נתונים וולקיים בלבד על מחירי הקמח ומאינפורמציה נוספת מבידינו על מחירי מזון ב-1966 ידוע לנו שמחירי הקמח ב-1966 היו זהים לאלה שנרשמו ע"י הלשכה באוגוסט 1967 הנחנו שמחירי הקמח לא השתנו בין החשופות הנדוברות.

מוצרי מזון	מחיר ממוצע בפילס לשנת 1965	מחיר בפילס בימים 22-23 לאוגוסט	אחוז השנוי	משקל
קמח מס' 0	50.0	45.5	100.0	9.88
קמח מס' 1	42.0	40.0	100.0	8.30
אורז מצרי מס' 1	77.0	120.0	155.8	3.00
עדשים	50.0	100.0	200.0	0.69
שעועית	104.0	101.0	97.1	2.50
טוחר	47.0	60.0	127.7	3.96
בשר עגל	390.0	5.00	128.2	1.87
בשר כבש	473.0	535.0	113.1	10.72
עוף	260.0	242.0	93.1	0.45
ביצים	13.0	11.0	84.6	0.09
שמן זית	275.0	328.0	119.3	4.91
סמנה	200.0	222.0	111.0	3.57
קפה ברזילי	356	4.80	134.8	4.37
תה צילון	883.0	835	94.6	6.11
			112.9	60.42

ירקות ופירות

עגבניות	49.0	26.0	53.1	6.90
חצילים	41.5	18.0	43.4	1.43
בצל	35.5	35.0	98.0	0.85
תפוחי אדמה	42.0	55.0	130.9	4.47
קשואים	58.0	35.0	60.3	2.19
מלפפונים	65.6	69.0	105.2	2.48
שעועית	71.0	47.0	66.2	2.19
עגבים	53.0	32.0	60.4	14.75
אבמחים	23.0	15.0	65.2	1.26
מלונים	26.5	24.0	90.6	1.37
בננות	82.0	95.0	115.9	1.69

39.58 74.0

סה"כ ירקות ופירות

תקנון מס' 22 לשנת 1966
מהעתון הרשמי מס' 1908

תקנון תוספת מקצועית ותוספת התמחות למهندסים.

סעיף מס' 3 - תינתן למهندس תוספת מקצועית של 70% ממשכורתו היסודית. תוספת זאת אפשר לקבוע מזמן לזמן בהתאם לכושרו ועבודתו של המהנדס.

סעיף מס' 4 - תינתן למهندסים בוס, לתוספת מקצועית גם תוספת התמחות בהתאם לדירוג כדלקמן:

א. מהנדס קבוצה ראשונה (סעיף 5 להלן)	40	דיבר לחודש
ב. " " שניה	30	דיבר לחודש
ג. " " שלישית	15	דיבר לחודש

סעיף מס' 5 - (קבוצה ראשונה)

מהנדס קבוצה ראשונה בחשב:

(1) בעל תואר דוקטור להנדסה אשר מוכר ע"י הסתדרות המהנדסים ועבד חמש שנים במקצוע לאחר קבלת הדוקטור.

(2) בעל תואר מג'יסטר, בהנדסה ועבד עשר שנים במקצוע לאחר קבלת התואר.

(3) עבד במקצוע מהנדס, לאחר 15 שנים אחרי סיום לימודיו כמהנדס.

סעיף מס' 6 - (קבוצה שניה)

מהנדס קבוצה שניה בחשב:

(1) מהנדס בעל תואר דוקטור בהנדסה ואשר החל בעבודתו אחרי קבלת התואר.

(2) או בעל תואר מג'יסטר או מקביל לתואר זה במקצוע ההנדסה ואשר עבד חמש שנים אחרי שקבל את התואר.

סעיף מס' 7 - (קבוצה שלישית)

מהנדסים מהדרגה השלישית בחשבים:

(1) אלה אשר עבדו חמש שנים אחרי שקיבלו את תואר המהנדס.

(2) בעל תואר מ. א. או מקביל לאחר קבלת התואר.

סעיף מס' 8 - תקנון זה לא יחול על מהנדסים הלא מועסקים בעבודה מקצועית או אלה המועסקים חלקית על בסיס חוזה או על בסיס יומי.

סדר יום לשיבת הועדה ביום 4.9.67

1. כללי ✓
אינפורמציה כללית.
2. דו"חות בצוע
דו"חות תמציתיים של המפקדים בשטחים על בצוע החלטות הועדה.
3. נושאי תיירות ✓
א. סדר והתנהגות מבקרים במקומות קדושים ושמורות טבע.
ב. פתוח נושאי תיירות בבית-לחם. ✓
ג. זכיון לפעילות ספורט-חורף בחרמון. ✓
4. נושאי בריאות ✓
א. פעילות מוסדות רפואיים ישראלים בשטחים. ✓
ב. טפול רפואי בכדוים במרכז ודרום סיני. ✓
5. נושאי מסחר ותעשייה ✓
א. משלוחי סחורות Bonded מהגדה המזרחית אשר שולמה חמורתן ע"י תושבי הגדה המערבית. ✓
ב. מפעל שמן-קיק באל-עריש. ✓
6. נושאי חקלאות ✓
דייג הבדוים בדרום סיני. ✓
למסורת
7. נושאי תחבורה ✓
א. קביעת נוהל טפול בבקשות להחלפת אוטובוסים ומוניות מהגדה המזרחית לגדה המערבית. ✓
ב. מעבר אוטובוסים (אגד) ללא איסוף והורדת נוסעים בגדה המערבית בקווים: עפולה-ג'נין-שכם-ירושלים וחזרה, באר שבע-חברון-בית לחם-ירושלים וחזרה. ✓
ג. החלת איסור איסוף והורדת נוסעים בשטחים גם על משאיות, טנדרים ומוניות ישראלים (נסיעת שרות). ✓
ד. הפעלת נמל עזה למשלוחי "אונרא" ויצוא פרי הדר. ✓
8. נושאי חינוך
הפעלת כחי-ספר לבדוים בדרום ומרכז סיני.

9. חפוש אזרחים ✓
חפוש אזרחים מקומיים בשטחים המוחזקים עפ"י בקשת הצלב-האדום - קביעת נוהל.
10. שונות ✓
פנ"מ ושד"ר שבר ארצה ארצי צה"ל
א. רגל היחיד ✓
11. מועד הישיבה הבאה ✓
ב. ארצות יונייטד סטת ארצות

18 ימים !

ירושלים, כ"ט באב תשכ"ז
4 בספטמבר 1967

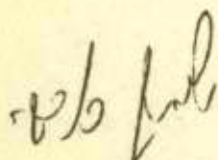
א ל: אל"מ י. ניצן

מאת: הוועדה לקביעת השכר בשטחים המוחזקים ע"י צ.ה.ל.

הנדון: שכר עובדים יומיים בגדה המערבית
מכתב מינוי מס' ני/231 מיום 21.8.67

1. לפי בקשתך, ולאור הדחיפות בנדון, הננו מבישים את המלצתנו בדבר שכר העובדים היומיים בגדה המערבית. הצעתנו לגבי יתר העובדים תוגש בשבוע הבא.
2. הוועדה מקבלת הצעות נציגי הממשל הצבאי בגדה המערבית להעלות שכר העובדים היומיים החל ממשכורת אוגוסט כדלקמן:-

<u>שכר יומי מוצע</u>	<u>שכר יומי ישן</u>	
4.20 לירות	3.36 לירות	פועל פשוט (סוג א')
4.60 לירות	3.78 לירות	פועל (סוג ב')
5.00 לירות	4.20 לירות	פועל מקצועי (סוג ג')

יחזק כוכבי
מרכז

משרד הבטחון

יוראל אלוני
חבר

נציבות שירות המדינה

אפרים ירמנס
יו"ר

אגף התקציבים-משרד האוצר

8% 15/15

ירושלים, כ"ט באב תשכ"ז
4 בספטמבר 1967

א ל: אל"מ י. ניצן

מאח: הוגעת לקביעת השכר בשטחים המוחזקים ע"י צ.ה.ל.

הנדון: שכר עובדי צבור ברמת הגולן
כתב מינוי מס' ני/231 מיום 21.8.67

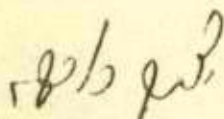
הננו ממליצים לקבוע השכר ברמת הגולן החל ממסכורת אוגוסט 1967 כלהלן:

א. פועלים יומיים

- (1) לפועלים צעירים בגילאי 14-18 3.5 לירות ליום
- (2) לפועלים בעבודות פשוטות ובעבודות חקלאיות רגילות 4.5 לירות ליום
- (3) לפועלים מקצועיים בסוגי עד סוג ב' ועד בכלל ובעבודות גופניות קשות במיוחד 5.5 לירות ליום
- (4) לפועלים מקצועיים מסוג א' ומעלה, לפקידים מקצועיים ולראשי קבוצות 7.0 לירות ליום

ב. עובדי הוראה ועובדי צבור

- (1) שכר מורים בלתי מוסמכים (9 שנות לימוד) 5.5 לירות ליום
- (2) שכר מורים בלתי מוסמכים (12 שנות לימוד) 6.5 לירות ליום
- (3) עובדים קבועים אחרים שהועסקו בעבר כעובדים קבועים ע"י הממשל הסורי, חנתן משכורתם היסנה בחוספת 25%.

יחזק כוכבי
מרכז

משרד הבטחון

יואל אלוני
חבר

נציבות שירות המדינה

אפרים ירמנס
יו"ר

אגף החקציבים-משרד האוצר

כ ל ל י:-

- א. הוועדה קבעה לעצמה את ההנחיות כמפורט בדו"ח על רצועת עזה מיום 27 לאוגוסט.
- ב. המלצות הוועדה מתייחסות לכ-280 פועלים יומיים, לכ-30 מורים בלתי מוסמכים, שלא הועסקו בעבר ול-11 עובדי הוראה שהעסקו בעבר ע"י הממשל.
- ג. לא עלה בידי הוועדה לשחזר מערכת השכר המפורטת של עובדי צבור ברמת הגולן כפי שהייתה קיימת בזמן הממשל הסורי. יחד עם זאת נמצאו נחונים מספיקים המאפשרים לקבוע שכר העובדים כמפורט בסעיף ב', במסגרת ההנחיות שקבענו.

הסברים להמלצות

- א. השכר המפורט בהמלצות נקבע על בסיס התיקרות של כ-25% שנגרמה ע"י קביעת מחירי אספקה מטעם הממשל הישראלי.
- (מחירי כ-75% מהמוצרים העשויים להיכלל בסל הצריכה העלו ע"י הממשל למעשה ב-32.5%.
1. הוספה של 15% על המחיר לצרכן בעבר לכסוי הוצאות הממשל בטפול בסחורות.
2. הפיכת המחיר הנ"ל למחיר האספקה לקמעונאי).
- ב. השכר שהיה קיים בעבר לפועלים מקצועיים כפי שנמסר לנו ע"י הממשל נע בין 5.00 ל"ס ליום לפועלים פשוטים ל-8.00 ל"ס לפועלים מקצועיים. יישום ההתיקרות לתעריף שהיה קיים, תוך השארת התעריף הנמוך ללא שינוי עבור העסקת גילאיים 14-18 כמוצע ע"י הממשל, מהווה את השכר החדש.
- ג. במסגרת ההוראה יעסקו כ-30 מורים בלתי מוסמכים שלא עבדו בעבר. הסעיף המוצע עבורם מבוסס על התעריף שהיה נהוג בעבר ושהיה 6.15 ל"ס למורה בעל השכלה של 9 שנות לימוד ו-7.50 ל"ס למורה בעל השכלה של 12 שנות לימוד.
- ל-11 עובדי חינוך שהועסקו בעבר תשולם מסכורתם כפי שקבלו על סמך התשלומים בפועל בעבר בתוספת התיקרות כנ"ל.

1870

Received of the Hon. Secy of the Interior

for the purchase of the land

the sum of \$1000.00

1871

Received of the Hon. Secy of the Interior

for the purchase of the land

the sum of \$1000.00

1872

Received of the Hon. Secy of the Interior

for the purchase of the land

the sum of \$1000.00

1873

Received of the Hon. Secy of the Interior

for the purchase of the land

the sum of \$1000.00

1874

Received of the Hon. Secy of the Interior

for the purchase of the land

the sum of \$1000.00

1875

Received of the Hon. Secy of the Interior

for the purchase of the land

the sum of \$1000.00

עיקרי דברים משיבת הועדה שהתקיימה ביום 1.9.67

מס' 20

נוכחים:	יו"ר - ד"ר י. ארנון	מנכ"ל משרד האוצר
	ד"ר צ. דינשטיין	סגן שר האוצר
	מר מ. דה-שליט	מנכ"ל משרד התיירות
	מר שני	משרד התיירות
	ד"ר גז'בין	מנכ"ל משרד הבריאות
	מר א. עמיעד	מנכ"ל משרד החקלאות
	מר ד. בן-אור	משרד החקלאות
	מר לרר	סגן מנכ"ל משרד התחבורה
	מר ג. פח	משרד השר"י ספיר
	מר י. כץ	משרד האוצר - מטבע חוץ
	מר טאוב *	בנק ישראל
	מר רונן	רשות לתכנון כלכלי
	מר אשכנזי	משרד השכון
	מר בכר	משרד המסחר והתעשייה
	מר י. יקיר	משרד העבודה
	סא"ל ב. לובסקין	מפקדת רמח הגולן
	רס"ן ע. פיינשטיין	מפקדת רמח הגולן
	מר דב ארנון	מפקדת הגדה המערבית
	סא"ל דויד	אג"מ/מ/בט"ר
	רס"ן קרישנסקי	אכ"א/פרט (נושאי צלב אדום)
	סא"ל פ. עמיר	מפקדת רצועת עזה
	רס"ן ע. ארד	מפקדת רצועת עזה
	מר צחור	מפקדת רצועת עזה
	מר ירמנס	הועדה לקביעת שכר עבודה
	מר ש. טייטלבוים	משרד האוצר
	מר ד. הלפרין	משרד האוצר
	אל"מ י. ניצן	מרכז הועדה
	מר י. פולק	משרד הבטחון

נעדר: . מר לב-כוכב, מסיבת מחלה

1. כללי

אל"מ י. ניצן דווח על נושאים כלליים כדלהלן:

- א. הותר לתושבי הרצועה לצאת מרצועת עזה בכיוון הגדה המערבית בציר קבוע, ללא הזדקקות לרשיון מיוחד.
- ד"ר ארנון אינו מערער על ההחלטה וחושב כי פעולה זו טובה מנקודת המבט של שיקולי בטחון, אך הוא מבקש לשחף בעתיד הגורמים הנוגעים בדבר בקבלת החלטה על מנת שהם ישקלו העניין הכלכלי הכרוך במעבר הערבים מעזה לגדה המערבית.

ב. הממשלה החליטה לאשר עבוד הקרקעות ברמת הגולן. שר הבטחון ושר החקלאות יחליטו על דרכי בצוע.
מר א. עמיעד הוסיף כי הוחלט להפעיל חוות הנסיונות ליד אל-עריש וכן הקמת שני מחנות עבודה ברמת הגולן.

ג. משרד החקלאות, בשחוף מפקדת הגדה, קיים תערוכה שכללה תצוגת חוצרת חקלאית, מכונות חקלאיות וחמרי הדברה. לתערוכה, שהתקיימה בתחנת הנסיונות בעין-ערוב הופיעו כ-1,000 חקלאים מכל חלקי הגדה וזאת למרות פעולות ההסתה להמנע משחוף פעולה.
הועדה שלחה את ברכתה והוקרתה למשרד החקלאות ולמר ד. בן-אור על פעולתם המוצלחת.

2. נושאי תיירות

א. סדר והתנהגות מבקרים במקומות קדושים ושמורות טבע
מר שני קבל על אי הסדר והלכלוך אשר גורמים המבקרים הישראליים במקומות הנ"ל. על מנת לשמור על הסדר והנקיון מבקש מר שני לאשר העסקת מקומיים בנקיון המקומות. בדיון שהתקיים השתתפו ד"ר ארנון, אל"מ ניצן ודב ארנון (מפקדת הגדה). הוחלט להסיל על מפקדות השטחים להקציב ימי עבודה מתוך תקציב השטחים לשם פתרון הבעיה.

ב. פתוח נושאי תיירות בביה-לחם
על פי פניה אל שר הבטחון בבקורו בביה-לחם הפנה אל"מ י. ניצן את תשומת הלב לטענות ראש העיר כי סיורים מאורגנים נוהגים שלא להעצר בעיר אלא עוברים דרכה בלבד.
מר מ. דה-שליס הודיע כי למשרדו אין אפשרות קביעת זמני הבקור במקומות וחואי הסיורים. כן הוסיף כי למשרדו אין התנגדות להסמכה זמנית למורי דרך מקומיים, אך על המפקדה להוציא צו מאזים.
הוחלט לבקש מהמפקדה לבדוק העניין כשהגישה חיובית ולאשר ההצעה אם אין שיקולים בטחוניים נגדה.
לנושא מכירת מזכרות וחפצי חן בישראל נאמר ע"י מר בכר כי כל עוד אין פגיעה בייצור ישראלי ניהנים רשיונות למכירת הנ"ל בישראל.

ג. פעילות ספורט-חורף בחרמון
אל"מ י. ניצן מסר כי נתקבלה בקשה של חברה, הפועלת בישראל, להפעיל מתקני ספורט-חורף (הכוללים מתקני גלישה, רכבת רחף, מסעדה וכיו"ב) על פסגת החרמון.
בעקבות דיון בהשתתפות ד"ר ארנון, אל"מ ניצן וסא"ל לובטקין הוחלט עקרונית לאשר מתן זכיון לחקופה מוגבלת של שנה עד שנתיים, אך הוטל על משרד התיירות חוך תאום עם מפקדת רמת הגולן לבחון ההצעה ולפי העניין להחליט בה במסגרת הקביעה העקרונית הנ"ל.

3. נושאי בריאות

א. פעילות מוסדות ישראליים בשטחים
ד"ר גז'בין מסר כי נתקבלו אצלו פניות של מוסדות רפואיים ישראליים לאפשר פעולה בשטחים. ד"ר ארנון הזכיר כי המדיניות היא להפעיל רק את אותם המוסדות שפעלו בשטחים לפני 5.6.67, וקו מדיניות זה אושר מחדש, ויש לפיו להשיב לנוגעים בדבר.

ב. ספול רפואי בדרום במרכז ודרום סיני

(1) דרום סיני (מרחב שלמה)

סא"ל דויד מסר כי לפני ה-5.6.67 פעלו באיזור 5 מרפאות קבועות בהן עבדו "אחים" מקומיים והחקיים בקור קבע של רופא. הצעתו להקים ו/או לשקם מרפאות במקומות: ערנדל, פיראן ודהב ולהציב רופא קבוע בפיראן שיבקר גם במרפאות האחרות.

(2) מרכז סיני

גם באיזור זה פעלו שלוש מרפאות, אחת מהן נהנתה מתמיכת אנשי האו"ם היוגוסלבים. לאור צרכי הבריאות הוא מציע להקים מרפאות בקסימה, דיר אל עבד, ביר חסנה ועין מוסה.
אל"מ ניצן הצביע על דחיפות העניין ובקש את מנכ"ל משרד הבריאות להחליט בנדון בכל ההקדם.
מנכ"ל משרד הבריאות קבל בקשה זו והודיע כי הוא כבר מספל בנדון והנושא יסוכם על ידו סופית חוך ימים ספורים.

4. נושאי מסחר ותעשייה

א. משלוחי סחורות bonded מהגדה המזרחית אשר חמורתן שולמה ע"י תושבי הגדה המערבית לפני ה-5.6.67

אל"מ ניצן הציג את הנושא מבחינת הנוהלים הנוגעים בדבר וקביעת שעורי מכס. החקיים דיון בו השתתפו ד"ר צ. דינשטיין, ד"ר ארנון, מר בכר ומר סאוב. הוחלט כי הנושא יועלה בישיבה הבאה כאשר לקראתה תוכן הצעת החלטה אשר תקח בחשבון כי המצאות הסחורה בתחומי ישראל עדיפה מבחינת כלכלת המדינה על רווח מזערי למכס אשר ימנע הכנסת הסחורה.

ב. מפעל שמן קיק באל-עריש

אל"מ ניצן דווח על קיום מפעל ממשלתי חדיש לייצור שמן קיק באל-עריש. חברה ישראלית הגישה הצעה לפרוק המפעל ומכירת הציוד לחברה. אל"מ ניצן שלל הצעה זו. בעקבות דיון בהשתתפות א. עמיד, סא"ל פ. עמיר ומר בכר בו נמסר כי קיים צורך בהשקעה כ-5,000 ל"י לשפוף המפעל. הוחלט כי המפעל ישופף במטרה להפעילו במקום בעזרת עובדים מקומיים, וביעוץ של מפעל ישראלי (אולי בית החרושת "כתר" מחיפה). מועד ההפעלה ייקבע בהתאם למצב חמרי הגלם, עוד השנה או באפריל 1968, ומפקדת הרצועה נחבקשה לפעול בהתאם תוך תאום עם משרד החקלאות ומשרד המסחר והתעשייה.

5. נושאי חקלאות

א. דיג הדרום בדרום סיני

בעקבות דווח סא"ל דויד על המצאות כ-200 סירות דייגים בחוף הדרומי של סיני, נחבקש משרד החקלאות להגיש חוות דעת והמלצות לפעולה לקראת הישיבה שתחקיים בעוד שבועיים.

ב. הלואות לפרדסנים בעזה

ד"ר דינשטיין דווח כי ועדת הכספים של הכנסת אשרה את הערבויות לבנקים. החלטה זו הועברה כבר לבנקים. בעקבות דיון הוחלט שכל משרד יקבע דרכי מתן ההלואות והסכומים בתחומי פעולתו במקביל להסדרים הקיימים במדינת ישראל. לפעולות השונות ברמת הגולן תנחנה הלואות באמצעות בנקים ישראליים הפועלים בקרית שמונה. הרבית ומועד הפרעון כנהוג בישראל, בהלואות מקרנות ממשלתיות.

2. מחסומים

פר ד. בן-אור מסר כי נודע לו שעומדים להסיר את מחסומי המכס. נציג המפקדה הודיע כי הידיעה איננה מוסמכת. ד"ר ארנון סכם כי מחסומי המכס לא יוסרו.

6. נושאי תחבורה

א. קביעת נוהל ספול בבקשות להחזרת אוטובוסים ומוניות מהגדה המזרחית לגדה המערבית
בעקבות דווח של אל"מ י. ניצן ווועדתו הוחלט להקים ועדה בהרכב נציג המפקדה, נציג משרד התחבורה ונציג המכס אשר האשר החזרת רכב כנ"ל אשר היה רכב גדתי, ואשר לגביו נתקבלה פנייה להתחרתו מתושבי הגדה אל המושלים הצבאיים בשטח.

ב. מעבר אוטובוסים ללא איסוף והורדת נוסעים בגדה המערבית בקוים: עפולה-ג'נין-שכם-ירושלים וחזרה ובאר-שבע-חברון-ירושלים וחזרה.

בעקבות דווח של אל"מ י. ניצן והצעתו הוחלט לאשר מעבר "transit" כנ"ל. בעקבות הצעת ד"ר ארנון נחקש משרד התחבורה לפעול, כי היתרון הנובע לחברות התחבורה מהחלטה זו יועבר לצבור הנוסעים.

ג. החלת איסור איסוף נוסעים בשטחים גם על משאיות, סנדורים ומוניות ישראליות - (נסיעות שרות)

בעקבות דווח של אל"מ י. ניצן הוחלט כי האיסור יחול על כל סוגי הרכב.

ד. הפעלת נמל עזה למשלוחי "אונרא" ויצוא פרי הדר

אל"מ ניצן הציג הנושא. בעקבות דיון בהשתתפות מר ג. פת, מר לרר וד"ר ארנון הוחלט להפעיל הנמל לצרכי "אונרא" וליצוא פרי הדר כאשר מעריכים ש-50% מכמות פרי ההדר תעבור דרך נמל עזה ו-50% דרך נמל אשדוד.

8. נושאי חינוך

אל"מ ניצן מסר על הצורך בפתחת כתות לימוד עבור ילדי הבדוים בדרום ומרכז סיני. הוא הודיע בשם מר גדיש, שנעדר לרגל מילוי תפקיד מהישיבה, כי הנושא נמצא בבדיקה ע"י משרד החינוך והעניין יסוכם על ידם תוך ימים ספורים.

9. חפוש קרובים אזרחים עפ"י פניית צלב-אדום

בעקבות הסברו והצעתו של רס"ן קרישבסקי בנושא הוחלט שמגן-דוד-אדום יקבל מהצלב-האדום הבקשות לחפוש קרובים בשטחים אותן יעביר למשרד הפנים, אשר יהיה אחראי לבצוע וישיב לפונים. לפי העניין יפעל משרד הפנים באמצעות נציגיו במפקדות השונות.

10. רמת השכר לעובדי צבור

מר ירמנס, יו"ר הועדה לקביעת שכר עובדי צבור בשטחים, הגיש המלצות להעלאת שכר עובדי צבור ברמת הגולן, ועובדים יומיים בגדה המערבית (ההמלצות ניתנות כנספח לפרוטוקול זה).

11. שונות - אושרה החלפת מסבע נוספת לבדוים בדרום סיני.

12. מועד הישיבה הבאה

הישיבה הבאה של הועדה נקבעה ליום ב' 11.9.67 שעה 18.00 במשרד היו"ר בירושלים.

י. ניצן, א"מ

10.9.67
אשר
אשר

מסר השיכון

הקריה כב' באב תשכ"ז
29.8.67

אל : ה, 1/5

הנדון: ש כ ס -

סקר המצב הקיים בשטח הבניה
בערי הגדה והצעות לדרכי המעלה
הבניה מחדש

הנני להעביר לך בזה סקר בנושא הנ"ל על העיר
שכס אשר הנז ראשון בסדרה סקרים בערי הגדה המערבית.

בברכה,

צ. גלוצמן
יו"ר ועדה סקר
הבניה בערי הגדה

1900

1900

1900

1900

1900

1900

סקר המצב הקיים בשטח הבניה בערי הגדה והצעות לדרכי הנעלת הבניה מחדש
נערך מטעם "ועדת סקר הבניה הערי הגדה"
עבור סר השיכון

למכותב בלבד

ס ק ר א" ש כ ס

חכן הענינים

לא לפרסום
לא להפצה

מטרת הסקר

שטח הסקר

מימצאים

א. העיר טכס - רקע כללי ותכניות פיזיות

האוכלוסיה

תכנית העיר

תכניות הפיתוח

עבודות הפיתוח התקציביות

ב. פעולות הבניה בעיר

הריסוי

היקף הבניה

אופי וצורת הבניה

מחירי הבניה והעבודה

חמרי בניה - ייצור ומלאי

ג. פועלי בנין והעסקה

ד. מימון הבניה

ה. מחצכות וסתחות

גורמים עקריים לאי חדוש הבניה

התחומות הנדרשות להפעלת הבניה במלואה

המלצות ומסקנות

ההמלצות

טעור ההפעלה הצפוי בבניה הפרטית

טעור ההפעלה בבניה הציבורית

הוכן ע"י :- צבי בלוזמן - הממונה על שיכון מעוטס - יו"ר הועדה

דליה כדורי - אדריכלית לשכת הסר

בהחיעצות עס:- פרופ" נ. לויטן ומר מרנץ מהסתדרות פועלי הבנין.

ובהסתחות :- אדר' מאיר רוזנר, נועם טל, יוסף מוצפי

הקריה - 15.8.67

$$T_{\text{eff}} = T_0 + \Delta T$$

מטרת הסקר

ענף הבניה תפס מקום נכבד בין ענפי התעסוקה בצדה המערבית (25000 מועסקים בבניה שהם 11% מכלל המועסקים, לפי הל.מ.ס הירדנית). בעקבות המלחמה נפסקה הבניה ומרביתה לא חודשה ומתוך כך נוצרה אבטלה נכרת בענף.

מטרת הסקר לחשוף את הגורמים לאי חידוש הבניה בזמן לאחר המלחמה ולאסוף נתונים על המצב בשטח הבניה, על מנת לאפשר קביעת הפעולות העשויות לגרום לחידוש הבניה שהופסקה במטרה ליצור תעסוקה.

בעיה זאת קיימת בכל ערי הגדה המערבית ובעקבות הסקר על שכם נמצאים בהכנה סקרים גם על יתר הערים.

שיטת הסקר

בכדי לענות על עקרי הבעיה במהירות נאספו בשלב זה הנתונים הדיושים כדי לענות על מטרת הסקר באופן עקרוני.

לקראת בצוע הפעולות שתקבענה, בהתאם להכרעות הגופים המוסמכים, יהיה צורך בבדיקה נוספת של מספר נושאים.

מקורות האינפורמציה היו:

סיורים מקיפים בעיר, באחרי בניה ומפעלים לחומרי בניה, דיונים ושיחות ממושכות עם: קציני הממשל הצבאי, מהנדס העיר, נציגי אגוד פועלי הבניה ונציגי הקואופרטיב לבניה, קבלני בניה ובעלי בניה.

מימצאים

א. העיר שכם - רקע כללי ותכניות פיזיות

קיימת אי בהירות ביחס למספר הושבי העיר לפני המלחמה ולאחריה. המספרים הקרובים כנראה למציאות הם: העיר עצמה (לא כולל מחנות פליטים) 55,000 תושבים
מחנות פליטים ליד העיר 25,000 " "
כיום ס"ה 80,000 תושבים

האופוליסיה

תכנית העיר והתפתחותה הוכתבו על ידי התנאים הטופוגרפיים המיוחדים. העיר שוכנת לאורך גיא העובר בין הר עיבל והר גריזים בדרום והמתמשך מצפון-מערב לדרום מזרח. לאורך הגיא, המתרחב במני קצותיו, עוברות כל הדרכים הראשיות המחברות את העיר עם החוץ. הדרכים מצפון מערב מובילות לקלקיליה, ג'נין וסול כרם, והדרכים בדרום מזרח מובילות לרמאללה ולרבת עמון. שמושי הקרקע פרוסים גם הם לאורך הגיא ברצועות מקבילות. החלק הנמוך המרכזי של הגיא משמש למסחר, מלאכה ומנהל, ומדרונות ההרים למגורים כשצפיפות המגורים קטנה במידה שמרחקים מהמרכז ועולים לגובה.

תכנית העיר

המבנה היסודי הזה של העיר שימש בסיס לתכנית מתאר שהוכנה עוד בימי המנדט על ידי המתכנן קנדל. עיקר התכנית הוא: מרכז מתמשך בגיא מצפון-מערב לדרום-מזרח, אזור תעשייה במוצא המזרחי של הגיא, גן צבורי בקצה הצפוני-מערבי של הגיא ומגורים לאורך המדרונות. מעל לשטחי המגורים פסי ירק המקיפים את העיר מצפון ומדרום.

נראה כי התפתחות העיר הביאה לגיצול רוב השטחים המתוכננים והעיריה הכינה תכנית מתאר חדשה הנמצאת בטלבי אזור. לא ראינו את התכנית החדשה במפורט אולם נראה כי עיקרה הוספת שטחים חדשים. השטחים החדשים נמצאים ברובם **במזרח** ובחלקם במערב. בשטחים המזרחיים מתוכננים אזורי תעשייה נרחבים ואזורי מגורים. יחד עם זאת נראה כי אזורי המגורים המועדפים יהיו על מדרונות ההרים המוקפים על מרכז העיר כשהמדרון של הר עיבל מועדף על המדרון של הר גריזים וזאת מסיבות אקלימיות. אזורי המגורים לאורך המדרונות יקרים יותר גם בגלל היוקר של הכנת התשתית, גם בגלל יוקר היסודות (פיצוצים בסלע) וגם בגלל יוקר הקרקע. לדעתו של מהנדס העיר - מוטב לפתח שכונות מגורים מגובשות על הפסגות הסטוחות, אשר לאחר התחברות בעזרת עורק סדוהיט תהיינה זולות יותר מאשר בניה על המדרונות. כאמור לא ראינו תכניות בקשר לכך.

תכניות הפתוח מחלקות לארבע קבוצות:

תכניות
הפתוח
העירוניות

1. פתוח המרכז
2. עבודות ציבוריות
3. פתוח אזור התעשייה
4. פתוח מגורים "למעוטי יכולת" (לפי הגדרתם: פקידים וכו')
5. עבודות פתוח הקציביות.

1. נראה כי במרכז הוחל בהקמת מבנים למסחר, למשרדים ולמגורים צפופים, כולם מרוכזים במרכז עסקים ראשי ונבנים ביוזמה פרטית, לקובצה זו סייעת גם עבודה הגדלת בנין העיריה. פתוח אחר במרכז מחיחס להכנת גן **ציבורי** על שטח של 100 דונם סנרכטו ע"י העיריה למטרה זו. התכנון הוכן ע"י מתכננים איטלקים.

2. בקבוצת העבודות הציבוריות כלולים סלילת כבישים (שהחשובה בניהן היא סלילת הכביש להר גריזים) ובנין מבני ציבור שהם: בית ספר חינוך בית חולים חדש סוק סיטונאי לירקות בנין דואר מרכז

3. בשטחים הסטוחים במזרח של העיר רואים התחלות של אזור תעשייה (בית חרוטת של טמנים וכו') ובתי מלאכה. גם השוק הסיטונאי ממוקם בשטח זה ומחזה חלק מפתוח אזור התעשייה.

4. שני שטחים חדשים מיועדים למגורים עבור "מעוטי יכולת": שטח דרומי-מערבי ושטח מזרחי שניהם נרכשו ע"י העיריה ונמכרו לבוודדים למטרה בניה.

שטח א' מיועד ל-125 יחידות דיור על מגרשים בוודדים של 500 מ"ר. השטח נמצא כ-200 מ' מעל לגובה מרכז העיר. מרחקו בקו אוויר ממרכז העיר כ-4 קמ'. יתרונו הוא מיקומו הסופוגרפי היפה והקשר החזותי עם כל העיר. חסרונו יוקר הפתוח והבניה, הגישה הקשה (כעת יש דרך עפר המובילה אליו) וגדלו המצומצם (125 יחידות). תכנון השטח, כפי שהוכן על ידי מהנדס העיר, הינו בפרצלציה מסורתית עם שטחים מיוחדים למרכז מסחרי, שני בתי ספר עממים קטנים וגן ציבורי קטן. אין עדין תכנון לבניינים.

שטח ב' מיועד ל-400 יחידות דיור חד-משפחתיות על מגרשים בוודדים של 500 מ"ר. השטח סטוח ונמצא משני עברי הכביש לטובט. המרחק ממרכז העיר לאורך כבישים הוא כ-5,0 קמ'. יתרונו של השטח הוא מחיר נמוך של פתוחו: חסרונו הוא חוסר הקשר החזותי עם העיר ההופך אותו לשכונה בודדת אשר הגישה אליה עוברת ע"י אזור התעשייה ובתי המלאכה.

1950年，由于朝鲜战争爆发，美国在朝鲜半岛北部建立了一个傀儡政权，即“大韩民国”，并派遣大量军队驻扎在朝鲜半岛南部。这一举动引起了苏联和中国的强烈不满。苏联在朝鲜半岛南部建立了一个傀儡政权，即“朝鲜民主主义人民共和国”，并派遣大量军队驻扎在朝鲜半岛北部。这一举动引起了美国和中国的强烈不满。1950年6月，朝鲜战争爆发，朝鲜人民军越过三八线，向韩国发动进攻。美国立即派遣联合国军援助韩国，与朝鲜人民军展开激战。1950年9月，联合国军在仁川登陆，将朝鲜人民军赶回三八线以南。1950年10月，中国人民志愿军入朝参战，与联合国军展开激战。1950年11月，联合国军在长津湖战役中惨败，被迫撤退。1950年12月，朝鲜战争停战协定签署，朝鲜战争结束。朝鲜半岛分裂为两个国家，即朝鲜民主主义人民共和国和大韩民国。

● 中国书画函授大学肇庆分校 肇庆分校建校二十周年纪念册

000000

DISCUSSION

1. 1990年12月1日

● 参考文献

1994-1995

[illegible]

• 1990年12月1日，中国加入《联合国海洋法公约》。

1. 1950年10月，中央人民政府政务院决定，在全国范围内开展“三反”运动，即反贪污、反浪费、反官僚主义。这一运动旨在整顿国家机关，提高行政效率，打击腐败现象。2. 1952年，中央人民政府进一步提出“五反”运动，即反行贿、反偷税漏税、反囤积居奇、反操纵市场、反盗窃国家资财。这一运动主要针对私营工商业，旨在规范市场秩序，保护国家利益。3. 1953年，中央人民政府开始实施第一个五年计划，标志着中国进入大规模经济建设时期。这一计划以发展重工业为核心，旨在奠定国家工业化的基础。4. 1954年，中央人民政府颁布《中华人民共和国宪法》，这是中国第一部社会主义类型的宪法，确立了人民代表大会制度作为国家的根本政治制度。5. 1955年，中央人民政府召开全国人民代表大会第一次会议，选举产生了中央人民政府委员会，标志着新中国政治体制的初步建立。6. 1956年，中央人民政府宣布完成对农业、手工业和资本主义工商业的社会主义改造，实现了生产资料私有制向社会主义公有制的转变。7. 1957年，中央人民政府开展“反右派”斗争，旨在肃清资产阶级右派分子，巩固社会主义制度。8. 1958年，中央人民政府发动“大跃进”运动，旨在加速实现社会主义工业化，但导致了严重的经济后果。9. 1959年，中央人民政府召开庐山会议，决定对“大跃进”运动进行调整，但未能从根本上解决问题。10. 1960年，中央人民政府提出“调整、巩固、充实、提高”八字方针，旨在纠正“大跃进”带来的错误，恢复国民经济。11. 1961年，中央人民政府颁布《农村人民公社工作条例》，对农村人民公社制度进行了规范。12. 1962年，中央人民政府召开七千人大会，对“大跃进”运动进行了深刻反思，决定对国民经济进行调整。13. 1963年，中央人民政府开展“社会主义教育运动”，旨在加强社会主义思想宣传，巩固社会主义制度。14. 1964年，中央人民政府提出“鼓足干劲，力争上游，多快好省地建设社会主义”的总路线，为“大跃进”运动的再次发动埋下了伏笔。15. 1965年，中央人民政府开始实施第二个五年计划，继续推进国家工业化建设。16. 1966年，中央人民政府发动“文化大革命”，旨在防止资本主义复辟，巩固无产阶级专政。17. 1967年，中央人民政府提出“斗、私、修、反”的口号，进一步激化了社会矛盾。18. 1968年，中央人民政府在全国范围内开展“斗、私、修、反”运动，导致社会秩序混乱。19. 1969年，中央人民政府召开九届十二中全会，决定对“文化大革命”进行调整。20. 1970年，中央人民政府提出“抓革命，促生产”的口号，试图在“文化大革命”期间保持经济建设的正常进行。21. 1971年，中央人民政府发生“九一三事件”，即林彪叛逃事件，对“文化大革命”产生了重大影响。22. 1972年，中央人民政府提出“斗、私、修、反”的口号，进一步激化了社会矛盾。23. 1973年，中央人民政府开展“批林整风”运动，旨在肃清林彪反党集团的影响。24. 1974年，中央人民政府提出“斗、私、修、反”的口号，进一步激化了社会矛盾。25. 1975年，中央人民政府开展“批林整风”运动，旨在肃清林彪反党集团的影响。26. 1976年，中央人民政府发生“四五运动”，即天安门广场事件，对“文化大革命”产生了重大影响。27. 1977年，中央人民政府提出“解放思想，实事求是，团结一致向前看”的方针，为改革开放政策的实施奠定了基础。28. 1978年，中央人民政府召开十一届三中全会，决定实行改革开放政策，标志着中国进入社会主义现代化建设新时期。29. 1979年，中央人民政府颁布《中华人民共和国刑法》，进一步完善了社会主义法制建设。30. 1980年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。31. 1981年，中央人民政府颁布《关于建国以来党的若干历史问题的决议》，对“文化大革命”进行了深刻反思。32. 1982年，中央人民政府颁布《中华人民共和国宪法》，这是中国现行宪法，确立了改革开放政策。33. 1983年，中央人民政府开展“整党”运动，旨在整顿党的作风，提高党的战斗力。34. 1984年，中央人民政府提出“三步走”发展战略，即第一步实现国民生产总值比1980年翻一番，第二步实现国民生产总值比1980年翻两番，第三步到21世纪中叶基本实现社会主义现代化。35. 1985年，中央人民政府颁布《关于科学技术体制改革的决定》，启动了科技体制改革。36. 1986年，中央人民政府颁布《义务教育法》，启动了义务教育体制改革。37. 1987年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。38. 1988年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。39. 1989年，中央人民政府发生“六四事件”，即天安门广场事件，对改革开放政策产生了重大影响。40. 1990年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。41. 1991年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。42. 1992年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。43. 1993年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。44. 1994年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。45. 1995年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。46. 1996年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。47. 1997年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。48. 1998年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。49. 1999年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。50. 2000年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。51. 2001年，中央人民政府加入世界贸易组织，标志着中国对外开放进入新阶段。52. 2002年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。53. 2003年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。54. 2004年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。55. 2005年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。56. 2006年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。57. 2007年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。58. 2008年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。59. 2009年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。60. 2010年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。61. 2011年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。62. 2012年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。63. 2013年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。64. 2014年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。65. 2015年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。66. 2016年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。67. 2017年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。68. 2018年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。69. 2019年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。70. 2020年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。71. 2021年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。72. 2022年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。73. 2023年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。74. 2024年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。75. 2025年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。76. 2026年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。77. 2027年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。78. 2028年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。79. 2029年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。80. 2030年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。81. 2031年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。82. 2032年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。83. 2033年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。84. 2034年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。85. 2035年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。86. 2036年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。87. 2037年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。88. 2038年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。89. 2039年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。90. 2040年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。91. 2041年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。92. 2042年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。93. 2043年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。94. 2044年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。95. 2045年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。96. 2046年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。97. 2047年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。98. 2048年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。99. 2049年，中央人民政府颁布《关于深化企业改革的决定》，启动了企业体制改革。100. 2050年，中央人民政府提出“一个中心，两个基本点”的方针，即坚持以经济建设为中心，坚持四项基本原则，坚持改革开放。

[illegible]

2000 年 6 月 1 日

... (faint text) ...

— 118 —

*2. 20

[illegible][illegible]

Вопрос: Каким образом можно было бы избежать подобных ситуаций?

1. The first step in the process of identifying a problem is to recognize that a problem exists. This is often done by comparing current performance with a desired state or goal. If there is a discrepancy, a problem is identified.

עבודות הפתוח
התקציביות

עבודות אלה מנוהלות על ידי העירייה. התקציב הכולל של מח' ההנדסה ועבודות הפתוח לסנה זן היה 350,000 דינר שהם 50% מתקציב העירייה כולו. תכניות לעבודות פתוח, ע"ס 300,000 דינר, מוכנות במסדר מהנדס העיר. עבודות אלה כוללות 47 פרויקטים לפתוח ביוב, מים, כבישים, גינון וכד' ובצוען מבוסס על העסקה ל-300 פועלים של העירייה ובנוסף לזה על עבודות הנמסרות לקבלנים.

ב. פעולות הבניה בעיר.

הרשו

תהליך הרשו דומה לזה של ישראל. אשור תכניות נעשה על ידי הועדה המקומית לבנין ערים ע"י העירייה. לכל כפר גדול יש ועדה מקומית לתכנון. תכניות לכפרים קטנים מאושרות ע"י ועדה של גפר גדול קרוב. ועדה מחוזית משמשת באזורים הכפריים כועדת ערעורים. הועדה המחוזית היא מוסד של מסדר הפנים ברמת-עמון ויושבים בה גם באי כוח הרשויות המקומיות. הועדה המחוזית עוסקת גם בתכנון אזורי.

היקף הבניה

להלן מספרים על רשיונות בנין ונתונים על גמירות, כפי שנמסרו ע"י מהנדס העיר :

ה ת ק ו פ ה	מספר רשיונות	רשיונות בניה למגורים ס"ה ממ"ר	מס' חדרים	רשיונות בניה כוללים ס"ה ממ"ר	ס"ה גמירות ממ"ר
1966 אוקטובר					(
נובמבר					5000 (
דצמבר					(
1967 ינואר	40	3050	93		(
פברואר	98	6748	181		3269 (
מרץ	44	2987	93		(
אפריל	65	3766	120	4080	
מאי	92	5630	135	9533	

אנו רואים איפוא שמכלל הרשיונות המוצאים, מובאים רק שליש לגמר בניה, אפשר להניח שחלקם לא נוצלו כלל וחלקם בנו רק חלק מהכלול ברשיון. רשיונות בניה כוללים גם בקטח לחיקונים ותוספות קטנות ועל כן אין לחשב מתוך הנתונים הנ"ל ממוצעים של סטח דירה וכו'. עיקר הבניה מתבצע בחודשי הקיץ והדבר הוסבר על ידי: א. תנאים אקלימיים ב. כניסת כספים מחוץ לארץ. (החוזרים לעיר לחופשה מביאים אהם סכומי כסף להשקעה).

מספר הדירות הנבנות בכל שנה הוא כ-400, קטה היה לקבוע בשלב זה בדיוק כמה בנינים נמצאים בשלב בניה אולם המספר נע בין 70 - 100 דירות בהתאם לסקר חטוף, לפי דעה אנשי אגודה פועלי הבנין ודברי מהנדס העיר. על סמך סיוורים בעיר מתקבל הרושם כי אחוז גדול (כ-60%) של הדירות בבניה נמצא בשלבי גמר (דרושים כ-60 ימי עבודה לגמר יחידה) והשאר בשלבי בניה ראשוניים. הרוב המכריע הן דירות בודדות הנבנות על מדרונות ההרים, ומעוטם בנינים בני 2 קומות כ"כ נמצא מספר לא גדול של חנויות, משרדים ומחסנים.

אופי וצורת בניה

כאמור רוב הבניה היא לבתים פרטיים. מספר יחידות להשכרה נמצאות בבניה בבתי קומות. סכר הדירה הנדרש עבור 4 חדרים הוא 250 דינר. סטח הדירה המקובל הוא 120-200 מ"ר והסטנדרט הוא טוב.

קירות חוץ בנויים אבן מסוחת, אין אמנם חוק המחייב בניה חיצונית באבן אולם העירייה אינה נוטה לאשר בניה אחרת. שיטת הקונסטרוקציה היא בדרך כלל בסוס של יסודות עוברים על סלע : תקרה-מבטון מזוין : סלד בטון בבתי קומות ולפרקים בבתים

En. 2000.11.25.20.00.00.

[illegible][illegible]

“... (the text is very faint and mostly illegible) ...”

קטנים: קירות חוץ בדרך כלל נוצאים מאבן מסיבית, עם צפוי בטון בלתי מזוין עד 10 ס"מ עובי מהצר הפנימי של החדר: המיצות-מיצקה בטון: רצפה ראשונה-מרצפות (ברומה לנהוגות בישראל) על מלוי.

נראה כי ברשות הקבלנים נמצא ציוד מספיק לבניה, (ערבלי בטון וכו') אך הקואופרטיב לבניה התאונן על העדר אמצעי חובלה. אין ציוד להרמה והעבודה נעשית בידים, דבר הגורם למטח בניה ארוך יותר בכתי קומות.

מחירי בניה ממוצעים לפי נתונים של קבלנים מקומיים ושל מהנדס העיר, הם 16,0 - 18,0 דינר למס'ר בניה למגורים ללא פיתוח. המחיר חלוי ביסודות ובסטנדרט הבניה.

מחירי הבניה והעבודה

חלוקת הוצאות הבניה היא:

הסלד בלבד - 50-60% מחמת יוקר היסודות ועקב בנית קירות חוץ מאבן.
גמר הבנין - 40-50% בגלל חומרי ומוצרי גמר זולים מיבוא, וסטנדרט פנימי לא גבוה.

ההוצאה לסכר עבודה מכלל ההוצאה לבניה טעונה בדיקה מדויקת, אולם בהערכות מוקדמת נראה כי היא מגיעה לכ-35%.

(בישראל המספרים: 34% - הסלד 33% עד אחרי הרצוף 33% כל עבודות הגמר ההוצאה לסכר עבודה בישראל כ-50% מכלל ההוצאה.) נתונים מפורטים על תחסיב הבניה ימסרו בהמשך עבודת הועדה, לאחר בדיקה השואתית ביתר ערי הגדה המערבית.

מחירי העבודה הממוצעים בקבלנות:

סכר העבודה של פועל מקצועי 1,50 - 1,25 דינר ליום
" " " " בלתי מקצועי 1,00 - 0,80 " "

מחירי עבודת הבניה בקבלנות נמוכים מהמקובלים בישראל. החשוב בל"י לפי 8,4 לדינר :

ישראל	שכס	בטונים (חומר ועבודה)
160	134	
12	7	רצוף 20x20 (חומר ועבודה)
38	17	צפוי וחרסינה (חומר ועבודה)

מחירי עבודת אבן וסתות-ראה סעיף "חמרי בניה - יצור ומלאי" להלן.

חמרי הבניה הבסיסיים (מלט, ברזל, עץ - פרט לאבן) ואביזרי האינסטלציה והמותרות היו מיובאים מחולל. בעיר קיימים בתי מלאכה לעבודות נגרות בנין ומסגרות בנין. מרצפות ואביזרי ביוב מבטון מיוצרים במפעלים קטנים ובתהליך פרמיטיבי, כנראה כדי ספוק הדרישה האזורית.

חמרי בניה- יצור ומלאי

מסרד המסחר והתעסיה עורך כעת סקר על בתי מלאכה בעיר והסביבה. מתוך סקר זה אפשר יהיה לקבל תמונה ברורה גם על מעפלי עזר לבניה וגדלם. מלאי חמרי הבניה לא ניתן להערכה מהימנה בלי סקר מדויק. מכל העדויות מסתבר כי הנושא העקרי בו מורגט מחסור או חסס למחסור הוא המלט. מהנדס העיר טוען כי קיים מלאי של כל חמרי הבנין יספיק לחדשיים של פעילות רגילה. מחקבל הרוטס כי בגלל ההפסקה הפתאומית בבניה נשאר מלאי של חמרי בנין בעיר. מחזיקי המלט מסתדלים להכניסו לסימוט מפחד הזדקנות ולכן זהו כנראה החומר העקרי החסר. בשלב זה בעלי המחסנים לחמרי בנין,

מתוך חשט לאי חידוש המלאי, מהססים כנראה למכור את יתר החומרים.

מדגם מחירי חמרי הבניין מראה :

המחיר בשכ"מ בל"י	המחיר בישראל בל"י	ההפרש בל"י
לפי 8.4 ל"י הדינר	לפי 8.4 ל"י הדינר	לפי 8.4 ל"י הדינר
82,0 ל"י לסונה	102.-	24%
210,0 "	550.-	62%
437,0 "	630.-	44%
227,0 " לממ"ע	360.-	126%
8,4 "	19.-	59%
3,78 "	7.-	85%

מלט שחור

מלט לבן

ברזל

עץ לבן

חרסינה

מרצפות לבנות 20x20

אבן לבנין קירות

(המחירים שנתקבלו בשכ"מ גבוהים בכ-10% מהמחירים בעמאן ב-1965 לפי דו"ח הרשות לחכנון כלכלי).

ענין מיוחד היה בלימוד מחיר האבן המשמשת לבנין קירות חוץ, מחיר האבן הבלתי מעובדת באתר הבניה הוא כ-0.88 דינר לממ"ר (0.22 דינר למ.א. בגובה של 25 סמ.). מחיר עבוד האבן תלוי בצורת העבוד. הנתונים הראשונים מראים:

סוג העבוד	מחיר למ.א. בגובה 25 סמ. בשכ"מ	חוצרת מ.א. ליום עבודה של סחת
טובה	0.13 דינר	7 - 6 מ.א.
סומסום	0.35 "	4 - 3 מ.א.
חלק	0.40 "	3 - 2 מ.א.

ב. פועלי בנין ותעסוקה

קיים בשכ"מ אגוד פועלי הבנין ובו כ-2000 חברים. לא כל הפועלים מאוגדים באגוד זה. האגוד הנו חלק מתוך אגודות נוספות בגדה המערבית ובירדן. כ"כ קיים קואופרטיב לבניה ובו כ-60 חברים. הקואופרטיב מבצע עבודות בקבלנות על סמך מכרזים, בחירות עם יתר הקבלנים בעיר. פועלי הבנין המקצועיים הנם חוסבי שכ"מ והבלתי מקצועיים חלקם באים מהכפרים באזור.

בשכ"מ גופא עובדים באתר הבניה כ-1000 פועלים מקצועיים וכ-1500 בלתי מקצועיים (מספרים אלה נמסרו ע"י האגוד ומהנדס העיר כאחד) מבין המקצועיים כ-120 סחתי אבן. (לפי אינפורמציה בלתי מבוקרת של האיגוד סה"כ פועלי בנין באזור-10,000).

לעיריית שכ"מ יש מחלקת בצוע המעסיקה באופן ישיר 300 פועלים קבועים לעבודות פחוח, ומסרת עבודות בניה נוספות לקבלנים פרטיים.

בחקופה סלפני הקלחמה טררה ככל הנראה תעסוקה מלאה בענף. בעת עריכת הסקר היו מועסקים כ-450 איש, בעקר בעבודות פחוח (כבישים, ביוב, וכו'), מהם 300 בהעסקה ישירה ע"י העירייה.

שכ"מ העבודה - ראה סעיף "מחירי הבניה והעבודה".

מימון הבניה בשכ"מ מחלק לשני סוגים עקריים :

מימון הבניה

א. בניה פרטית בעודד ובעזרה ממסלתית.

ב. בניה פרטית שאינה נעזרת ע"פ הממשלה ונעזרת ע"פ בנקים ומקורות אחרים.

העזרה הכספית הממשלתית נחנת בעקרה לפקידים ממסלה קבועים וכן לאנשי צבא, כאשר נתנת אפשרות לנכות ממסכורתם את תשלומי החזר ההלוואות. גובה הלוואה זו נע בין 1,500 ל-2,500 דינר ב-5½% - 4½% רבית למסך זמן של 15-20 שנה, בהתאם לאינפורמציה שנמסרה במקום. במדה והבית לא חרג מהמקובל כסחה לעתים הלוואה זו מחיר הבית כולו. פרטים אחרים אשר נזקקו לעזרה במימון עשו זאת באמצעות הלוואות בנקאיות ב-6-8% רבית וזה לפי עדויות שונות.

בשכם העיר הוקמו 3 אגודות האחת שכונ של פקידים העיריה ונזקקים אחרים אשר העיריה הבטיחה לבוא לעזרתם בהלוואות. לפי התנאים המפורטים לעיל אגודה זו התפרקה מתוך חוסר אמצעי מימון של העיריה.

אגודה שניה הוקמה ע"י אגוד פועלי הבניה אשר גם היא התפרקה מחוסר מימון.

אגודה שלישית הוקמה מבין פקידים הבנקים אשר הבטיחו עזרה במימון.

צנור מימון נוסף אשר לו חלק בהקצעה העצמית הוא כספיהם של חושבי שכם העובדים בכווית בחריין ועוד. בנוסף לכך מקור כספי זה אשר נשלח גם כתמיכה למזפחות עודד התחלות בניה חדשית.

כמו"כ יש לציין כי בעיר קיימת אגודה קבלנית לבניה בת 60 חבר אשר קבלה מימון בלניים לתקופות קצרות ממרכז הקאופרציה בעיר עמך.

לפי אינפורמציה שנחקלה בשכם, יש 3 מחצבות עקירות בסביבה :

מחצבות
וסתחים

ג'מעין - הטובה ביותר, עדיפה גם על מחצבות ירוסלים.

קבטיה, שכם - נחותות ממחצבות ירוסלים (האכן גיפגת יותר מים)

עבוד האבן נעשה בדרך כלל באחר הבניה, במקרים מעטים, כאשר האחר קרוב למחצבה, נעשה העבוד במחצבה.

מספר הסתחים בשכם - כ-120

הספק העבודה של סתח ליום : טובזה - 6-7 מטר רץ (בגובה 25 סמ')
סומסום - 3-4 " " " כנל.

מחירים - ראה סעיף "מחירי הבניה והעבודה".

מחירי ההובלה למ"ק אבן משכם לירוסלים עשוי להיות כ-3.5 ל"י (לפי מקורות ישראליים) ומירוסלים לירוסלים כ-2.5 ל"י למ"ק.

גורמים עיקריים לאי חדוש הבניה

נושא זה נדון בכל הסיחות וההטובות היו אחדות :

הפסקת העברת כספים מכווית בחריין ועוד, שטמשו לכניה עצמאית של פועלים חוזרים וכתמיכה של קרובים למשפחותיהם.

מימון

סגירת הבנקים וחוסר אפשרות לנצול פקדונות שהיו סט, ושתוק הפעילות הכספיות ומתן אשראי באמצעות הבנקים.

הפסקת מתן הלוואות לחברי אגודות השכונ.

אבטלה של פקידים שלהם חלק ניכר בבניה הפרטית למגורים.

[illegible][illegible]

and the fact that the only person who was present at the time of the shooting was the person who was shot.

WATER RESOURCES, U.S. GEOLOGICAL SURVEY, AND U.S. ENVIRONMENTAL AGENCY.
WATER RESOURCES, U.S. GEOLOGICAL SURVEY, AND U.S. ENVIRONMENTAL AGENCY.

1. 1950年10月1日，中华人民共和国成立，标志着中国历史进入了一个新的纪元。

১৯৭১ সালে বাংলাদেশের স্বাধীনতা সংগ্রামের সময়
 বাংলাদেশ সরকারের পক্ষে অস্ত্র সরবরাহ করেছিলেন।

2014年12月
第10期

THE FOLLOWING INFORMATION IS FOR THE USE OF THE READER:
 1. THE INFORMATION IS FOR THE USE OF THE READER.
 2. THE INFORMATION IS FOR THE USE OF THE READER.

574

גורמים
פסיכולוגיים

חוסר בטחון וידע לגבי העתיד כאשר המסך הבניה אינו בעל עדיפות ראשונה
מאחר ואיש מהבונים אינו חסר קורה גג, בעל הבית אינו שס להוציא אותם חסכונו
אשר בידיו לסיום עבודה הבניה, שמא זקוק יהיה להם לצרכים דחופים יותר.

חמרי בניה
ומחירים

אי בטחון ביחס לחדוש המלאי של חמרי בניה מפריע למסחר חפשי בהם.
החשש מפני הפרטי מחירים של חמרים מיובאים מישראל.

התשומות הנדרשות להפעלת הבניה במלואה

על מנת לנסות לחשב את התשומות הנדרשות להפעלת הבניה מחדש אפשר לחלק את
הבניה הלא ציבורית לחמש קבוצות:

קבוצה א' - הבניה למגורים אשר נמצאת בשלבי הגמר. כאן אפשר להניח 60 דירות
סחירים 20%, ו-10 חנויות סחירים 10% להשלמתן.

קבוצה ב' - הבניה למגורים אשר באמצע הביצוע. כאן אפשר להניח 40 דירות סחירים
60% להשלמתן.

קבוצה ג' - חכניות שאושרו בחדשים אפריל מאי ואשר טרם הופעלו. כאן נחשב לפי
רשימונה לממ"ר ונניח רק 50% להפעלה (9400).

2

קבוצה ד' - השכונה המערבית של 100 יחידות, כולל עבודות תשתית, גודל הדירה יהיה
150 ממ"ר.

קבוצה ה' - השכונה המזרחית של 400 יחידות כולל עבודות תשתית. גודל הדירה יהיה
100 ממ"ר

טבלת התשומות הנדרשות - ראה מצ"ב.

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..

קבוצת בניה		תקציב (בדינר)	העסקה מקצועים	ימי עב' לא מקצועים	מלט	חפרי ברזל	בנין עץ לבן	בנין עץ נגרות	אבן בניה	הערות
קבוצה א	לפי 18 דינר לממ"ר, 180 ממ"ר לדירה " 15 דינר " , 50 " לחנות	39,000 1,000	2500	6000	30	5	10	25	-	
קבוצה ב	לפי 18 דינר לממ"ר, 180 ממ"ר לדירה	78,000	4800	15000	250	30	20	20	1000	
קבוצה ג	לפי 20 דינר לממ"ר 4700 ממ"ר	94,000	6600	17000	600	90	47	23	1500	
קבוצה ד	לפי 20 דינר לממ"ר כולל פתוח	300,000	20000	60000	1200	100	100	50	2500	50% קירות חוץ מאבן
קבוצה ה	לפי 18 דינר " " "	720,000	45000	135000	5000	350	400	150	8000	" " " "
		1.332,000	78900	268000	7100	575	577	268	13000	

הפעלת 5 הקבוצות הנ"ל תחנן 347,000 ימי עבודה שהם כ - 6 חדשי עבודה ל-2500 פועל. בנוסף לכך הפעלה בניה זו תגרום להפעלת סאר מלאכות ושרותי עזר הקשורות בבניה

המלצות ומסקנות

המלצות הועדה, במדה ותבוצענה, תענינה על חלק מהגורמים המונעים פעילות מלאה בענף הבניה.

ההמלצות

1. עדוד הבניה הצבורית ובדיקה אפשרויות לקידום חכניות הפתוח העירוניות (הן בחשיתית והן בבניה) ע"י עזרה ממסלתית במימון.
2. א. עדוד הבניה הפרטית ע"י הפעלתה מחדש של מערכת האשראי באמצעות הבנקים ויצירת תנאי אשראי דומים לתנאים שניתנו בעבר.
ב. אין ספק שבעית החסכונות אשר נשארו בבנקים מהוה אבן נגף לחידוש הפעילויות בשטחים הסונים. לכן יש לתת תשומת לב רבה לנושא זה.
3. עדוד הבניה באמצעות אגודות החסכונות וזאת ע"י מתן אשראי ממסלתי בתנאים נוחים הדומים לאשראי שניתן ע"י הממשלה הירדנית.
נושא זה יש לבדוק בהתאם לאינטרס שיש לממשלת ישראל בעזרה לקבוצות מסוימות. (המוסדות הירדנים העניקו עזרה זאת בעקר לפקיד ציבור שמסכורתם הבטיחה את החזרת ההלוואה.)

מתוך הנחה שהמלצות אלה תבוצענה ובהתחשב בגורמים לאי חדוש הבניה הנזכרים בעמ' 6 נעשה ניסיון להעריך סעור הפעלה הבניה לסוגיה.

ההערכה היא כי ככל שהבניה קרובה יותר לגמר, כן גדולים יותר סיכויי הפעלתה מחדש באשר בניה זאת דורשת הסקעה קטנה יחסית ומאפשרת גמר חוץ זמן קצר ללא הסקעות והתחייבויות גדולות מצד הבעלים. השפעתנו על סעור הפעלה הבניה הצבורית עשויה להיות גדולה יותר מאשר על הבניה הפרטית ולכן נראה כי הפעלה בניה זאת נחנת להכוונתנו בהתאם לצרכי התעסוקה.

סעור ההפעלה
הצפוי בבניה
הפרטית

הקבוצה (לפי הפרוט בעמ' 6 ו-7)	% ההפעלה	תקציב בדינרים	ימי עבודה למקצועיים	ימי עבודה לבלתי מקצועיים
א. מבנים בשלבי גמר	70	28,000	1750	4200
ב. מבנים בשלבי בניה מוקדמים	50	39,000	2400	7500
ג. חכניות פרטיות שקבלו רסיון	30	28,200	1980	5100
ד. אגודות החסכונות סה"כ	30	306,000	19500	58500
		401,200	25630	75300

הפעלה בניה בסעור הנ"ל חתן תעסוקה לכ-250 פועלים מקצועיים ולכ-750 פועלים בלתי מקצועיים למטן כ-4 חדשים.

General Remarks

The first section of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year.

Under the

second section, the progress of the work is described in detail, and the results of the various investigations are given.

The third section contains a summary of the work done during the year, and a statement of the progress made in the various branches of the study.

The fourth section deals with the financial statement of the work, and gives a detailed account of the expenses incurred during the year.

The fifth section contains a list of the names of the persons who have assisted in the work, and a statement of the services rendered by each of them.

The sixth section contains a list of the names of the persons who have assisted in the work, and a statement of the services rendered by each of them.

The seventh section contains a list of the names of the persons who have assisted in the work, and a statement of the services rendered by each of them.

The eighth section contains a list of the names of the persons who have assisted in the work, and a statement of the services rendered by each of them.

Under the

Name of the person		Services rendered		Amount of money	
Name of the person		Services rendered		Amount of money	
1. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
2. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
3. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
4. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
5. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
6. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
7. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
8. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
9. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	
10. Mr. John Smith		Assisted in the work		100.00	

The ninth section contains a list of the names of the persons who have assisted in the work, and a statement of the services rendered by each of them.

שעור ההפעלה
בבניה הצבורית
טקולי העסקה גרידא לטוח קצר מצביעים על צורך בחקציב חודשי של 50,000 דינר (העסקה יומית ל-1000 פועלים לפי שכר יומי ממוצע של 1,0 דינר, כאשר שכר העבודה כ-50% מכלל ההוצאה, ולפי 25 יום בחודש).

ההעסקה הצבורית הנ"ל בחוספת כ-1000 מועסקים בבניה הפרטית דלעיל תאפשר העסקה כוללת של כ-2000 פועלי בניה מחוץ 2500 הנמצאים בעיר וחגרום להפעלת ענף הבניה כולו בהיקף דומה להיקף שהיה קיים לפני המלחמה.

דו"ח על מנהל ושרותים בגדה המערבית

מ ב ו א

עם הכיבוש הישראלי של הגדה ויציאתו של הממשל הצבאי היה התפקיד הראשוני של הממשל לסקור את מצב השרותים הנהוגים בגדה, וכן לכנס ולהפעיל את המנגנון המקומי אשר באמצעותו ניתנו בעבר ועתידים היו להנתן השרותים הצבוריים לאוכלוסייה המקומית. וזאת - כדי להחזיר את החיים למסלולם הרגיל ולהבטיח את מתן השרותים הצבוריים ברמה ובממדים כפי שהיו נהוגים בשלטון הירדני ערב הכיבוש.

לפי החלטת ממשלת ישראל הוחלה על הממשל הצבאי האחריות להעניק לאוכלוסייה המקומית שרותים בממדים ובזמן האמורים, ומלכתחילה היה ברור, במסגרת המדיניות שנקבעה, שהממשל הצבאי לא ישמש כמנגנון ביצוע יסיר אלא, ככל האפשר, כמכשיר להפעלת המנגנון הקיים, להדריכו לכוונו ולפקח עליו.

ארגון ומבנה הממשל

המינהל של הממשל הצבאי מחבצע ע"י מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית שבו מחגלמים כל הסמכויות התחוקתיות, הביצועיות, ובמידה מסוימת - השיפוטיות, והוא נעזר לצרכי שלטון על כל הגדה במטה אשר בראשו עומד ראש המטה.

המטה מחלק לשני ענפים: אחד למנהל ושרותים ואחד לענייני כלכלה. כן עומדים לרשות המטה יועצים, כגון היועץ המשפטי, יועץ מטעם משרד החוץ וכו'.

ראשי הענפים מתאמים את פעולות משרדי הממשלה השונים, השולחים את נציגיהם למטה כל אחד בתחום פעולתו, ומכוונים את פעולותיהם במישור גדתי אחד, ובמישורים המרחביים מאידך.

במישור החטיבתי מבוצעות פעולות השלטון ע"י מפקדי החטמ"רים כדוגמת השלטון המחוזי הקודם, כשליד החטמ"רים חוזר שוב המבנה של המטה בזעיר-אנפין, וכן חוזרת אותה תמונה, שוב בקנה-מידה מוקטן, בנפות סבראשן עומדים מושלים צבאיים. שיטה זו של השלטון יש בה משום דמיון רב והשוואה עם השלטון הירדני, ואף עם השלטון המנדטורי, שאף הם נהגו בסריסוריה במידה רבה כשלטון על שטח מוחזק.

המינהל והשרותים בגדה

ניתן לומר באופן כללי כי הממשלה הירדנית הסתפקה, בשטח הכלכלי למשל, במינימום של התערבות והכוונה, השקעות הממשלה במפעלי פיתוח בגדה המערבית היו ממש מינימליות.

גם בתחום הסוציאלי הצטמצמה הממשלה בפעילותה בכל האפשר. השרותים לאוכלוסיה רחוקים היו מאוד ממושגי מדינת הסעד הנהוגים כיום ברוב המדינות. בד בבד עם מהן שרותי הבריאות, החנוך והסעד הממלכתיים, ניתנו שרותים אלה בקנה מידה רחב ע"י מוסדות פילנתרופיים, הן בעלי מעמד בינלאומי כמו אונר"ה והן אחרים. מוסדות אלה נטלו על עצמם ביצוע ישיר של שרותים אלה על אחריותם הכספית.

מצד שני, ניתן לראות, כי שיטת הממשל הירדנית היתה בדרך-כלל רכוזנים, כשמוקד כל ההחלטות הוא ברבה-עמון והשלטון מיוצג במחוזות ע"י מוסלי מחוז (שנעזרו במוסלי נפה וקציני מחוז) שתפקידם לתאם את מהלכות הממשלה (לרבות רשויות הבטחון והמסורה) ולפקח עליהן ועל השלטונות המקומיים.

נעבור עתה לתאור הפעולות של ענף מינהל ושרותים בגדה לפי נושאים השונים :

ב ר י א ו ת

בשטח הבריאות נחנה הממשלה הירדנית לאוכלוסיה הגדה שרותי תברואה, מרפאות ואשפוז - אך שרות רפואי צבורי הניתן ע"י מוסד דוגמת קופת-חולים איננו קיים בגדה. מספר המטות בבתי"ח בגדה הוא 1700, מזה קרוב ל- 1000 של הממשלה.

מספר העובדים כיום בשרותים הרפואיים הממשלתיים מגיע ל- 721, מחוץ תקן נומינלי של 884 עובדים. קיים מחסור בצוות רפואי, כולל רופאים, אחיות ועובדים טכניים, אשר עזבו את הגדה בזמן הקרבות. המצב הומחש במיוחד ביריחו שבה שותק ביה"ח לאחר שכל עובדיו עזבוהו בימי המלחמה. עתה העבר אליו רופא ממחוז אחר ומנסים להשלים את צוותו כדי לאפשר הפעלתו.

בחלק מהמקומות נחקלנו במחסור בתרופות מסוימות, במחסור במנות דם, בהעדר ציוד רפואי ואחר ובמלאי מדולדל. יחידת הבריאות במטה הממשל, בעזרת משרד הבריאות, הוסיפה את עזרתה כדי להשלים מה שחסר. היחידה עוזרת לאנשי הבריאות בגדה בתדרוכים שונים ומסייעת להם הן מבחינה מעשית והן ביעוץ, במיוחד ע"י מפגשים קבועים עם הרופאים המחוזיים.

שחוף הפעולה עם שרותי הבריאות של ססו"ח מתנהל כדבעי; יש גם לציין שלרשות ססו"ח מועמד מספר מסוים של מטות בבתי"ח הממשלתיים שעבורן משלמת ססו"ח לפי מכסות קבועות.

ניתן לומר כי בתחום הבריאות הצליח הממשל להחזיר כמעט לגמרי את המצב לקדמותו. יש גם לציין שלמרות תנאי המלחמה נמנעה כמעט לגמרי הופעת מחלות מדבקות, ובעת הצורך אף הוסנו חלקי אוכלוסיה מיוחדים (פליטים וכו') נגד מחלות שונות. גם תפוסת המטות בבתי"ח בגדה, שהיא נמוכה, יכולה להצביע על מצב בריאות מניח את הדעת.

הבעיה העיקרית בחנויות הבריאות נעוצה בזיקה שבין הגדה וירושלים, שבה ומצאיה כמה וכמה טיטולה גריאות מרכזיים שסרתו את הגדה כולה. בירושלים המזרחית נמצאים: הסעודה המרכזית, בנק הדם, המרפאה לשחפת, בי"ח לעיניים וכו'. המסך הפעלתם בירושלים מחייב זיקתם הנמשכת של חושבי הגדה לירושלים, על כל הבעיות הכרוכות בכך. מאידך הקמת מוסדות חדשים בגדה מחייב לא רק השקעה כספית גדולה וזמן רב, אלא גם סגל מקצועי רב שאיננו בנמצא. אפילו יוחלט להקים מוסדות אלה בגדה חישך זיקתה ותלותה של הגדה בירושלים עוד תקופה ארוכה.

גם לשכת הבריאות המחוזית נמצאה בירושלים, אך ביחס לזו אנו עושים מאמצים להעבירה לנפה אחרת, אלא שעדיין קיימת בעיית המבנה המתאים והעברת צוות העובדים אל מחוץ למקום מגורם.

ח נ ו ר

רשת החנוך בגדה התבססה על בתי ספר יסודיים, על-יסודיים ותיכוניים לפי השיטה של $6 + 3 + 3$, שיטה שמשרד החינוך הישראלי מחכוך להנהיג במדינה ("תכנית ועדת פראור"). החנוך, לרבות ספרי הלמוד, ניתן חינם בעיקרו. נוסף על בתי הספר הכלליים קיימים גם בתי ספר מקצועיים על-יסודיים אך אין בגדה כל מוסדות להשכלה גבוהה (פרט לשני בתי"ס על-תיכוניים: המכוך החקלאי בסול-כרם ובית המדרס למורות ברמאללה, שהכניסה אליהם היתה שמורה לבעלי תעודת בגרות בלבד).

בגדה (למעט ירושלים) פעלו ברשת הממלכתית כ- 630 בתי"ס שבהם למדו 130,000 תלמיד. בירושלים המזרחית פעלו ברשת הצבורית 28 בתי"ס ממלכתיים וכ- 12,500 תלמיד. במקביל פעלה רשת החנוך של ססו"ת עם כ- 200 בתי"ס וכ- 32,000 תלמיד. לצידן של שתי הרשתות הנ"ל פעלו מספר רב של בתי"ס פרטיים של מוסדות דתיים ופילנתרופיים. סה"כ התלמידים בגדה היה כ- 200,000. ברשת הממלכתית בגדה הועסקו כ- 4200 מעובדי חנוך (לרבות סגל מינהלי) וברשת ססו"ת כ- 1200 מורים (לא כולל סגל מינהלי).

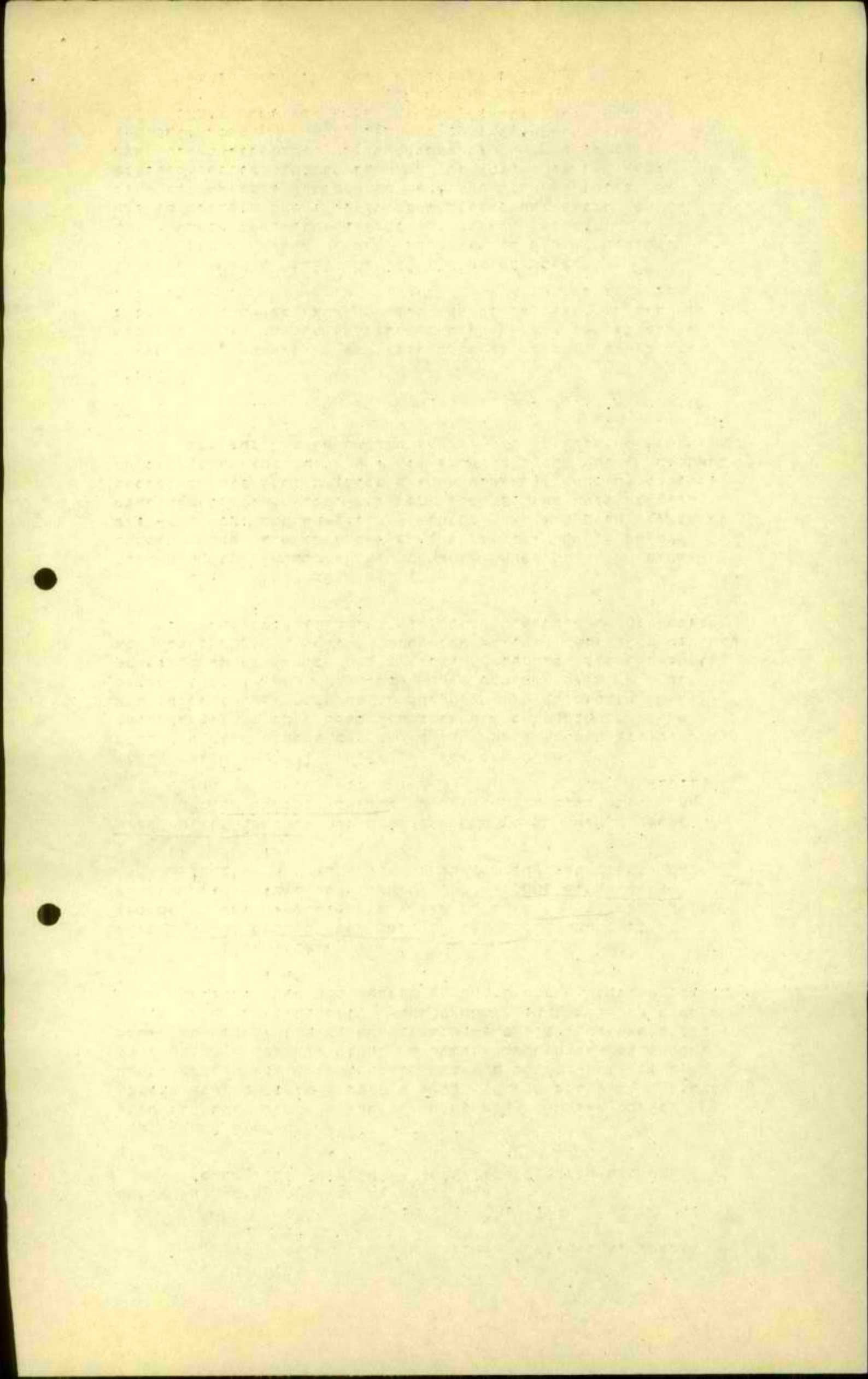
תכנית הלמודים שחייבה את שתי הרשתות היחה מבוססת על חוקת החנוך הממלכתית שחייבה במידה רבה גם את בתי"ס הפרטיים.

עם כניסת הממשל לתפקידו נבדק מצב החינוך בגדה. נקבע כי בגדה (למעט ירושלים) נמצאים קרוב ל- 4000 עובדי הוראה (ומנהל). בדיקת ספרי הלמוד העלתה כי מתוך כ- 120 ספרי למוד קרוב למחציתם כוללים דברי שטנה או חומר פסול אחר שאין לו קיום תחת שלטון ישראלי.

לראשונה החליט שר החנוך על החלפת תכנית הלמודים וספרי הלמוד באלה הנהוגים בחנוך הערבי בישראל. החלטה זו לא תאמה את המשפט הבינלאומי וכן עוררה התנגדות בקרב עובדי ההוראה המקומיים. עפ"י החלטת ועדת שרים הוסמך שר הבטחון להורות על השארת ספרי הלמוד הכשרים ועל עריכת הכפריים הפסולים מחדש. אין להניח שנצליה מבחינה טכנית ומבחינות אחרות להכניס ספרים אלה למערכת הלימודים כבר מיד עם פתיחת בתי הספר אלא נעשה זאת בהדרגה ולאורך כמה חודשים.

במידה וישנם סימנים לאי-רצון לשחוף פעולה מצד סגל ההוראה הם מבוססים בעיקר על טענות אלה :

- (1) רקע פוליטי, כגון סיפוח ירושלים;
- (2) חשש לפגיעה בזכויות עבודה או פנסיה כלפי השלטון הירדני.

בעיות ירושלים היא כמובן נפרדת ואף מיוחדת: כתוצאה מספוחה של ירושלים המזרחית חלים בה כמובן חוקי ישראל לרבות חכניות הלמודים וספרי הלמוד הנהוגים בחנוך הערבי בישראל. לסגל ההוראה הבכיר ולסגל המינהלי הוצע להצטרף לשרות החנוך (הממשלתי, העירוני או הממשלי) והסגל סרב (פרט לעובדים זוטרים, כגון שרתים וכו'). בעקבות הסרוב שמצא את ביטויו גם בהסתה של המורים לא הוזמנו עדיין המורים בירושלים המזרחית לעבודה, והסברה נותנת כי עלולה להתקיים שביתת הוראה או שביתת תלמידים עם פתיחת בתי"ס (יתכן ושביתת כזו שתתקיים ברשת הממלכתית תבוא יחד עם שביתה דומה בבתי"ס הפרטיים).

עכ"פ ההכנות לפתיחת בתי"ס נמשכות ויזכר אף סגל הוראה אלטרנטיבי מישראל בקנה מידה מצומצם שיטמם תחליף במקרה של שביתת מורים בירושלים המזרחית, אך כאמור אין לדעת אם הטביחה לא חקיף גם את התלמידים. אסר לגדה, הוחלט על פתיחת בתי"ס ב-4 לספטמבר והודעה מתאימה על-כך תמסר לסגל העובדים ולציבור. מפקד כוחות צה"ל בגדה יסדיר ע"י צו את איסור השימוש בספרי לימוד פסולים.

בעיה מיוחדת נעוצה בתוצאות בחינות המעבר מכיתה ט' לכיתה י' (חיכון) ובחינות הבגרות, כי הרי בחינות אלה נבדקו ברבת-עמון ותוצאותיהן נתפרסמו בשידורי רדיו עמאן. ברור כי שלטונות הכיבוש אינם יכולים להרשות הוצאת תעודות האשמות תחת כתר המלכות וע"כ הוחלט כי תלמידים יתקבלו בבתי"ס התיכוניים וכן בבתי"ס העל-תיכוניים על יסוד אישורים של מנהלי בתי"ס ומנהלי מחוזות החינוך על גבי טפסים בלי כותרות..

תעודות האשמות תוכרנה רק במקרה ותאריכן הוא לפני הכיבוש.

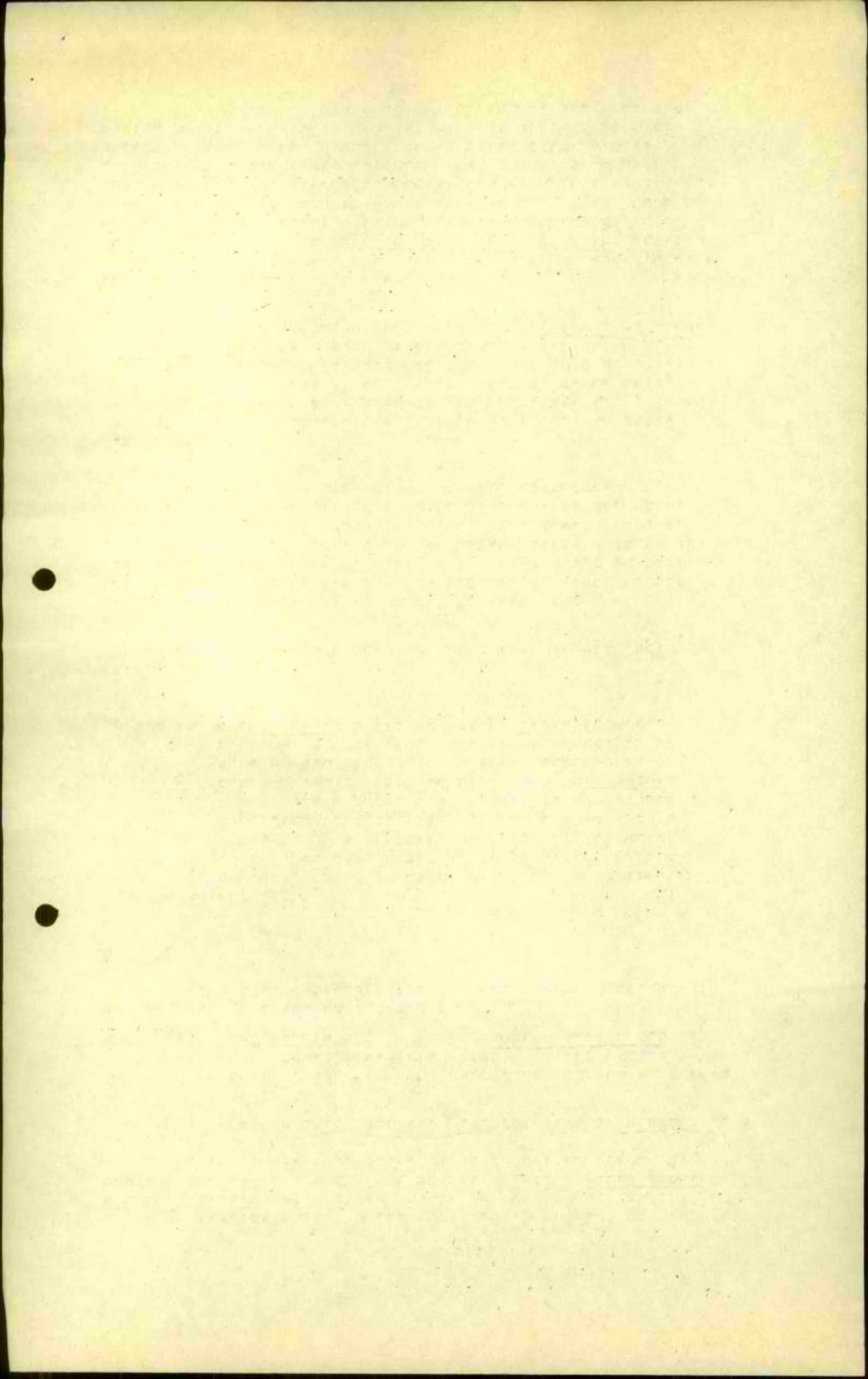
לסיכום: שרותי החינוך מהוים את הבעיה הגדולה והרצינית ביותר. סגל המורים לאומני ואפילו יסתגל לאותם ספרי הלימוד שנשכיס עליהם עדיין פתוחה השאלה כיצד להבטיח כי אמנם ילמדו לפיהם. אין אפשרות ממשית להחליף את המורים, ואפילו בדיקתם הבטחונית תארך עוד זמן ניכר וספק אם תעלה תוצאות. פקוח מתמיד ושוטף איננו בגדה האפשרות, כך שלא תהיה ברירה אחרת מאשר לסמוך על שיטות הפקוח הנהוגות בישראל. בנושא זה מסתבר אין מקום לאופטימיות מופרזת.

ס ע ד

שרותי הסעד הממלכתיים בירדן ובגדה בתקופה שלפני הכיבוש הישראלי הוגבלו בעיקר לשני סוגים:

- (1) מתן תמיכות חדשיות לאנשים שהשלטון חפץ ביקרם ולא לפי מבחנים סוציאליים כלשהם. (עובדה "טבעית": בשאלוני הסעד ישנה שאלה לגבי סוג המשפחה - "מכובדת" או לא).
- (2) מוסדות ספול בעבריינים צעירים, או מוסדות סעד שונים.

יש לציין שעקרונית ענייני סעד בגדה היו בטיפול המישור הממלכתי אשר לו נציגים בכל אחד מהמחוזות ואין העיריות עוסקות בעבודה סוציאלית וסעד, אף לא במישור של הגופים הוולנטריים. בצורה זו נתקיימו בגדה 3 משרדים מחוזיים: ירושלים, שכם וחברון.

גם בנושא סעד נמצא, איפוא, כי ירושלים מהווה עוד מחקפת השלטון הירדני מרכז מחוזי לסביבתה, והמשרד המחוזי בירושלים המזרחית משרת גם את רמאללה, יריחו ובית-לחם.

פרט למוסדות הממשלתיים פעלו בגדה גם מוסדות כנסייתיים ודתיים שונים וכן אונרר"ה בחלוקת מזון לפליטים ולנזקקים. כן פעלו מוסדות מתנדבים לספול בזקנים, עוורים, וכד'.

בשאלת החמיכות הכספיות, הוחלט לחדשן ולהמשיך בינתיים בחלוקה לפי אותן רשימות שהיו נהוגות קודם. עד כה חלקנו תמיכה ל- 230 משפחות בסך כולל של 3583.20 ל"י.

הצלחנו גם להפעיל מחדש את חלוקת המזון ע"י הארגונים והמוסדות הפילנתרופיים. ביוזמת יחידת הסעד במטה הוקמה ועדה תיאום בין הארגונים הבינלאומיים לחלוקת מזון, ולמעשה "מכסות" כבר האגודה הלוטרנית והאגודה הקטולית את כל שטח הגדה בחלוקת מזון לנצרכים. המזון שחולק עד כה: 6171 מנות בחלוקה רגילה ו- 5230 בחלוקת חירום. החל מ- 28/8 יוחל בחלוקת מזון של יוניצף לילדים ונשים הרות.

אשר למוסדות לעבריינות וכו' - מבין 8 המוסדות כבר הופעלו 6 וגם השניים הנותרים יופעלו בודאי בהקדם עם ההפעלה הסדירה והמלאה של המערכת המספטית. מספר העובדים המועסק במוסדות הסעד הממלכתיים בגדה מגיע ל- 97 עובדים מקומיים ו- 6 ישראליים.

בעיה מסוימת בתחום הסעד היא בעיית כספי חלק ממוסדות הגדה המופקדים בבנקים בארץ ובחו"ל, שאינם משוחררים, דבר המקשה על אחזקת המוסדות. נוסף לכך קבל חלק מהמוסדות את תמיכתו הכספית מירדן ותמיכה אחרת לא באה בינתיים במקומה, לחלק מהמוסדות גם ציוד תפעולי (כגון טרקטורים) בירדן שסימושו חיוני למוסדות כאן.

ד ת

אף כי הספול בדחות כולל גם את הספול במקומות הקדושים בגדה, עניני העדות הנוצריות ואף עניני העדה השמרנית הקטנה בשכם, עיקר המאמץ מרוכז בשאלות מוסלמיות. בעיה רצינית מהוים בתי הדין הדתיים ויתר שרותי הדת.

8 בתי-דין מוסלמיים (שרעיים) בערכאה ראשונה (דן יחיד) נתקיימו בגדה - 1 בכל נפה - ובראשם בית הדין השרעי לערעורים שמקום מושבו בירושלים (דן בשלשה). כל המערכת המספטית הדתית יחד (כולל קאדים וסגל מנהלי) מנתה כ- 40 איש, אלה קיבלו משכורתם מקופת המדינה. בתחום זה נקלענו למצב מסובך.

להרכב ביה"ד השרעי לערעורים היה חסר קאדי אחד באספת עובדים מוסלמיים בעיר העתיקה הם החליטו על השלמת ההרכב ע"י מינוי קאדי שלישי ועל מינויו הודיעו למפקד כוחות צה"ל, אך לא ביקשו יחד עם זה את ביצוע המינוי או את אשורו ע"י מפקד הכוחות.

1890-1891

1891-1892

1892-1893

1893-1894

1894-1895

1895-1896

1896-1897

1897-1898

1898-1899

1899-1900

1900-1901

1901-1902

1902-1903

כיון "שאינם מכירים" בספוח ירושלים גם לא פנו לשלטונות המדינה לביצוע המינוי על פי חוקי המדינה. לפי העמדה הנקוטה ע"י הממשל הצבאי, המסתמך על המשפט הבינלאומי וכן על החוק הירדני, טעון מינוי קאדי איסורה של הרשות העליונה במדינה, הוי אומר מפקד כוחות צה"ל, בעוד שעמדתם היא כי כאשר שלטון הכיבוש איננו מוסלמי הרי לפי ההלכה המוסלמית (פיק) מטפחת מסירת הודעה על מינוי הנערך ע"י נכבדי העדה. לפיכך הודע מפורסות לקאדי - אל-קודאח (זקן השופטים) כי הממשל הצבאי לא יכיר בפסקי הדין של ביה"ד לערעורים, לגבי חושבי הגדה, ומשרדי הממשל לא יוציאו לפועל פס"ד בלתי מוסמכים אלה ולא יתנו להם הכרה במוסדותיו.

אשר לפס"ד של הקאדי הירושלמי ושל ביה"ד לערעורים לגבי חושבי ירושלים, אין הממשל הצבאי רואה את עצמו מוסמך לדון בעניין, וגם שלטונות המדינה, מאידך, מכירים אך ורק במוסדות השיפוט המוסלמי המבוצע בערכאה ראשונה ע"י הקאדי מיפו, שסמכותו משתרעת על ירושלים, ובערכאת ערעורים - ע"י ביה"ד לערעורים שליד משרד הדתות בירושלים (המורכב מ- 3 קאדים ישראלים).

יחד עם זאת מסיק הקאדים הגדתיים, לגבי חושבי הגדה, להעביר את תיקיהם לביה"ד לערעורים בירושלים, וכן מוסיף הקאדי (לסעבר) של ירושלים המזרחית לשפוט חושבי ירושלים, וביה"ד לערעורים מזדקק לערעורים על פס"ד של הקאדי הירושלמי, אף כי משרדי ההוצאה לפועל, משרד ספרי האחוזה ומשרדי ממסלה אחרים אינם נותנים חוקף והכרה לפסקי דין אלה.

למעשה אין הקאדים בגדה מקבלים היום משכורת מאתנו והם מסרבים לסתף פעולה (אף כי בתחילה הסכימו לכך אחדים מהם ואף קיבלו משכורת מהממשל), סרובם משפיע גם על העובדים, וכנראה חוזר גם כאן התהליך של אי-סיתוף פעולה שבצידו מובטחת כנראה משכורת, לפחות לקאדים, ממקור אחר.

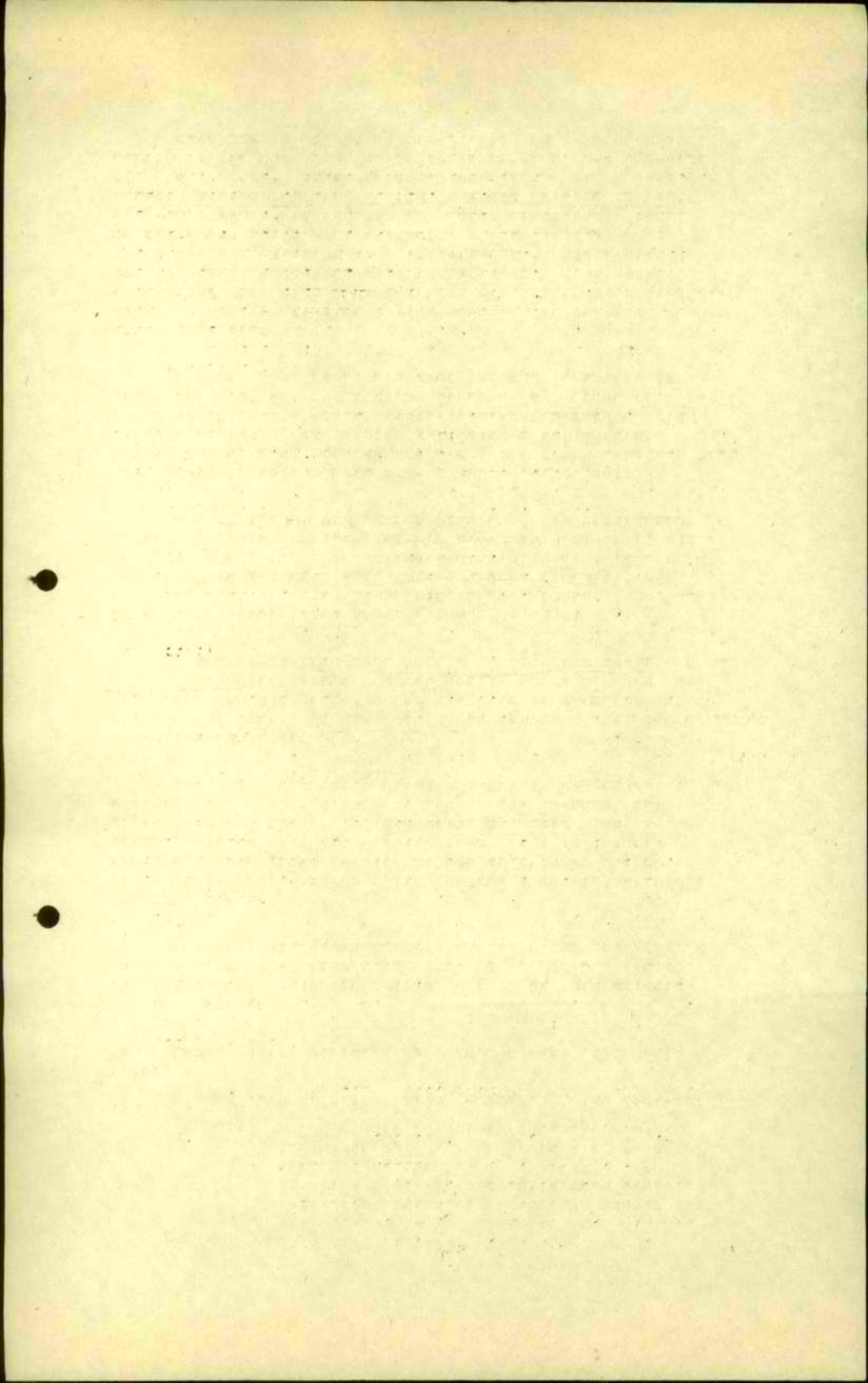
בעיה שניה היא בעיית הוואקף ועובדיו. כ- 600 עובדי השרותים הדתיים המוסלמיים קבלו שכרם מכספי ההקדשות, ברובם הגדול שכר זעום וחלקי. הוואקף מנוהל ע"י המועצה המוסלמית העליונה שמושב בירושלים, בתחילה נראה שניתן יהיה למצוא עמה שפה משותפת, בפרט שהכנסות הוואקף צומצמו עקב המלחמה והם נזקקו לפנות אלינו בבקשה שנעזור להם להחליץ מהמיצר, אולם כיום אין כמעט מגע עמם.

גם המועצה המוסלמית העליונה השלימה הרכבה החסר עפ"י בחירה של נכבדים - דוגמת צירף הקאדי השלישי לביה"ד לערעורים. ואף כאן חוזרת אותה תמונה המובאת לעיל על התוצאות הנזכרות בשינויים המתאימים.

כאמור, פעולת היחידה לענייני דתות משתרעת גם על החומים נוספים :

א. מקומות קדושים יהודיים, המתחלקים לשלש ענפי-משנה:

- (1) אתרים היסטוריים קדושים וקברי צדיקים. סקר שנערך ע"י קצין מטה דתות איתר כ- 20 מקומות כאלה בגדה. יש לציין כי כ- 25 שומרים ועובדים מוסלמיים במקומות הקדושים מקבלים משכורתם מתקציב הממשל.

- (2) בתי כנסת קדומים ומאוחרים (כגון: בתי הכנסת בחברון, בית הכנסת בסמוע, בית הכנסת העתיק ביריחו וכו').
- (3) בתי עלמין - ביה"ע היהודי בחברון, ביה"ע היהודי בשכם, אתר מצבות מהר הזיתים בשטח הממשל וכו'.
- יחידת הדתות גם טפלה או תואמה עם עניני הר הזיתים, בתי הכנסת בעיר העתיקה, המקומות הקדושים בירושלים וסביבתה, בעת שירושלים המזרחית היתה תחת השלטון הצבאי.
- ב. שמרונים - טפול בבעיות ספציפיות של העדה השמרונית בשכם, כגון הטפול בבחירת נציגות לעדה בשכם. תוך קשר הדוק עם שר הדתות והמח' השמרונית ועם העדה השמרונית בחולון בענין זה.
- ג. נוצרים - המוסדות הנוצריים בגדה, דוגמת מוסדות אלה במדינת ישראל ואף בעולם, משתדלים לשמור מכל משמר על מירב עצמאותם. משום כך לא נתעוררו עד כה בתחום זה בעיות תקציביות ובעיות כח אדם מיוחדות. פרט לתביעות בודדות על חיקון נזקי מלחמה בכנסיות, על החזרת כספים או חפצים שנלקחו כביכול שלל. לעומת זאת קיימת רגישות מרובה לשאלות התנהגות או במה שרואים כפגיעות במקומות קדושים. דבר זה מחייב אותנו לדאוג לפקוח נאות באותם אתרים.

ארכיאולוגיה ורשות הגנים

- ניתן לציין כי תחום זה היה מן המפותחים בממלכת ירדן. האתרים החשובים נשמרו וטופחו יפה בשטח הגדה.
- בגדה כולה נמצאים כ- 2000 אתרים היסטוריים, ומה כ- 15 אתרים מפורסמים ומוכרים יותר. מתוך 15 האתרים האלה מסר אגף העתיקות 3 אתרים לטפול רשות הגנים הלאומיים והם: קומראן, ארמון הישאם ביריחו ובסמסיה בשומרון. אתרים אלה מושכים קהל רב וזקוקים לשיפורים וטיפוצים מיוחדים.
- ס"ה העובדים המקומיים של אגף העתיקות בגדה מגיע ל- 15. רשות הגנים נכנסה זה עתה לפעולה ממשיה והיא תעסיק כ"א לפי הצורך.
- בעיה שנתעוררה בתחום זה: התשלום ממבקרים באתרים שתחת פקוח רשות הגנים.
- מלכתחילה נקבעו אגרות הכניסה כדי להבטיח מימון נגד גרעונות. רשות התעריפים של הממשל בדקה את המצב וקבעה שיש להעמיד את האגרה על סכומים קטנים יותר, כמו"כ נקבע כי גרעונות יכוסו מתקציב הגדה כדי לאפשר לקהל הרחב כניסה לאתרים במחיר השווה לכל נפש.
- בעיה אחרת: כיצד להתייחס לבקשות מצד חברות זרות לחפירות ארכיאולוגיות בגדה.
- בקשות מסוג זה נבדקות ע"י קצין מטה לעניני עתיקות תוך הדרכה מצד אגף העתיקות והמועצה לארכיאולוגיה.

בחקופת השלטון הירדני היתה הגדה כחולקת ל- 3 מחוזות שיפוטיים - ירושלים, שכס וחברון - ובכל אחד מהם בית משפט של ערכאה ראשונה (מקביל לבימ"ס מחוזי בישראל) ומתחתם בתי משפט שלום לכל נפה. בראש מערכת השיפוט - בית המשפט לערעורים, שמקום מושבו היה בירושלים. בעמאן ישב בית המשפט לקטציה.

בגדה פעלו איפוא (למעט ירושלים) 8 בתי משפט שלום, 2 מחוזיים ובית המשפט לערעורים. שיטת המשפט שהיתה נהוגה עד 1948 הוחלפה במידה רבה ובמקומה הונהגו תוקים על בסיס השיטה הצרפתית במהדורה הסורית - מצרית, ביחוד בסטח הפלילי וסדר הדין הפלילי. ליד בתי המשפט פעלה התביעה הכללית שעסקה לא רק בהופעה בבתי המשפט אלא גם בעצם עריכת החקירה.

במישור בתי משפט השלום הוסמכו שופטי השלום לפעול גם כחובעים כלליים. סך כל המנגנון הספוטטי כולל התביעה והפקידות מנה, חוץ מירושלים, כ- 100 איש.

הפעלה מערכת השיפוט האזרחית בגדה עמדה עד לעת האחרונה בפני קשיים, שנבעו בעיקר מאי-נכונות חלק מהשופטים לחדש עבודתם. על אף הקשיים הושלם ארגון מערכת השיפוט ואוישה מחדש, ועתה פועלים בתי המשפט כסדרם.

הגדה חולקה לפי צו מפקד כוחות צה"ל ל- 2 מחוזות שיפוט : מחוז שכס ומחוז הדרום. הסמכויות שהיו לבית המשפט לקטציה הועברו לבית המשפט לערעורים. מסדר הרישום של בית משפט זה נקבע ברמאללה, ומקום מושבו - בכל מקום מושב של בית משפט של ערכאה ראשונה בגדה, ככל שיורה נשיא ביהמ"ס לערעורים.

מתוך 22 שופטים ותובעים סירבו 8 לחדש עבודתם. היתר חידשו עבודתם וגם לרוב המשרות הפנויות כבר מונה ממלאי-מקום. בעיה מיוחדת היתה העדר תובע כללי וראש הפרקליטות לגדה (התובע הקודם טרב לחזור לעבודתו) שחתימתו הכרחית להגשת תיקים לביהמ"ס של ערכאה ראשונה ולביהמ"ס לערעורים. לאחר מאמצים אינטנסיביים מונה לפני ימים מספר עו"ד מקומי לתובע כללי בפועל, כן מונה נשיא בפועל לביהמ"ס לערעורים במקום הנשיא הקבוע שהודיע שלעת עתה לא יוכל לחדש עבודתו, מפאת מחלה. המצב כיום הוא :

- (1) בתי משפט השלום פועלים כסדרם;
- (2) בתי המשפט המחוזיים יתחילו בימים הקרובים בעבודתם, לכשהתובע הכללי החדש יאשר את התיקים המוכנים לשפיטה בבתי משפט אלה;
- (3) הנשיא - בפועל של ביהמ"ס לערעורים כבר הכין מספר תיקים לחידוש השפיטה תוך הימים הקרובים.

בין הבעיות שנתעוררו בתחום המשפטי - שאלת תיקים אזרחיים ופליליים והוצאה לפועל כאשר צד אחד הוא מירושלים והשני מהגדה.

פעולות ספרי האחוזה בגדה עוכבו בתוקף צו. כל ספרי האחוזה כונסו לצרכי שמירה בירושלים ועתה נעשות הכנות כדי למצוא דרך לשימושם של ספרים אלה כראיה לרישום במשרדי ספרי האחוזה בישראל, במידת הצורך.

אמנם מונה כבר רשם חברות ושותפויות, אך טרם נעשתה פעולה לחידוש רישום החברות והשותפויות הדרוש כדי להתגבר על הקשיים הנעוצים בריכוז כל החומר היסודי הנמצא ברבת-עמון. יהיה צורך לחדש את הרישום מתוך מטמכים הנמצאים בגדה ופעולה דומה תיעשה לגבי רישום סימני מסחר ופטנטים.

נחמנה אפוסטרופוס וכנוס נכסים רשמי.

משטרה ובתי סוהר

הפקידה של המשטרה בשלטון הירדני היה מוגבל לתפקידי
סיטור וסדר מסוימים בלבד, כשמרבית הפונקציות הרגילות שלה
מבוצעות ע"י התביעה הכללית בנושא החקירה, וע"י שרות
הבטחון והצבא.

עם גיוסם של כ- 450 שוטרים מקומיים בעת הפעלת המשטרה
תחת שלטון הממשל היינו רחוקים עדיין מאוד מקיומה של משטרה
בגדה. רק עתה עם כניסתה של משטרת ישראל בכל הכוח והארגון
לפעולה בגדה החל מ- 15/8 יש לקוות להתבססות מוסד מרכזי
זה בגדה לפי מוסגים שלנו ולפי הצרכים הממשיים.

לעומת זאת הופעלו כבר מתחילה בתי סוהר בגדה, כחלק
חיוני והכרחי של הזרוע השלטונית.

בתי סוהר תופסים כידוע מקום נכבד בשרותים הניתנים
לאוכלוסייה האזרחית בארץ חרבותיה. שרות זה, בתנאים הקיימים
והעתידים בגדה, מתרחב והולך וטעון עתה שיפור וטיפול. ההנחה
היא שעם ההפעלה המלאה של בתי המשפט, ושל הזרוע המשטרית,
ובמיוחד כתוצאה מבעיות של אי-שחוף פעולה מקומי, יהיה צורך
בהרחבת כושר הקליטה של בתי הסוהר. בגדה קיימים 4 בתי סוהר
- ברמאללה, סול-כרם, חברון ושכם (בית הסוהר המרכזי).
תפוסתם הכללית: 550 אסירים, אך כבר עתה נמצאים בהם למעלה
מ- 630 אסירים, ועצירים. בית הסוהר בשכם שתוכנן לכח קליטה
של 250 איש כבר מאכלס כיום 430 אסירים. כספר הסוהרים
הישראליים הוא 40 והמקומיים - 26.

מוצע לפתוח עוד שני בתי-סוהר - בצפון ובדרום,
בינתיים משפצים אגף נוסף בבית"ס המרכזי בשכם, כן מוצע
להגדיל עוד את תקן כ"א בבתי הסוהר ל- 186 איש. מוצע להעסיק
רק סוהרים ישראליים ולא מקומיים הן בגלל בעיות בטחון והן
בגלל רמתם הירודה של העובדים המקומיים.

פ נ י ס

במסגרת המינהל המחוזי פעלו בגדה 11 עיריות גדולות,
מספר מועצות קטנות וכן מועצות כפריות בכפרים. המועצות
העירוניות הופעלו, אך הכפריות לא אורגנו עדיין תחת השלטון
החדש. מועצות מקומיות או אזוריות נוסח ישראל לא היו קיימות.
השרותים המקומיים היו מוגבלים לנקיון, שפול בכבישים מקומיים
ואספקת מים וחשמל (בחלק מהמקומות). ראויה לציון סמכותה
של הממשלה המרכזית למנות חברי מועצות עירוניות נוסף על
הנבחרים.

יש לציון כי מפקד הכוחות הוציא עתה צו להארכת כהונת
אותן המועצות העירוניות שתוקפן עמד לפוג בשבועות הקרובים -
עד להודעה חדשה.

מצבן הכספי של הרשויות העירוניות בגדה שונה ממקום
למקום. בד"כ ניתן לומר כי במחוז הצפוני (שכם, סול-כרם
וג'נין) המצב מאוזן יותר מאשר בדרומי - ברמאללה ועד חברון,
שם המצב פחות טוב ויש צורך בתמיכה חודשית בתקציב השוטף,
זאת - בשל העדר מפעלים ציבוריים מקומיים מכניסים (חשמל,
מים וכד'), ובאופן כללי - בשל העדר החזר מסי רכוש ודלק
מהממשלה לעיריות, כפי שהיה נהוג תחת שלטון ירדן.

המספר המסוער של המועסקים ע"י העיריות מגיע לפי הערכה ל- 2000 אך אין לקבוע מספר מדויק מסום שמספר העובדים היומיים הוא רב ומשתנה לפי פרויקטים המבצעים בשטח ע"י קבלנים.

היחידה לענייני פנים במטה הממשל אינה עוסקת רק בנושאי שלטון מקומי כי אם גם ביתר הנושאים המרכזיים המקבילים פחות או יותר לעבודת משרד הפנים הישראלי, כגון ענייני הגירה, הכנה לארגון מרשם תושבים ואפילו צנזורה על סרטים. יש לציין שתחום ההגירה (דרך שדות העופה ונמלים) אינו מפותח במיוחד. עד לאמצע אוגוסט הגיע מספר המהגרים ל- 77 בס"ה והם כולם או מבית-לחם והסביבה או מרמאללה וסביבתה (אזורים נוצריים?).

יש לציין שבמסרדי מושלי המחוזות לשעבר נערמה כל האינפורמציה על לידות ופטירות, על רישום תושבים וכו'. את רישום הלידות והפטירות ניהלו, ומנהלים גם כיום, הרופאים המחוזיים, אך ביחס למרשם תושבים - מה שידוע ומקובל אצלנו בישראל אינו קיים בגדה. המוכתרים וראשי הערים הם שהיו מזרימים חומר אינפורמטיבי למושלי המחוזות ועל יסוד חומר זה היו נערכות, למשל, רשימות הבוחרים, על יסודו הוצאו חעודות זיהוי לתושבים וכו'. ואי אפשר לומר שכל השטח כולו "כוסה" על ידי המושלים, מה גם שבירדן אין חובה של נשיאת ת.ז. וכך גם לא הצטייד חלק גדול מהתושבים בחעודות כאלה ויש רבים שבמקום חעודה כזו הם מחזיקים בדרכון.

המנהל המחוזי הירדני לא הופעל ע"י הממשל הצבאי ותפקידיו, למעט פעולות רישום, מבוצעים ע"י המושלים הצבאיים. ביום 26.6.67 נערך בירושלים המזרחית מפקד אוכלוסין; המפקד המחוזי להתבצע בכל הגדה בחודש הבא, יהיה משוכלל יותר מקודמו, על יסוד הלקחים שנלמדו מהמפקד הראשון. נתוני המפקד יעובדו ע"י יחידת מרשם תושבים אשר תעסוק גם בהוצאת ת.ז.

ד ו א ר

החל מיום 10.6.67 נעשתה ע"י יחידת הדואר במטה פעולה שתבטיח את שלימות מלאי הבולים, הכספים - בעין וחחתמות הדואר, ואמנם רוב החומר נשמר מפגיעה.

הפעלנו בהדרגה את בתי הדואר בכל ערי הגדה ואנו ממשיכים להפעיל בתי דואר בכל המרכזים הכפריים. סגל העובדים ברובו (פרט ליריחו) נשאר במקומו, אך במקומות שונים נאלצנו להרחיב את הסגל ובמקומות מסוימים אף פעלנו כך במכוון (כגון בשכם) ששם נתקבלו לעבודה כמה עובדים מתוך בני העדה השמרנית במקום). מספר העובדים המקומיים בדואר הוא 109 והישראליים - 6. מספר העובדים בטלוקמיניקציה הוא כ- 100.

פרט לשרותי דואר וטלפון לא ניתנו במסגרת הדואר כל שרותים אחרים ע"י הממשלה הירדנית, לא שרותי החבורה ולא שרותי תקשורת צבורית. רק לאחר טיפול מרוכז ומאומץ הצלחנו להפעיל השרותים מחדש והדואר פועל עתה כתיקונו בשרותיו השונים - כגון העברת מכתבים, בתוכם אגרות "הצלב האדום" (למעלה מ- 6000 אגרות), משכורות ל"עובדי מדינה" בגדה וכו' ושרותי הטלפון. קשה ביותר היה להפעיל את הקוים העירוניים בדחיפות ובמהירות. הקוים הבינעירוניים שבשלטון ירדן היו מצומצמים ביותר, אי אפשר היה להפעילם עתה לצרכי התושבים והצבא משתמש בהם. יש גם לציין שמנויי הטלפונים התחילו זה עתה בתשלומים עבור השרות סחודש לאחר פעולה בנדון מצד יחידת הדואר בממשל.

בינתיים התחילו במרץ בשקום הקוים הבינעירוניים ועומדים כבר לפני הפעלה מסוימת של הקוים ירושלים - בית-לחם - יריחו. יתר הקוים מסוקמים בהדרגה, ויש לקוות שתוך חודש וחצי יסוקמו קווי הטלפון הבינעירוניים המיועדים לאוכלוסייה האזרחית, כל זאת בתנאי שאף קוים אלה לא יהיו דרושים לצרכי הצבא.

ח ש מ ל

חברה "ירדנית" שמוסבה בירושלים מספקת חשמל ליריחו, רמאללה, אל-בירה, בית-לחם וירושלים המזרחית. ביתר המקומות ישנם מפעלים עירוניים.

כשהתחיל הממשל בפעולתו לא היה בהרבה מקומות חשמל, או שהקוים לא פעלו כדבעי - מיד הותקן חשמל בכל המקומות - פרט לקו ירושלים - יריחו שנפגע בעת המלחמה ועוסקים עדיין בתקונו (לפי המסוער גם תיקון קו זה יסתיים תוך שבועיים ימים). למרות זאת נמנע הסבל גם מיריחו ואספקת חשמל הוסדרה ע"י הפעלת גנרטור.

בינתיים עובדים עתה על רשת חדשה שתחבר את שכס עם ענבתה, נוסף על קו המתח הגבוה ירושלים - יריחו.

ס י כ ו ם

בעיות כלליות

1. הבעיות הכלליות המשותפות לשרותים השונים מתחלקות לקטגוריות אלה :

- (א) מינהליות;
- (ב) משפטיות;
- (ג) מדיניות.

(א) הממשל הצבאי מורכב מגורמים צבאיים וגורמים של המנגנון האזרחי אשר כל אחד מהם מאומן על דרכי פעולה וחסיבה וכן על שיטות עבודה שונות.

הפקיד ראשון במעלה הוא להביא גורמים הסרוגניים אלה למכנה משותף. מגמה זו נחקלת לא רק בקושי הנובע מפעולה בתוך אוכלוסייה ומנגנון זרים אשר אינם ממהרים להוסיף שיחוף פעולה, אלא גם בחוסר קביעות של עובדי הממשל, החלפתם התדירה של העובדים, חוסר באיוס החקנים המאוסרים וכן, במקרים מסוימים, איוס בכ"א אשר רמתו איננה עונה על הדרישות המיוחדות במסיבות המיוחדות.

בעיה מינהלית מיוחדת נובעת מסיפוחה של ירושלים המזרחית שבה נמצאו מוסדות מרכזיים ששרתו את הגדה המערבית כולה וכן מוסדות מחוזיים למרחב ירושלים אשר בחלקו סופח למדינה ובחלקו נשאר חלק מן הגדה.

(ב) הממשל הצבאי איננו חופשי בפעולות חקיקה ועליו להתחשב, בהוראת המשפט הבינלאומי לרבות אמנות האג וג'נבה, המגבילות את פעולות החקיקה ביחוד בכל אשר נוגע לתקון או בטול החקיקה המקומית הקיימת. זאת ועוד, מנגנון הממשל המאומן על המשפט הישראלי חייב לפעול בגדה עפ"י החוק המקומי השונה בשטחים רבים באופן מהותי מהמשפט הישראלי.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the middle section of the page, appearing as several lines of script.

Handwritten text in the lower middle section of the page, continuing the script.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a conclusion or signature.

מקורות המשפט המקומי לא קלים לגישה ועיון ומטבע
הדברים מצריכים בדיקת החוקה המקומית, בדיקה ועיון
ממושכים.

ג. באשר לבעיות המדיניות שיש בהן כדי להביא לידי
חופעות של אי-שיתוף פעולה או חשט לאי-שיתוף פעולה
(כגון התפטרות שופטים, החרמת בתי המשפט ע"י חלק
מצבור עוה"ד אי-שיתוף פעולה אפשרי של סגל ההוראה,
בעיות דת וואקף וכו'). יש לציין את ספוחה של
ירושלים אשר גרם להשמעת טענות ותואנות וכן את
העדרה של מדיניות מוצהרת לגבי כוונתה של ממשלת ישראל
שלא להחזיר את הגדה לשלטון הירדני, עם כל התוצאות
המובנות של חוסר בטחון וחשש פן יביא שיתוף פעולה
מצד המנגנון הממשלתי המקומי לאבדן משרות או פעולות
עונשים בעתיד.

א.ש. שמרון - רס"נ
ראש ענף מנהל ושרותים

אשש/שב

עיקרי דברים משיבת הועדה שהתקיימה ביום 28.8.67

יו"ר - ד"ר י. ארנון	מנכ"ל משרד האוצר	נוכחים:
ד"ר צ. דינשטיין	סגן שר האוצר	
ד"ר גז'בין	מנכ"ל משרד הבריאות	
מר סילברסטון	מנכ"ל משרד הפנים	
מר ח. לב-כוכב	מנכ"ל משרד העבודה	
ד"ר מ. א. קורץ	מנכ"ל משרד הסעד	
מר ד. בן-אור	משרד התקלאות	
מר שני	משרד החירות	
אל"מ י. נבו	נציג שר ההסברה	
מר גדיש	משרד החינוך	
מר טאוב	בנק ישראל	
מר י. שיף	משרד המסחר והתעשייה	
מר ג. פח	משרד השר י. ספיר	
מר מ. א. ברמן	משרד הדואר	
מר א. שלוש	משרד החוץ	
מר אשכנזי	משרד השכון	
מר א. רונן	הרשות לתכנון כלכלי	
מר י. כץ	משרד האוצר - מטבע חוץ	
מר ש. סייטלבוים	משרד האוצר	
מר ד. הלפרין	דובר משרד האוצר	
אל"מ ר. ורדי	מפקדת הגדה המערבית	
רס"ן שמרון	מפקדת הגדה המערבית	
מר ד. בבלי	מפקדת הגדה המערבית	
מר ד. ארנון	מפקדת הגדה המערבית	
סא"ל פ. עמיר	מפקדת רצועת עזה וצפון סיני	
סא"ל מנדי	מפקדת רצועת עזה וצפון סיני	
סרן ע. ניב	מפקדת רצועת עזה וצפון סיני	
סא"ל ב. לובסקין	מפקדת רמת הגולן	
רס"ן ע. פיינשטיין	מפקדת רמת הגולן	
סא"ל דויד	אג"מ/בטמ"ר	
ניצב קרן	משטרת ישראל	
ניצב שור	משטרת ישראל	
מר ירמנס	הועדה לבדיקת שכר עבודה	
מר אלוני	הועדה לבדיקת שכר עבודה	
מר כוכבי	הועדה לבדיקת שכר עבודה	
אל"מ י. ניצן	מרכז הועדה	
מר י. פולק	משרד הבטחון	

1. דו"חות בצוע נושאי שירותים

ד"ר ארנון פתח ומסר כי ישיבה זו מקודשת בהחלטה לגושאי פנים ושירותים בהתאם להחלטת ועדת שרים לענייני פנים ושירותים - ובקש מנציגי המפקדות למסור דו"ח חמציתי בנושא הנ"ל.

א. הגדה המערבית

רס"ן שמרון הגיש לוועדה "דו"ח על מינהל ושרותים בגדה המערבית" (יש לראותו כנספח למסמך זה) ומסר עיקרי דברים מחוץ הדו"ח.

ב. רצועת עזה

סא"ל פ. עמיר דווח בנושא כדלהלן:

- (1) האפוסטרופוס מפקח כיאות על הרכוש הנסוּש ומעסיק באמצעות קק"ל 190 עובדים יומיים בפרדסים.
- (2) תחבורה. תקופת רישוי הרכב הוארסה עד 6.9.67 וזאת מחמת טפול מוגבל של עובדי משרד התחבורה. בעיית בטוח הרכב - אגרה גבוהה - עדיין לא נפתרה. נהגי מזגזגות מקומיים הגישו בקשות לרשות הולכת נוטעים בין הרצועה לגדה.
- (3) פנים. נציג המשרד מכוון פעילות של עיריות עזה, חאן-יונס ואל-עריש וכן שמונה מועצות כפריות. מאזני העיריות שליליים והן בקשו לקבל הלוואות לתשלומי שכר עבודה - הבקשות לא נענו והן נדרשו לגבות המסים ובעזרתם לשלם שכר. עדיין לא אוישו כל תפקידי קצין מטה לעניני פנים. המפקדה תעשה כל מאמץ למצוא אנשים מחאימים למילוי התפקידים. עד עתה הגרו כ-90 נפש (27 משפחות) באופן רשמי אך ידוע כי קיימת הגירה סמויה - לא כל היוצאים ברשות לגדה המערבית חוזרים לרצועה וכנראה עוברים את הגבול לירדן ומשם הלאה.
- (4) חברת החשמל נכנסה לעזה בתוקף הזכיון שלה. למרות שמחיר החשמל ירד עד ל-50% ממחירו הקודם לא רואה ראש העיריה הערבי פעולה זו בעין יפה.
- (5) דואר. ברצועה פועלים חמישה סניפי דואר. כן פועלת מרכזת הטלפונים בעזה - מרכזת אל-עריש תופעל בקרוב. הקשר הבין-עירוני עדיין לא פועל כתיקונו למרות העסקת כ-100 עובדים מקומיים בבצוע תיקוני הרשת. כן קיימים קשיים בתקשורת אל מדינת ישראל וממנה - לצרכי הממשל - משרד הדואר נתבקש לשלוח אדם מתאים על מנת לעזור ולזרז פתרון נושא זה.
- (6) עבודה. במסגרת עיריות, מע"ץ ואחרים מועסקים כ-2,500 עובדים. בין העבודות - אחזקת הכביש אל-עריש - קנטרה שנמסרה לבדוים תמורת תשלום חדשי קבוע. בימים הקרובים יפתח משרד העבודה באל-עריש לשכת רישום דורשי עבודה. מומלץ לתת עדיפות ראשונה להגדלת צוות מע"ץ באזור שיכלול מהנדס, מחסנאי ושלם, להפעלה תקינה של עבודות מע"ץ כולל גם הנגריה ושאר השרותים.
- (7) מכס. משחרור סחורות נגבו כ-1/4 מליון ל"י מכס, אך עדיין מאוחסנות במחסני ערובה סחורות בשווי של כ-30 מליון ל"י. אנשי המכס מבצעים החלמת סחורות מישראלים הקונים ברצועה מבלי שתנתן האפשרות לשלם את דמי המכס. הנוכחים העירו, כי הסדר זה דורש בדיקה.
- (8) מט הכנסה. מבצע פעולות גביה בעזרת 7 מקומיים העובדים בפקוח ישראלי אחד.
- (9) משפטים. המערכת המשפטית המעסיקה כ-150 איש פועלת כתיקונה. כן הדבר לגבי מערכת השפוט הדתית.
- (10) סעד. משרד הסעד מבצע פעולותיו בעזרת שני אנשים ובחאום עם Care. לאור הבעיות המיוחדות באל-עריש נתבקש משרד הסעד להעסיק אדם מיוחד בעיר זו.

- (11) בריאות. העובדים המצריים הוצאו ממוסדות הבריאות והתפקידים אוישו ע"י מקומיים. הובר כי הסגל הרפואי של "אונרא" עולה על הצרכים ויכול לענות על דרישות רפואיות נוספות, נבדקת הצעה לבטל הספול הרפואי הנפרד לפליטים ומקומיים, ובדרך זו להחליף הסגל המצרי ב"אונרא" עם סגל מקומי. הודגש ע"י הנוכחים כי זהו נושא עקרוני שיש לדון בו בנפרד.
- (12) המסורה מעסיקה כ-400 שוטרים מקומיים והיא עמוסה עבודה.
- (13) בחי הסוהר מלאים. יש צורך להגדיל מספר הסוהרים מאחר ולא ניתן לסמוך על המקומיים.
- (14) חינוך. הובעה תקווה כי בחי הספר יפתחו במועד שנקבע במחצית ספטמבר. במקום הספרים שהוצאו מחמת דברי שטנה יוכנסו ספרי לימוד מאושרים מהגדה. כן צויין כי המורים באל-עריש סרבו לפי שעה לקבל שכר.

ג. רמת הגולן

רס"ן ע. פיינשטיין דווח כדלהלן:

- (1) בריאות. המרפאות במג'דל שמס וקונסורה פועלות כסדרן. חולים אשר לא ניתן לספל בהם במקום מועברים עפ"י קביעת רופא לביה החולים הממשלתי בצפת.
- (2) עבודה. ברמה מועסקים כ-350 איש. מספר זה יגדל עם תחילת שנת הלימודים וכניסת המורים למעגל המועסקים. יש לציין כי בעיית גובה שכר העבודה לא נפתרה עדיין.
- (3) חינוך. שנת הלימודים תפתח ב-1.9.67 בשעה בחי ספר בכפרים. בבחי ספר אלה ישתמשו בספרים הנהוגים בבחי הספר של המיעוטים בישראל.
- (4) תחבורה. אין בעיות תחבורה מיוחדות מאחר והרכב המקומי כולל 20 כלי רכב בלבד.
- (5) פנים. נושאי הפנים בכפרים מבוצעים בשתוף פעולה של המוכתרים המקומיים, ללא בעיות מיוחדות. חלוקת תעודות זהות נסתיימה לכל בגיר מגיל 16 ומעלה. יש צורך באיש מרשם החושבים לשם ביצוע שוטף של לידות ופטירות.
- (6) שלל. המזון והמצרים אשר נמצאים במחסנים הועברו לידי מחלקת המכירות של משרד הבסחון המבצעת מכירתם לתושבים באמצעות סיסונאים מקומיים.
- (7) בימים הקרובים יתמנה סיסונאי מקומי (או שניים) לשם אספקת מוצרים טריים (מישראל) לתושבים.
- (8) "תנובה" החלק לקלוט עודפי פרי מהרמה והיא תשווק התוצרת החקלאית וזאת בנוסף להספקה הקבועה של פרי לצח"ל.
- (9) חקלאות. משקי עמק הירדן, עמק החולה והמושבות יקבלו לידם עבוד האדמות החקלאיות ברמה לשם גידול תבואות חורף.
- (10) משפטים. עדיין לא הוקמו בחי דין ופעולות השיפוט מתבצעות ע"י בין הדין הצבאי.
- (11) דת. נושאי הדת מופעלים ע"י כהני הדת המקומיים.
- (12) מסורה. בחי-סהר. עקב ההיקף המצומצם, פועלת במקום רק חולית מסורה העוסקת בתעבורה וחקירות פליליות. ברמה מופעל בית סוהר אחד המשמש את כל הנשפטים.
- (13) סעד. ברמה יש סה"כ 90 משפחות הנזקקות לסעד. בימים הקרובים יתקבל עובד סעד שיחל בספול בהן.

ד. לאחר מסירת דו"חות המפקדות החקיים דיון בנושאים הבאים:

- (1) סעד. ד"ר קורץ דווח כי המוסד לנוער עבריון שהיה קיים בעזה אינו פועל. סא"ל עמיר מסר כי הבניין נפגע קשות ושפוצו כרוך בהוצאות ניכרות. כן מסר ד"ר קורץ כי קיימות עדיין בעיות רכב לצרכי סעד - המדובר ברכב שהיה שייך למשרדים הממשלתיים ברצועת עזה ונלקח ע"י צה"ל - כאשר מצב הרכב יענה על הדרישות הפתורנה גם בעיות האיוש במקומות רחוקים כגון אל-עריש. הוחלט לבקש פעם נוספת מהגורמים הנוגעים בדבר החזרת הרכב למשרדים. נושא הפעלת המוסד לנוער עבריון יתואם בין המפקדה למשרד הסעד ומפקדת הרצועה נתבקשה לאחר מבנה אחר העשוי לענות על הדרישות.
- (2) עבודה. מר לב-כוכב מסר כי מע"ץ היחה מסוגלת להעסיק ברצועה מספר רב יותר של אנשים אם היחה מתארגנת במבנה של מחוז (כדוגמת צורח הארגון בגדה) דעה זו נתמכה ע"י אל"מ ניצן וסא"ל עמיר. הוחלט עפ"י הצעת היו"ר, שהסכים עקרונית לענין, כי מר לב-כוכב יתאם הנושא עם אגף התקציבים.
- (3) בריאות. ד"ר גז' בין חלק על דעת אנשי מפקדת הגדה האומרת כי הרופא חייב להיות מועסק בנפות ב- Full-time job היות זוהי תפקיד הוא אדמיניסטרטיבי, לדעתו דרושים מפקחים ישראלים שיפעילו את המקומיים ולכן דרושה תוספת תקציב. אל"מ ורדי טוען כי התייצבות הרופאים הינה חלקית והסכום בין המפקדה למשרד הבריאות עדיין לא התבצע ובקש לבצע סכום זה - הקובע החזקת רופא במפקדת הגדה בתוספת 3 רופאים נפתים - לתקופת נסיון בחקוקה מלאה. בנושא הספול בבריאות במחנות "אונרא" ברצועת עזה (סעיף 1 ב' (11) לעיל) הוחלט עפ"י הצעת אל"מ י. ניצן כי חוקס ועדה משנה בהרכב משרד הבריאות, משרד החוץ, משרד הבטחון ומפקדת הרצועה, אשר תבחן הנושא ותחליט בנדון. אל"מ ניצן מסר כי קיימות בעיות בריאות בקרב הבדוים בסיני, ובקש ממנכ"ל משרד הבריאות לבחון הקמת 3 מרפאות עבור הבדוים. ד"ר ארנון הדגיש כי העסקת עובדים ישראלים ורכב עבורם בשטחים הוא על-חשבון תקציב המשרד בישראל, עבור העבודה, ויש לתאם תוספות התקציב לנושא זה עם אנשי התקציבים.
- (4) פנים. מר סילברסטון הצטרף לדברי קודמיו בענין תוספת תקציב עבור כח-אדם ורכב וכן טען כי בעיות המחסור ברכב מקשות על בצוע העבודה בשטח.
- (5) חינוך. מר גדיש מסר כי הוחל כבר בהדפסת הספרים המתוקנים. כן הוסיף כי "אונרא" אינה רוצה לקנות הספרים המתוקנים עבור בתי הספר שברשותה אלא דורשת לקבלם חינם. מר א. שלוש דווח על המו"מ בין משרד החוץ ל"אונרא". עמדת משרדו בנושא היא ש"אונרא" חייבת לשלם בעד הספרים כפי שנהגה גם בעבר כולל ספרים עם שסנה לישראל. כן הוסיף כי ל"אונרא" לא תינתן זכות וטו על התיקונים המבוצעים ע"י משרד החינוך. מר שלוש ציין כי משרדו מחכה לצרכי הסברה, לקבלת ה"ספר השחור" שירכוז דברי שיטנה מתוך ספרי הלימוד. מר גדיש מסר כי הספר בשפות ערבית ועברית (תרגום) מוכן ויש לתרגמו לשפות נוספות. הוחלט כי בצוע התרגום יעשה בידי משרד החוץ. עפ"י הצעת מר גדיש הוחלט כי קביעת מחירי ספרי הלימוד לכחות י' ומעלה תתואם בין משרד החינוך לאגף התקציבים והמפקדות הנוגעות בדבר.

(6) דואר. מר ברמן מסר כי בגדה נפתחו 18 סניפי דואר ועד תחילת ספטמבר יפעלו 26 סניפים. הוא הסביר כי קיימים קשיים טכניים בדבר הפעלת הקשר הטלפוני הבין-עירוני - כי אופן השימוש בקומפוננטים שונה בישראל ובשטחים, אך הביע תקווה כי תוך חודש עד חודשיים יתגברו על הבעיה בגדה ויוחקן קשר בין-עירוני מירושלים צפונה. ברצועת עזה התעוררו בעיות בהפעלת כח-אדם מקומי אך פועלים לפתרון. כן פועלים להגברת הקשר בין הרצועה לישראל לצרכי הממשל.

2. שונות

א. מר א. שלוש העלה נושא הפנסיונרים הבריטיים בשטחים והוחלט כי המפקדת חבדוקנה באם אמנם החושבים הנהנים מגמלאות אלה, לא קבלום לאחרונה.

ב. נושאי שכר עבודה - סכום ביניים

הועדה לבדיקת שכר עבודה לעובדי צבא בשטחים סיימה עבודתה ברצועת עזה והגישה דו"ח ביניים אותו יש לראות כנספח לפרוטוקול זה. מר ירמנס דווח על עבודת הועדה, שיטות איסוף החומר ומסר על ההמלצות הרשומות בדו"ח הביניים הנ"ל. התקיים דיון בהשתתפות מר ג. פת, אל"מ ניצן, מר ח. לב-כוכב, מר רונן וד"ר ארנון. בסכומי הוחלט לאשר דו"ח הביניים של הועדה והמלצותיה בדבר העלאת מרכיב תוספת היוקר ב-30% החל ממשכורת אוגוסט. הועדה בתבונה לשקול מחדש סעיף 2 בדבר העלאת שכר לפועלים יומיים והיא הוסמכה להחיל את ההעלאה המוצעת גם על הפועלים היומיים באם אמנם יתברר כי שכרם לא הועלה במידה נכרת ע"י הממשל הצבאי שלנו לעומת מה שהיה נהוג תחת השלטון הקודם.

ג. החלפת מטבע

(1) בעקבות בקשת מפקדת רמת הגולן אושר לבנק ישראל לבצע החלפה נוספת של מטבע סורי וכן החלפת מטבע לבנוני הנמצא בידי תושבי הכפר הלבנוני אשר בתחומי רמת הגולן. שער החלפה - לירות סוריות כנהוג, לירות לבנוניות - ייבדק וייקבע ע"י בנק ישראל.

(2) הועלתה תביעה לשלם הפרשים על חלופי מטבע לפי שערי חליפין שונים. הוחלט להקים ועדה בהרכב: ד"ר ארנון, אל"מ ניצן ומר טאוב, אשר תבדוק נושא הפרשים בהמרת המטבע בגדה (השער בעבר 7.5 ל"י לדינר וכיום 8.40 ל"י לדינר).

ד. אגודות שיתופיות - עזה

מר ח. לב-כוכב הציע - לאחר בדיקת הנושא - למנות רשם אגודות שיתופיות ברצועת עזה. הוחלט לאשר מינוי מר אהרון פנחסי כרשם אגודות שיתופיות ברצועת עזה.

ה. חקלאות

מר ד. בן-אור מסר כי ביום ב' 4.9.67 תתקיים בעין-ערוב תערוכה חקלאית. חברי ועדת המנכ"לים הוזמנו. הוסל על ד. הלפרין - דובר האוצר לוודא פרסום נאות.

3. הישיבה הבאה

הישיבה הבאה תתקיים ביום ב' 4.9.67 בשעה 17.00 בלשכת הד"ר ארנון בירושלים.

י. ניצן, אל"מ

סדר יום לישיבת הועדה ביום 28.8.67

1. כללי

אינפורמציה כללית.

2. דו"חות בצוע

א. דו"חות המציתיים של המפקדים בשטחים על בצוע החלטות הועדה.

ב. דו"חות המציתיים על בצוע נושאי שרותים בשטחים.

3. נושאי חיירות

סדר והתנהגות של מבקרים במקומות קדושים ושמורות טבע.

4. נושאי בריאות

פעילות מוסדות רפואיים ישראליים בשטחים.

5. נושאי עבודה

הגדרת תפקידים וסמכויות נציג משרד העבודה (תעסוקה) בגדה המערבית.

6. נושאי מכחר ותעשייה

העברת חלק מהסחורות המאוחסנות במחסני ערובה בעזה לידי ה"שקם" בתנאים מיוחדים.

7. נושאי תחבורה

קביעת נוהל לספול בבקשות הנוגעות להחזרת אוטובוסים ומוניות מהגדה המזרחית לגדה המערבית.

8. שונות

9. מועד הישיבה הבאה

חל-אביב, כ"ב אב תשכ"ז
27 אוג' 1967

אל : אל"מ י. ניצן

מאת: הועדה לקביעת השכר בשטחים המוחזקים ע"י צה"ל

הנדון: דו"ח ביניים - שכר עובדי צבור ברצועה עזה וצפון סיני
סימוכין: כתב מינוי מס' ני/231 מיום 21.8.67

1. בהתאם לסעיף 6 של כתב המינוי הנ"ל ובהתאם לבקשתך להמציא מסקנות ראשונות לקראת ישיבת ועדת המנכ"לים ביום ב', 28 אוגוסט 1967, לענין שכר עובדי צבור ברצועה עזה - הרינו מגישים דו"ח ביניים. דו"ח מלא יוגש עם סיום עבודתנו לגבי שאר השטחים המוחזקים.

2. אנו ממליצים כדלהלן:

א. בשלב זה אין לשנות המבנה הקיים של השכר למרכיביו.

ב. מוצע להגדיל את מרכיב תוספת היוקר בשכר ב-30% (הכפלה תוספת היוקר המפורטת בנספח ב' ב-1,3), החל ממשכורת אוגוסט 1967. התוספת מסתכמת בגבולות של שני מליון לירות לשנה.

ג. הועדה מציעה לבחון את האפשרות להמשיך ולנכות 10% מהשכר הכולל לקרן פנסיה כפי שהיה נהוג בעבר. אם יוחלט שלא להמשיך בנכוי זה יש להגדיל את מרכיב תוספת היוקר בשכר ב-15% בלבד (הכפלה תוספת היוקר המפורטת בנספח ב' ב-1,5).

ד. מוצע שלא להעלות את השכר לפועלים יומיים מעבר למה שנקבע ע"י הממשל דהיינו:

פועלים פשוטים.....2.40 ₪ ליום

פועלים חצי מקצועיים...3.00 ₪ ליום

פועלים מקצועיים.....3.60 ₪ ליום

פועל מעולה.....4.20 ₪ ליום

3. כדי להשתייך תיקוני שכר בעתיד על חישובים מדויקים הועדה ממליצה להפעיל איסוף סדיר של נתונים בנושא המחירים.

יצחק כוכבי

מרכז

יואל אלוני

חבר

אפרים זרמנס

יו"ר

ל ו ט ה

נספח א' : הסבר ההמלצות

נספח ב' : טבלת תוספת היוקר (בלירות מצריות) כפי שהוחה בחוקף מיום 1 יולי 1966

נספח ג' : "סל" המצרכים והשרותים לפי המשקלים.

נספח ד' : חשוב שינויי המחירים, והעליה במדד של מוצרי המזון והסברים כפי שהועברו לוועדה ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (4 דפים)

נספח

נספח ה' : דרגות השכר של עובדי הממשל ברצועה.

נספח א'

א. כללי

הוועדה קבעה לעצמה את ההנחיות הבאות:

1. שמירה על שכר ריאלי כפי שהיה נהוג.
2. לא לשנות את ההפרשיות בשכר אלא במידה והוא מתחייב משיטת תוספת היוקר הנהוגה.
3. לא לשנות בשלב זה את מערכת השכר הנהוגה.

ב. הסברים להמלצות

להמלצה א'

1. מבנה שכר עובדי צבור הקים ברצועה נהוג שם ביסודו, ללא שינוי, מאז תקופת המנדט פרט לעובדים מקצועיים. מרכיבי השכר הם כדלהלן: שכר יסוד, תוספת וותק שנחית, תוספות מקצועיות (רופאים מהנדסים עובדי הוראה וכו') ותוספת יוקר המשחנה בהתאם למצב המשפחתי.
2. מרכיב תוספת היוקר בשכר מבוסס על הלוח כפי שהיה קיים בימי המנדט וזאת ללא שינוי משנת 1948 ועד 1966, למרות שינויי המחירים שחלו בתקופה זו ברצועה. השינוי הראשון חל בשנת 1966, כאשר ע"פ צו הממשל המצרי הוסיפו 12.5% ללוח תוספת היוקר.
3. לא ראינו מקום, בשלב זה, להמליץ על שינוי במבנה מערכת השכר הקיים.

להמלצה ב'

1. מאז המלחמה קינק תהליך של עליית מחירים עקב שינויים במקור האספקה של חלק ממוצרי הצריכה ברצועה. תהליך זה עדיין נמשך.
2. בהעדר רישום סטטיסטי עקיב ומסודר של שינויי המחירים והרכב סל צריכה נאלצה הוועדה להסתפק בנתונים חלקיים שספקו לה ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ואשר התייחסו למחירי מצרכי מזון בלבד.
3. סל הצריכה אשר שימש את הוועדה ע"מ לחשב את מדד עליית המחירים סופק לנו ע"י הסטטיסטיקן לשעבר של הרצועה. הסל מתייחס לשנת 1958 בה נערך סקר הוצאות מחיה שהקיף כ- 1000 משפחות.
4. בהתאם לחישובים שנעשו ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על בסיס הנתונים כפי שמזכרים בסעיפים 3,2 עלה מדד המחירים המתייחס למרכיב המזון בלבד בסל הצריכה ב- 31.8% בלי פירות וירקות.

5. מרכיב המזון מהווה 50.6% בסל הצריכה. לא קיימים נתונים מפורטים לגבי שאר מרכיבי הצריכה של הסל. יחד עם זאת העריכה הוועדה כי בשלב זה לא חלו שינויים ניכרים במרכיבים אלה פרט למספר קטן של מצרכים שלקחנו בחשבון כגון, סגריות ודלק. אי לכך מעריכה הוועדה את ההתיקון הכוללת בסל הצריכה בכ - 20%.

6. כדי להעלות השכר ב-20% בגבולות התקרה של תוספת היוקר שהיתה נהוגה עד כה מוצע להגדיל את מרכיבי לוח תוספת היוקר הנהוג היום ב - 30%. חשוב מפורט מראה שהגדלה בשעור אחיד כנ"ל תביא להעדפה קטנה של בעלי השכר הנמוך ובעלי המשפחות לעומת רווקים בדרגות השכר הגבוהות יותר, דבר שנראה לוועדה. חריגים אלה אינם עולים על 4% - 3% לכל היותר. שיטה זו של חיקון לוח תוספת היוקר נעשתה בהתחשב בשיטה המוסברת בסעיף 2 בהסברים להמלצה א'.

להמלצה ג'

1. השלטון חמצרי נהג לנכות 10% משכר העובדים לקרן הפנסיה ולהפריש במגביל 12.5% לקרן זו.
2. נמסר לנו שלא נמשך ניכוי זה ע"י מפקדת כוחות צה"ל ברצועה. משרד הבטחון מנכה 10% משכר העובדים המועסקים על ידו לקרן נפגעים.
3. הפסקת ניכוי זה מהווה למעשה תוספת לשכר הריאלי הפנוי שיש לקחתו בחשבון כאשר דנים בחיקוני שכר.
4. נראה לנו שיש לבחון לגופו עניין זה לאור ההתחייבויות הצפויות בעתיד בנושא זה. על כל פנים במידה ויוחלט שלא לנכות אנו מציעים לקזז את הפסקת הניכוי בעלית השכר המוצעת.

להמלצה ד'

1. נמסר לנו כי השכר היומי של הפועלים ברצועה היה 30 ו40 גרוש מצריים.
2. מפקדת כוחות צה"ל ברצועה העלתה תעריף זה ב20% - 30% ויותר לתעריפים המפורטים בהמלצתנו.
3. מאחר והגדלה זו עולה על עלית המחירים של 20% שאותם מצאנו ברצועה אין אנו סבורים שיש להוסיף עליה.

מדינת ישראל משרד המבחן 1.7.966

מבחן 1.7.966

מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.	מ.ר.
8	742	7	493	4	995	2	498	7	908	4	162	4	—
8	741	7	493	4	995	2	498	8	168	4	422	4	250
8	741	2	493	4	995	2	498	8	429	4	683	4	500
8	741	2	493	4	995	2	498	8	689	4	943	4	750
8	741	7	493	4	995	2	497	8	949	5	203	5	—
8	325	6	243	4	162	2	081	10	924	8	325	—	—
8	325	6	244	4	162	2	081	11	343	8	741	—	250
8	325	6	244	4	163	2	081	11	759	9	157	5	500
8	325	6	244	4	163	2	082	12	175	9	573	5	750
7	493	5	619	3	746	1	823	12	487	9	990	6	—
2	493	5	620	3	242	1	823	12	903	10	406	6	250
2	493	5	619	3	746	1	823	13	320	10	822	—	500
2	493	5	619	3	746	1	873	13	736	11	238	—	250
6	412	4	809	3	206	1	603	14	272	11	655	2	—
6	413	4	810	3	206	1	603	14	693	12	021	7	250
6	413	4	810	3	202	1	604	15	109	12	482	7	500
6	412	4	809	3	206	1	603	15	526	12	403	7	250
5	325	3	996	2	664	1	332	15	984	13	320	—	—
5	325	3	996	2	664	1	332	16	400	13	736	8	250
5	325	3	946	2	664	1	332	16	816	14	152	8	500
5	325	3	996	2	664	1	332	17	232	14	568	8	250
5	247	3	935	2	623	1	312	17	607	14	985	9	—
5	247	3	935	2	624	1	312	18	023	15	401	9	250
5	247	3	936	2	624	1	312	18	439	15	817	9	500
5	247	3	935	2	623	1	311	18	856	16	233	9	750
5	828	4	371	2	914	1	457	19	355	16	650	10	—
5	828	4	371	2	914	1	457	19	563	16	858	10	250
5	828	4	371	2	914	1	457	19	771	17	066	10	500
5	824	4	370	2	913	1	456	19	980	17	274	10	750
5	824	4	370	2	913	1	457	20	188	17	482	11	—

פנס

מס' פנס		מס' פנס		מס' פנס		מס' פנס		מס' פנס		מס' פנס		מס' פנס	
ד.פ.	פנ.	ד.פ.	פנ.	ד.פ.	פנ.	ד.פ.	פנ.	ד.פ.	פנ.	ד.פ.	פנ.	ד.פ.	פנ.
5	824	4	320	2	914	1	457	20	396	17	690	11	250
5	824	4	321	2	914	1	457	20	604	17	898	11	500
5	824	4	321	2	914	1	457	20	812	18	106	11	750
5	824	4	321	2	914	1	457	21	020	18	315	12	—
5	828	4	371	2	914	1	457	21	228	18	523	12	250
5	828	4	371	2	914	1	457	21	436	18	231	12	500
5	828	4	371	2	914	1	457	21	645	18	939	12	750
5	824	4	370	2	913	1	456	21	853	19	142	13	—
5	828	4	320	2	913	1	457	22	061	19	355	13	250
5	828	4	370	2	914	1	457	22	269	19	563	13	500
5	824	4	321	2	914	1	457	22	427	19	221	13	750
5	828	4	371	2	914	1	457	22	685	19	980	14	—
5	828	4	371	2	914	1	457	22	893	20	188	14	250
5	829	4	321	2	914	1	457	23	101	20	316	14	500
5	824	4	321	2	914	1	457	23	310	20	604	14	750
5	827	4	320	2	913	1	456	23	518	20	812	15	—
5	824	4	320	2	913	1	457	23					
6	187	4	950	3	712	2	475	16	100	13	625		31.15

נספח ג'

הרכב משקלי הפריטים בסל הצריכה ברצועת עזה לפי סקר
 1000 משפחות שנעשה ע"י הממשל המצרי ב- 1958

50,6	%	מזון
23,0		שכ"ד
0,1		מים
2,3		חשמל
3,0		בפט
0,8		פחם
9,3		הלבשה
0,8		תוספות
0,3		משחת שנים
2,0		סבון
1,6		תחבורה
1,3		בדור
1,6		פטים
3,3		סגריות

סה"כ 100 %

אל : מר א. ירמנס, אגף התקציבים, האוצר, ירושלים
מאת: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

בהמשך לשיחה מהבוקר, חושב מדד מחירי מזון ברצועה, גם לפי ההנחה שהוצעה על ידך, המניחה שמחירי הירקות והפירות לא השתנו בין התקופות הנדונות. המדד המחושב בהתאם להנחה זו עומד על 131.8 נקודות.

בברכה,

(-)

ר. רוטר

אל : מר א. ירמנס, אגף התקציבים, האוצר, ירושלים
מאת: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

הנדון: - עליית מחירי מזון ברצועת עזה

בהתאם לבקשתך ערכנו אומדן גולמי של עליית מחירי המזון ברצועה ממרץ - מאי 1967 לאוגוסט 1967.

כפי שהסברנו לך בע"פ אנו חוזרים ומדגישים כי חישוב זה הנו גולמי ביותר ויש לראות בו רק סדר גודל של העלייה. לכן אין גם להתייחס אליו כאל מספר רשמי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אלא כשרות פנימי לועדה שאחראית מרכז.

גולמיות האומדן נובעת בעיקרה מהחומר הדל שעמד לרשותנו. (לדוגמא ראה הערות הרצ"ב) גם הזמן הקצר להשלמת ושיפורים הווה מגבלה רצינית.

בברכה

(-)

ר. רוטר

אחוז ההתיקרות הממוצע של מצרכי מזון ברצועת עזה

המצרך	מחיר קודם (מרץ - מאי)	מחיר נוכחי (אוגוסט)	אחוז השינוי	משקל
קמח	0.21	0.34	161.9	10.0
אורז	0.39	1.10	(282.0)	2.2
עדשים	0.90	0.97	107.8	0.5
בשר יבוא	3.42	4.79	140.1	6.3
בשר מקומי	2.70	-	-	2.0
דגים	4.20	3.80	90.5	3.0
סמנה	2.70	3.05	113.0	2.0
שמן זית	1.50	-	-	1.0
מרגרינה	2.52	-	-	1.0
חלב	0.36	-	-	0.8
גבינה	2.16	-	-	2.6
חלווה	1.20	1.80	150.0	0.3
ביצים, יחידה	0.12	-	-	0.5
חפ"א	0.27	0.36	133.3	1.0
בצל	0.21	0.34	161.9	0.6
עגבניות	0.24	0.21	87.5	3.0
חצילים	0.30	0.16	53.3	1.0
ירקות אחרים (שעועית, במיה, אבטיח, שום, פלפל חריף)	0.36	0.36	100.0	2.9
פירות (אפרסקים, ענבים, שזיפים)	0.60	0.50	83.3	6.4
חם	4.44	7.84	176.6	0.2
סוכר	0.66	0.66	100.0	2.4
קפה	4.80	8.40	175.0	0.5

מדד שינוי כולל ירקות ופירות 128.9

מדד שינוי בלי ירקות ופירות 148.9 (בהנחה שירקות ופירות עלו כמו המזון)

הערות:

- א. אין מעקב אחר שינויים איכותיים שחלו במוצרי המזון, ולכן יתכן שהשינוי במחיר אינו שינוי טהור במחיר אלא כולל גם שינוי באיכות המוצר.
- ב. ביום אין תצפיות למחירי אורז, כנראה שרב מלאי האורז אזל, ועדיין לא סופק מלאי חדש מישראל. אחוז השינוי במחיר האורז נאמד ע"פ אחוז השינוי במחיר הסיטוני של אורז ברצועה לפני המלחמה והמחיר הסיטוני לאורז בישראל.
- ג. לפני המלחמה היה מחיר אחיד לכל סוגי הקמח 21 אגורות לק"ג, קמח אחיד במחיר 33 אגורות לק"ג וקמח לבן שמחירו 36 אגורות לק"ג. ההנחה היא שהצריכה היא 50% קמח לבן, 25% קמח אחיד ו-25% קמח מלא. המחיר המשוקלל המתקבל הוא 34 אגורות לק"ג.
- ד. לפני המלחמה הייתה האבחנה בין שני סוגי בשר: בשר מקומי, ובשר יבוא, ללא כל אבחנה נוספת. המחיר לאותה תקופה חושב כממוצע אריחמטי של בשר יבוא ובשר מתוצרת מקומית. המחיר כיום חושב כממוצע אריחמטי של מחיר בשר כבש, בשר עז, ובשר בקר.
- ה. מחירי הירקות והפירות נתונים לתנודות עונתיות ומכאן נובעת הירידה במחיר. כן חל שוני גדול במרכיבים של הסל הנוכחי לעומת מרכיבי הסל הקודם. (פירות קיץ, לעומת פירות החורף).
- ו. ישנם מספר מצרכים שאין לגביהם מחירים כיום. כגון: חלב, גבינה וכו'. לגבי מצרכים אלה הונח שמחירים השתנה כממוצע השנתי במחירי שאר המצרכים. במידה וינתנו לנו מספר ימים נוספים לברור אנו מניחים שניתן יהיה להשיג עבורם מחירים ולשפר את האומדן.

טולם שכר יסוד לעובדי הממשל ברצועת עזה (בלירות ישראליות)

<u>שכר בשיא הדרגה</u>	<u>שכר תחילי</u>	<u>הדרגה</u>
600	600	1
480	375	2 בכירים
375	270	3
225	187,5	4
187,5	126	5 בינוניים
126	48	6
168	90	7
90	48	8 פועלים
72	36	9 וזמניים
48	24	10

דוגמאות להעלאת שכר כתוצאה מהשנוי המוצע ותוספת הרוק

<u>אחוז עליה בשכר</u>	<u>סה"כ חדש</u>	<u>תוספת יוקר חדשה</u>	<u>סה"כ י"י</u>	<u>תוספת יוקר ישנה</u>	<u>שכר יסוד רוחק</u>	<u>מצב משפחתי</u>	<u>רוק</u>	<u>הדרגה</u>
18,5	96	65	81	50	31	רוק	3	10
23 %	180	149	146	115	31	נ+4	3	10
18,7	114	78	96	60	36	רוק	מתחיל	9
21,4	204	156	168	120	48	נ+4	3	9
206	281	209	233	161	72	נ+4	שיא	9
21,4	204	156	168	120	48	נ+4	3	9
20,0	306	222	255	171	84	נ+4	9	6
17,5	355	228,8	302	176	126	נ+4	שיא	6

ועדת מנכלים לשפול בנושאים אזרחיים
בששחים המוחזקים ע"י צה"ל

סדר יום לישיבת ועדת מנכלים ליום 21.8.67

1. כללי ✓
אינפורמציה כללית
2. דוחות בצוע ✓
דוחות חמצייתים של המפקדים בששחים על בצוע החלטות הועדה.
3. נושאי מסוד ותעשיה ✓
מחירי מוצרי יסוד ברצועה ✓
מחירי מוצרים לחובלה לבדויים בדרום סיני. ✓
4. נושאי כבישים ✓
כביש עוקף ירושלים ✓
כבישים ברמת הגולן. ✓
נושאי חקלאות ✓
5. שפול בייצוא הדרים ✓
6. שונות ✓
איש -
7. מועד הישיבה הבאה

מועד 21/8
איש
איש
איש

מדינת ישראל

21.8.67 התאריך

אל: נא

חיק מס'

מאת:

הנדון:

רצ"ד הצ"ח מנהל
הזנן העסקה מר יחזקאל פאוסט
העסקה צוה העסקה דגרה
המחיר

צ"ח מסרה לי שהם
עוקים לעצמה והשי אף העסקה
לה ולצ"ח קולמן שיקדלו עצמה.
אולי ניתן - דאם האיש
מחאם - להעסקה כפופותו כדו
שכאמך יצויק להם.

גלוה

88

כלכלת הגדה המערבית

המלצות עיקריות

1. עתיד הגדה המערבית

- א. מוצע לשמור על משק הגדה כיחידה כלכלית נפרדת מישראל, המקיימת קשרי מסחר עם ישראל.
- ב. יש לראות את המיזוג בין שני המשקים, כתהליך מודרג של הורדת חומות מכס והגבלות אדמיניסטרטיביות לסחר ולניידות גורמי יצור. תהליך זה יימשך 10-20 שנה.
- ג. תהליך המיזוג חייב תכנון מוקדם של ההתאמה ההדדית בין שני המשקים. חוקם ועדה אשר תכין הצעה לביצוע תהליך המיזוג ותגבש הצעות של אמצעי מדיניות, אשר יש להפעיל כדי להביא למיזוג שני המשקים, ללא זעזועים מיותרים.

2. איתקון (נורמליזציה) של חיי הכלכלה בגדה

- א. לשם הפעלת חיי המשק בגדה יהיה צורך לקיים עודף הוצאות על הכנסות מקומיות בחקציב הגדה - בגובה של מיליון דינר לחודש.
- ב. על סחורות היבוא לגדה יוחלו שיעורי המכס הישראלי. סחורות הנמכרות לגדה המערבית יימכרו ברוב המקרים במחירים הישראליים. יוצאים מן הכלל יהיו המקרים בהם אין חשש לתברחה חוזרת.
- ג. כל חקבולי המכס על סחורות מיובאות לגדה המערבית, ומרכיב המכס ומסית עקיפים על סחורות ישראליות הנמכרות לגדה, יועברו לשלטונות הגדה למימון להוצאותיה.
- ד. בשלב ראשון יקוימו הגבלות אדמיניסטרטיביות על יבוא תוצרת חקלאית מהגדה לשטח מדינת ישראל.

ה. במשך הזמן ניתן יהיה להפחית הדרגתית את ההגבלות האדמיניסטרטיביות על מוצרים חקלאיים, בהתאם לתוכנית של התאמה הדדית של מכנה החקלאות של שני המשקים.

ו. אגף המכס יעבד הצעה לשיעורי מכס על חוצרת תעשייתית מהגדה. שיעורי מכס אלה יותאמו ליעדים שייקבעו לשני המשקים תוך מגמה של הורדה.

ז. על מנח להפעיל במהירות את כלכלת הגדה מוצע לייעד ללא דיחוי חלק מעודף ההוצאות של שלטונות הגדה לתוכניות בנייה ועבודות ציבוריות. בין ההצעות קיימות:

- (1) בניית 4-5 אלף דירות לנזקקים.
 - (2) התחלת ביצוע מפעלי פיתוח אזוריים.
 - (3) פיתוח אתרים היסטוריים, שיחזור, שילוט והתקנת שירותים.
 - (4) הכנת שטחים ליעור בשלב מאוחר יותר.
 - (5) סלילה ואחזקת כבישים
- ח. יש למלא בהקדם את הגרעון הקיים בנכסים הנזילים שבידי הציבור. הגרעון בחקציב הגדה יכול לשמש אמצעי העיקרי להרחבת אמצעי החשלום בגדה.
- ט. נוסף על כך, יש צורך לשקם המערכת הבנקאית כדי לאפשר לעסקים קבלת אשראי להון חוזר לשם הפעלה וניהול תקין של העסקים.
- י. יוקם צוות מומחים אשר יעסוק בתכנון הכלכלי של הגדה לטווח הקצר. הצוות יסייע לשלטונות הגדה ^{פ/ע.ק} ~~מש~~ המדיניות הכלכלית באזור.
3. כללי
- א. לשם קיום יחידה כלכלית בפרדת הכרח לקיים מערכת מסבב בפרדת.
 - ב. כן יש לקיים פיקוח אפקטיבי על מנת למנוע הברחות בין שני המשקים.

משרד השיכון

הקריה 14.8.67

אל : מר א. כהנוב, מנהל חב' שכון ופתוח

מאת: י. סלייפר

הנדון: מר יהודה פאוסט

הנני מאשר את הסיכום בינינו, שמר י. פאוסט, יועסק
לחקופה של חדשים שלושה במטבח צוות הסקר של משרד השיכון
בגדה המערבית, כניהולו של מר צ. גלזמן.

משרד השיכון יחזיר לחב' שכון ופתוח את הוצאות משכורתו
של מר י. פאוסט לאותה תקופה בעתיד.

ב ב ר כ ה ,

(-)

י. סלייפר

מנהל אגף הפרוגרמות

העתיקים:

מר י. שמר

מר צ. גלזמן

מר י. פאוסט

שמואל בן יצחק

הגדלה

תש.ס.ס.

ה' 1 של ה. ה'תש"ב, הנה' ה' 1 של ה'תש"ב

הנה' 1. ה'תש"ב

הנה' 1. ה'תש"ב

הנה' הנה' ה'תש"ב ה'תש"ב, הנה' 1. ה'תש"ב, הנה' 1. ה'תש"ב
הנה' הנה' ה'תש"ב ה'תש"ב, הנה' הנה' ה'תש"ב ה'תש"ב, הנה' הנה' ה'תש"ב
הנה' הנה' ה'תש"ב, הנה' הנה' ה'תש"ב, הנה' הנה' ה'תש"ב.

הנה' הנה' ה'תש"ב הנה' הנה' ה'תש"ב הנה' הנה' ה'תש"ב
הנה' הנה' ה'תש"ב הנה' הנה' ה'תש"ב, הנה' הנה' ה'תש"ב.

הנה' הנה' ה'תש"ב,

(-)

הנה' הנה' ה'תש"ב

הנה' הנה' ה'תש"ב

הנה' הנה' ה'תש"ב

הנה' הנה' ה'תש"ב

הנה' הנה' ה'תש"ב

הנה' הנה' ה'תש"ב

מסלול אגודת ברושקין קדש
לצורך סיכוי
מבנה מודרני
חודש 67

הכלה משוואת מחירים למכירת חנוכייה

דבועה קדש - מרינת ישראל

מס' חדר	ה ש צ ד ר	מסלול	מחיר לצורך בקדש לפני השלמות (דמי הקדשה)	מחיר לצורך ביטול
1	חדש	1 ק"מ	0.42	1.40
2	קדש	"	0.52	0.42 (0.56)
3	חודש	"	0.66	0.56
4	סוף	"	0.90	1.23
5	חלל ביטול	"	0.96	0.53
6	הח	"	4.44	2.63
7	קדש	"	4.20	8.00
8	חלל חודש	"	3.64	9.00
9	קדשים	"	0.90	1.60
10	חלל חודש	"	1.06	1.45
11	חלל חודש	"	0.60	1.70
12	מחירים	"	0.54	1.39
13	סוף כביסה	"	0.15	0.46

מקורות: המחירים לצורך בקדש מחירים למכירת חנוכייה אשר מוקדש ל"א השמלה
המחירים, כמסוב למכירת חנוכייה מודרניזציה בחדר.

דאגה למכירת חנוכייה אשר נכחו במקדש:

המחירים המודרניים למכירה

מחיר	מחיר
חדש	750
קדש	6300
חודש	1000
סוף	3000
הח	250
חלל חודש	250

סקר המצב הקיים בשטח הבניה בעיר שכם
והצעות לדרכי הפעלת הבניה מחדש
נערך מטעם "ועדת סקר הבניה בעיר הגדה"
עבוד שר השיכון

תוכן הענינים

מטרת הסקר

שטח הסקר

מימצאים

- א. העיר שכם - רקע כללי ותכניות פיזיות
האוכלוסיה
הכנית העיר
תכניות הפיתוח
עבודות הפיתוח התקציביות
- ב. פעולות הבניה בעיר
הרישוי
הקף הבניה
אופי וצורת הבניה
מחירי הבניה והעבודה
חמרי בניה - ייצור ומלאי
- ג. פועלי בנין והעסקה
- ד. מימון הבניה
- ה. מהצבות וסתתות

גורמים עיקריים לאי חדוש הבניה

התשובות הנדרשות להפעלת הבניה במלואה

- הוכן ע"י :- צבי גלוצמן - הכמונה על שיכוני המיעוטים
דליה כדורי - אדריכלית, לשכת השר
ובהשתתפות:- אדר' מאיר דוזנר, נועם טל, יוסף מוצפי

הקרינה - 15.8.67

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 1, 1861. It is a very important document, as it sets out the policy of the new administration.

2. The second part of the document is a report from the Secretary of the Treasury, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the financial state of the country at the time.

3. The third part of the document is a report from the Secretary of the Interior, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public lands and the progress of the various departments.

4. The fourth part of the document is a report from the Secretary of the War, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the army and the progress of the various departments.

5. The fifth part of the document is a report from the Secretary of the Navy, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the navy and the progress of the various departments.

6. The sixth part of the document is a report from the Secretary of the State, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the foreign relations of the country and the progress of the various departments.

7. The seventh part of the document is a report from the Secretary of the Education, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public education and the progress of the various departments.

8. The eighth part of the document is a report from the Secretary of the Agriculture, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public lands and the progress of the various departments.

9. The ninth part of the document is a report from the Secretary of the Commerce, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public commerce and the progress of the various departments.

10. The tenth part of the document is a report from the Secretary of the Finance, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public finance and the progress of the various departments.

11. The eleventh part of the document is a report from the Secretary of the Justice, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public justice and the progress of the various departments.

12. The twelfth part of the document is a report from the Secretary of the War, dated January 1, 1861. It contains a detailed account of the state of the public war and the progress of the various departments.

מטרת הסקר

מטרת הסקר לחשוף את הגורמים לאי חידוש הבניה בשכם לאחר המלחמה ולאסוף נתונים על המצב בשטח הבניה, על מנת לאפשר קביעת הפעולות העשויות לגרום לחדוש הבניה במטרה ליצור תעסוקה

שיטת הסקר

בשלב זה נאספו הנתונים הדרושים כדי לענות על מטרת הסקר באופן עקרוני.

מקורות האינפורמציה היו:

סוחרים מקיפים בעיר, באחרי בניה ומפעלים לחומרי בניה, ריונים ושיחות ממושכות עם : קציני הממשל הצבאי, מהנדס העיר, נציגי אגוד פועלי הבניין ונציגי הקואופרטיב לבניה, קבלני בניין ובעלי בניהם.

לקראת בצוע הפעולות שתקבענה, בהתאם להכרעות הגופים המוסמכים, יהיה צורך בבדיקה נוספת ל מספר נושאים.

מימצאים

א. העיר שכם - רקע כללי וחכניות פיזיות

האוכלוסייה

קיימת אי בהירות ביחס למספר תושבי העיר לפני המלחמה וכעת, המספרים הקרובים כנראה למציאות הם : העיר עצמה 55,000 תושבים
מחנות הפליטים ליד העיר בנוסף לתושבים הקבועים 25,000 " "
ס"ה 80,000 תושבים

תכנית העיר

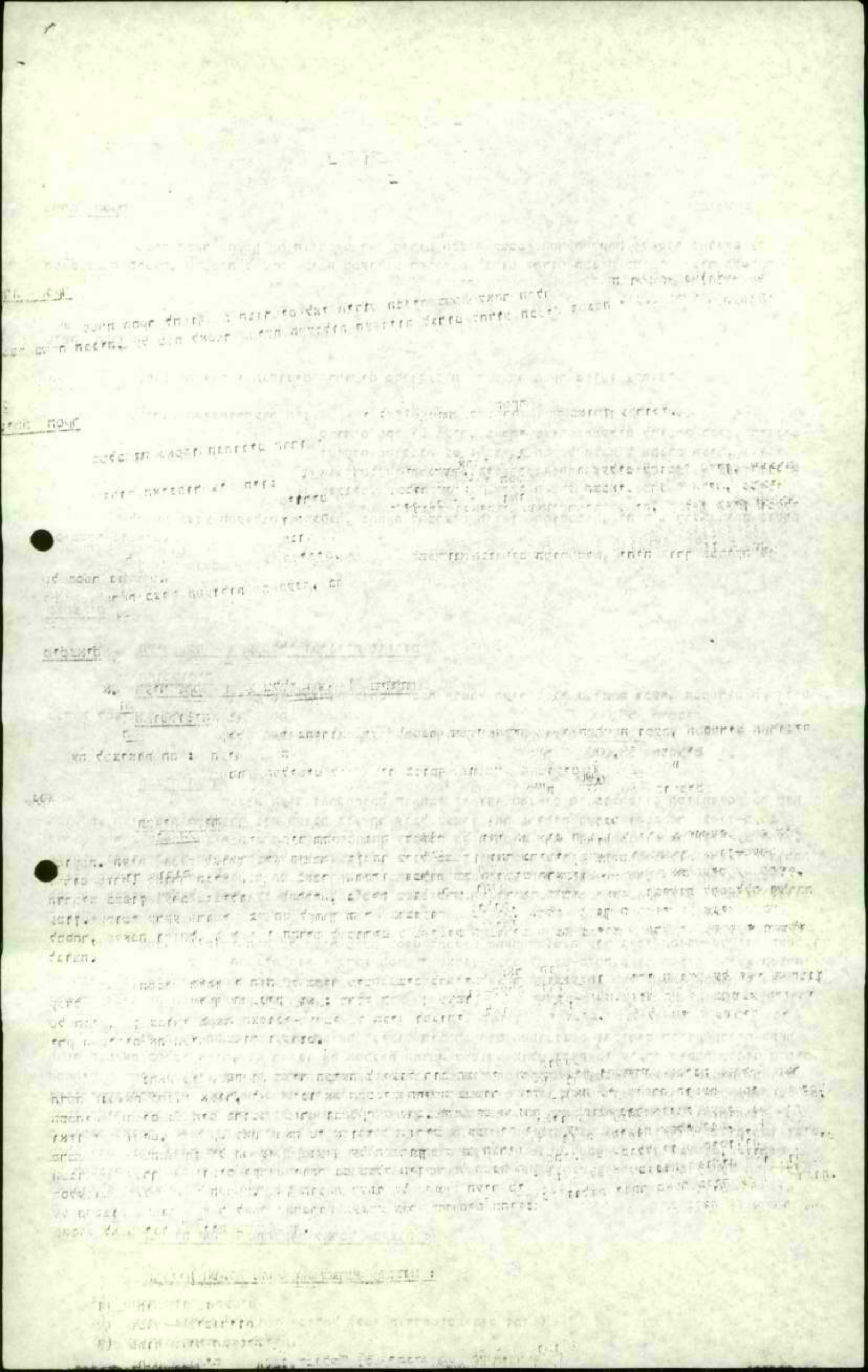
תכנית העיר והתפתחותה הוכתבו על ידי התנאים הסופוגרפיים המיוחדים שבה היא ממוקמת. העיר שוכנת לאורך גיא העובר בין הר עיבל בצפון והר גריזים בדרום והמתמשך מצפון-מערב לדרום מזרח. לאורך הגיא המתרחב בשני קצותיו עוברים כל הדרכים הראשיות המחברות את העיר עם החוץ. הדרכים בצפון מערב מובילות לקלקיליה, ג'נין וטול כרם, והדרכים בדרום מזרח מובילות לרמאללה ולרבת מון. שמוסי קרקע פרוסים גם הם לאורך הגיא ברצועות מקבילות. החלק הנמוך המרכזי של הגיא משמש למסחר, מלאכה ומנהל, ושיפועי ההרים למגורים כשצפיפות המגורים קטנה במידה שמרחקים מהמרכז ועולים לגובה.

המבנה היסודי הזה של העיר שימש כבסיס לתכנית מתאר שהוכנה עוד בימי המנדט על ידי המחכנן קנדל עיקר התכנית הוא : מרכז המתמשך מצפון-מערב לדרום-מזרח, אזור העשייה במוצא המזרחי של הגיא, גן צבורי בקצה הצפוני-מערבי של הגיא ומגורים לאורך השיפועים. מעל לשטחי המגורים פסי ירק המקיפים את העיר מצפון ומדרום.

נראה כי התפתחות העיר הביאה לניצול רוב השטחים המתוכננים והעיריה הכינה תכנית מתאר חדשה הנמצאת בשלבי אסוף, לא ראינו את התכנית החדשה במפורט אולם נראה כי עיקרה הוספת שטחים חדשים. השטחים החדשים נמצאים ברובם במזרח ובחלקם במערב, השטחים המזרחיים מתוכננים אזורי העשייה נרחבים ואזורי מגורים. יחד עם זאת נראה כי אזורי המגורים המועדפים יהיו על מדרונות ההרים המקיפים על מרכז העיר כשהמדרון של הר עיבל מועדף על המדרון של הר גריזים וזאת מסיבות אקלימיות, אזורי המגורים לאורך השיפועים יקרים יותר גם בגלל היוקר של הכנת התשתית, גם בגלל יוקר היסודות (פיצוצים בסלע) וגם בגלל יוקר הקרקע. כאן הובאה דעתו של מהנדס העיר כי מוטב לפתח שכונות מגורים מגובשות על הפסגות הסמוכות אשר לאחר התחברות בעזרת עורק טרותים תהיינה זולות יותר מאשר בניה על המדרונות. כאמור לא ראינו תכניות בקשר לכך.

תכניות הפתוחה מתחלקות לארבע קבוצות :

- (1) פתוח המרכז
- (2) עבודות ציבוריות
- (3) פתוח אזור העשייה
- (4) פתוח מגורים "למעוטי יכולת" (לפי הגדרתם: פקידים וכו')
- (5) עבודות פתוח תעשייתיות.

1. נראה כי במרכז הוחל בהקמת מבנים למסחר, למסדרים ולמגורים, כולם מיועדים במרכז עסקים ראשי ובבנים ביוזמה פרטית, לקבוצה זו שייכת גם עבודת הגדלת בנין העיריה. פתוח אחר במרכז מתיחס להכנת גן ציבורי על שטח של 100 דונם שנרכשו ע"י העיריה למטרה זו התכנון הוכן ע"י משרד המבנים והערים.

2. בקבוצה העבודות הציבוריות יש סלילת כבישים (שהחשובה בניהן היא סלילת הכביש להר הגרניט) ובנין מבני ציבור שהם: בית ספר תיכון בית חולים חדש שוק סיסטונאי לירקות בנין דואר מרכזי

3. בטחנים השטחים במזרחה של העיר רואים התחלות של אזור תעשייה (בית הרוטת של טמנים וכ"ה) ובתי מלאכה. גם השוק הסיטונאי ממוקם בשטח זה ומהווה בעצם חלק פתוח אזור התעשייה (ראה קטע).

4. שני שטחים חדשים מיועדים למגורים עבור "מעוטי יכולת" שטח וירומי-מערבי (מסומן "א" במפה) ושטח מזרחי (המסומן "ב" במפה) שניהם נרכשו ע"י העיריה ונמכרו לבוודים לעדוד בניה.

שטח א' מיועד ל - 125 יחידות דיור על מגרשים בוודים של 500 מ"ר. השטח נמצא ב-200 מ' מעל לגובה מרכז העיר. מרחקו בקו אוויר ממרכז העיר כ-4 קמ' יתרונו הוא מיקומו הסופוגרפי היפה והקשר החזותי עם כל העיר. חסרונו, יוקר הפתוח והבניה, הגישה הקשה (כעת יש צורך עפר המובילה אליו) וגדלו המצומצם (125 יחידות) תכנון השטח כפי שהוכן על ידי מהנדס העיר עטוי בצורה פרצלציה מסורתית עם שטחים מיוחדים למרכז מסחרי, שני בתי ספר עממים קטנים וגן ציבורי קטן. אין עדין תכנון לבנינים.

שטח ב' מיועד ל-400 יחידות דיור על מגרשים בוודים של 500 מ"ר. השטח נמצא מעט מעבר הכביש לטובס. המרחק ממרכז העיר לאורך כבישים הוא כ-5,4 קמ' יתרונו של השטח הוא מחיר נמוך של פתוחו: חסרונו הוא חוסר הקשר החזותי עם העיר ההופך אותו לשכונה בודדת אשר הגישה אליה עוברת ע"י אזור התעשייה ובתי המלאכה.

עבודות הפתוח התקציביות

עבודות אלה מנוהלות על ידי העיריה. תקציבן לסנה זו היה 350,000 דינר שהם 50% מהקצבת העיריה כולו. תכניות לעבודות פתוח המקיפות רוב התקציב הנ"ל מוכנות במסדר מהנדס העיר. עבודות אלה כוללות 47 פרויקטים לפתוח ביוב, מים, כבישים, גינון וכ"ו ובצוען מבוסס על תעסוקה ל-300 פועלים של העיריה ובנוסף לזה לעבודות הנמסרות לקבלנים.

5. פעולות הבניה בעיר

הרשוי : תהליך הרשוי דומה לזה של ישראל. אזור תכנון נעשה על ידי הועדה המקומית לבנין ערים ע"י העיריה. לכל כפר גדול יש ועדה מקומית לתכנון. תכניות לכפרים קטנים מאושרות ע"י ועדה של כפר גדול קרוב, ועדה מחוזית מטמנה. : כועדת ערעורים. הועדה המחוזית היא מוסד של מסדר הפנים הרמה-עמון ויוטבים בה גם באי כוח הרשויות המקומי. הועדה המחוזית עוסקת גם בתכנון אזורי.

היקף הבניה : להלן מספרים על רשיונות בנין ותכונים על גמירות. כפי שמספר ע"י מהנדס העיר

ה ת ק ו פ ה	מספר רשיונות	רשיונות בניה למגורים ס"ה ממ"ר	מס' חדרים	רשיונות בניה כוללים ס"ה ממ"ר	ס"ה גמירות ממ"ר
1966 אוקטובר					
נובמבר					
דצמבר					
1967 ינואר	40	3050	93		5000
פברואר	98	6748	181		3269
מרץ	44	2987	93		
אפריל	65	3766	120	4080	
מאי	92	5630	135	9533	

1. ... (faint text) ...

2. ... (faint text) ...

3. ... (faint text) ...

4. ... (faint text) ...

... (faint text) ...

... (faint text) ...

QUESTIONS AND ANSWERS

... (faint text) ...

QUESTIONS AND ANSWERS

... (faint text) ...

... (faint text) ...

...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...

אנו רואים איפוא שמכלל הרשיונות המוצאים, מובאים רק שליש לגמר בניה, אפטר להניח מחלקם לא נוצלו כלל וחלקם בנו רק חלק מהכלול בטוכן. רשיונות בניה כוללים גם בקשות לחיקוקים ותוספות קטנות ועל כן אין לחשב מהוך הנתונים הנ"ל ממוצעים של שטח דירה וכו'. עוצמת הבניה גוברת ומתרכזת בחודשי הקיץ והדבר הוסבר על ידי : א. תנאים אקלימיים ב. כניסת מספים מחוץ לארץ החוזרים לעיר לחופשה מביאים אתם סכומי כסף להטקעה. מספר הדירות הנבנה כל שנה הוא כ-400.

קשה היה לקבוע בטלב זה בדיוק כמה בנינים נמצאים בטלב בניה אולם המספר נע בין 100 דירות בהתאם לסקר חטוף ולפי דעת אנשי אנדזה פועלי הבנין לבין בהתאם דברי מהנדס העיר. על סמך סיורים בעיר מתקבל הרושם כי אחוז גדול (כ-60%) של הדירות בבניה נמצא בטלבי גמר (דירות כ-60 ימי עבודה לגמר יחידה) ויש התחלות בודדות. הרוב המכריע הן דירות בודדות הנבנות בטיפועי ההרים. נבנים כ-10 בנינים עם מספר דירות לא גדול. ככל אחד מהם נראות גם תוספות קומה. נראה גם מספר לא גדול של חנויות בטלב בניה.

אופי וצורת הבניה

כאמור רוב הבניה היא לבתים פרטים מספר יחידות להשכרה נמצאות בבניה, בבתי קומות, סכר הדירה הנדרש עבור 4 חדרים הוא 250 דינר. שטח הדירה המקובל הוא 120 - 200 מ"ר הסטנדרט הוא טוב. הקירות בנויים אבן מסוחחת, אין אמנם חוק המחייב בניה חיצונית באבן אולם העיריה אינה נוטה לאשר בניה אחרת.

סיטת הקונסטרוקציה היא בדרך כלל בסוס של יסודות עכורים על סלע; תקרה-מבטון זווין; סלד בטון בבתי קומות ולפרקים בבתים קטנים, קירות חוץ בדרך כלל נוסאים מאבן מסיבית - עם צפוי בטון בלתי מזוין עד 10 ס"מ עובי מהצד הפנימי של החדר. המחיצות - מיצקת בטון. רצפה ראשונה מרצפות (ברומה לנהוגות בישראל) על מלוי.

נראה כי ברשות הקבלנים נמצא ציוד מספיק לבניה, (מערבלי בטון וכו') וגם אמצעי חובלה. אין ציוד להרמה והעבודה נעשית בידים, דבר הגורם למשך בניה ארוך יותר בבתי קומות.

מחירי הבניה והעבודה

מחירי בניה ממוצעים לפי נתונים של קבלנים מקומיים ושל מהנדס העיר, הם 16,0 - 18,0 דינר למ"ר בניה למגורים ללא פיתוח. המחיר חלוי ביסודות ובסטנדרט הבניה.

חלוקת הוצאות הבניה היא :

הסלד בלבד - 50-60% - בגלל יוקר היסודות ובגלל בניה קירות חוץ מאבן
גמר הבנין - 40-50% - בגלל חומרי ומוצרי גמר זולים מיבוא, וסטנדרט פנימי לא גבוה.

(בישראל המספרים הם : 34%-הסלד 33% עד אחרי הרצוף 33% כל עבודות הגמר) ההוצאה לסכר העבודה מכלל ההוצאה לבניה טעונה בדיקה מדויקת אולם עבודת סחוח האבן לבנין דירה חד קומתית, 150 מ"ר, דורשת כ-150 ימי עבודה לפי חישוב ההספק של סחת. סה"כ ימי עבודה לבנין כזה, לפי הערכה של אגוד פועלי הבנין, שלא עלה בידינו לאמתה, כ-900 יום, מספר זה גבוה מאד ביחס לנתונים בישראל (כ-330 יום).

מחירי העבודה מחושבים בקבלנות

סכר העבודה של פועל מקצועי 1,50 - 1,25 דינר ליום
" " " " בלתי מקצועי 1,00 - 0,80 " " "

מחירי עבודת הבניה בקבלנות נמוכים מהמקובלים בישראל :
החשוב בל"י, לפי 8,4 לדינר :

ישראל	סכס	בטונים (חומר ועבודה)
160	134	רצוף 20x20 (חומר ועבודה)
12	7	צפוי וחריסנה (חומר ועבודה)
38	17	

מחירי עבודת אבן וסתות - ראה סעיף " חמרי בנין : יצור ומלאי " לחלן,

חמרי בניה ויצור ומלאי

חמרי הבניה הבסיסיים (מלט, ברזל, עץ - פרט לאבן) ואביזרי האינסטלציה והמוחרות היו מיובאים מחו"ל. בעירקיסים בתי מלאכה לעבודות נגרות בנין ומסגרות בנין. מרצפות ואביזרי ביוב מבטון מיוצרים במפעלים קטנים ובהליך פרמיטיבי, כנראה כדי ספוק הדרישה האזורית. משרד המסחר והתעשייה עורך כעת סקר על בתי מלאכה בעיר והסביבה. מתוך סקר זה אפשר יהיה לקבל תמונה ברורה גם על מפעלי עזר לבניה וגדלם. מלאי חמרי הבניה לא ניתן להערכה מהימנה בלי סקר מדויק. מכל העדויות מסתבר כי הנושא העקרי בו מורגש מסר או חשש למחסור הוא המלט. מהנדס העיר טוען כי קיים מלאי של כל חמרי הבנין שיספיק לחדשיים של פעילות רגילה. מתקבל הרושם כי בגלל ההפסקה הפתאומית בבניה נשאר מלאי של חמרי בנין בעיר. מחזיקי המלט משתדלים להכניסו לשימוש מחד הזדקנות ולכן זהו כנראה החומר העקרי החסר. בשלב זה בעלי המחסנים לחמרי בנין למחיר ירדו מתוך חשש לאי חדוש המלאי המספיק למכור.

מדינת מחירי חמרי הבנין מראה:	המחיר בשכט	המחיר בישראל	ההפרש ב-% ביחס
מלט שחור	82.0 ל"י לטונה	102.-	24%
מלט לבן	210.0 " "	550.-	62%
ברזל	437.0 " "	630.-	44%
עץ לבן	227.0 " למ"ע	360.-	126%
חרסינה	8.4 " למ"ר	19.-	59%
מרצפות לבנות 20 x 20	3.78 " "	7.-	85%
אבן לבנין קירות	7.40 " "		

(המחירים שנתקבלו בשכט גבוהים בכ-10% מהמחירים בעמאן ב-1965 לפי דו"ח הרשות לתכנון כלכלי).

ענין מיוחד היה בלימוד האבן המשמשת לבנין קירות חוץ. מחיר האבן הבלתי מעובדת באתר הבניה הוא כ-0.88 דונר לממ"ר (0.22 דינר למ.א. בגובה של 25 סמ.) מחיר עבוד האבן חלוי בצורת העבוד. הנתונים הראשונים מראים:

סוג העבוד	מחיר למ.א. בגובה 25 סמ.	תוצרת מ.א. ליום עבודה של סתת
טובזה	0.13 דינר	7 - 6 מ.א.
סומסום	0.35 דינר	4 - 3 מ.א.
חלק	0.40 דינר	3 - 2 מ.א.

5. פועלי בנין

קיים בשכט אגוד פועלי הבנין ובו כ-2000 חברים. לא כל הפועלים מאוגדים באגוד זה. אגוד זה הנו חלק מתוך אגודות נוספות בגדה המערבית ובירדן. כ"כ קיים קואופרטיב לבניה ובו כ-60 חברים. הקואופ. מבצע עבודות בקבלנו, על סמך מכרזים, בתחרות עם יתר הקבלנים בעיר. פועלי הבנין המקצועיים הנם תושבי שכט והבלתי מקצועיים חלקם באים מהכפרים באזור. בשכט גופא עובדים באתר הבניה כ-1000 פועלים מקצועיים וכ-1500 בלתי מקצועיים (מספרים אלה נמסרו ע"י האגוד ומהנדס העיר כאחת) מבין המקצועיים כ-120 סתתי אבן. (לפי אינפורמציה בלתי מבוקרת של האיגוד סה"כ פועלי בנין באזור - 10,000).

לעיריית שכט יש מחלקת בצוץ המעסיקה באלפן יסיר 300 פועלים קבועים לעבודות פתוח, ומוסרת עבודות בניה נוספות לקבלנים פרטיים.

בחקופה שלפני המלחמה שררם ככל הנראה תעסוקה מלאה בענף. בעת עריכת הסקר היו מועסקים כ-450 איש, בעקר בעבודות פתוח (כבישים, ביוב וכו'), מהם 300 בהעסקה ישירה ע"י העירייה.

שכר העבודה - ראה סעיף "מחירי הבניה והעבודה".

מ י מ ו ן

מימון הבניה בשכס מתחלק לשני סוגים עקריים:

- א. בניה פרטית בעצור ובעזרה ממסלתית.
- ב. בניה פרטית שאינה נעזרת ע"י הממשלה ונעזרת ע"י בנקים ומקורות אחרים.

העזרה הכספית הממשלתית נחנת בעקרה לפקירי ממסלה קבועים וכן לאנשי צבא, כאשר נחנת אפשרות לנכות מטשכורחם את תשלומי החזר ההלוואות. גובה הלוואה זו נע בין 1,500 ל- 2,500 דינר ב- $5\frac{1}{2}\%$ - $4\frac{1}{2}\%$ רבית למטך זמן של 15-20 שנה, בהתאם לאינפורמציה הנמסרת במקום. במדה והבית לא חרג מהמקובל כסחה לעתים הלוואה זו מחיר הבית כולו. פרטים אחרים אשר נזקקו לעזרה במימון עשו זאת באמצעות הלוואות בנקאיות ב- 8% - 6% רבית וזה לפי עדויות שונות.

בשכס העיר הוקמו 3 אגודות, האחת שכון של פקירי העיריה ונזקקים אחרים אשר העיריה הבטיחה לבוא לעזרתם בהלוואות. אגודה זו התפרקה מתוך חוסר אמצעי מימון של העיריה. אגודה שניה הוקמה ע"י אגוד פועלי הבניה אשר גם היא התפרקה מחוסר מימון. אגודה שלישית הוקמה מבין פקירי הבנקים אשר הבטיחו עזרה במימון.

צנור מימון נוסף אשר לו חלק בהשקעה העצמית הוא כספיהם של תושבי שכס העובדים בכוות בחרין ועוד. בנוסף לכך מקור כספי זה אשר נשלח גם כחמיכה למספחות עודד התחלות בניה חדשית.

כמו"כ יש לציון כי בעיר קיימת אגודה קבלנית לבניה בת 60 חבר אשר קבלה מימון ביניים לתקופות קצרות ממרכז הקאופרציה בעיר עמן.

6. מחצבות וסתחים

לפי אינפורמציה שנחבלה בשכס, יש 3 מחצבות עקירות בסביבה :
ג'מעין - הסובה ביותר, עדיפה גם על מחצבות ירושלים.
קבטיה, שכס - נחותות ממחצבות ירושלים (האבן סופגת יותר מים)

עבוד האבן נעשה בדרך כלל באתר הבניה, במקרים מעטים, כאשר האתר קרוב למחצבה, נעשה העבוד במחצבה.

מספר הסתחים בשכס - כ-120

הספק העבודה של סחת ליום : טובזה - 6-7 מטר רץ (בגובה 25 ס"מ)
סומסום 3-4 " " " כנ"ל.

מחירים - ראה סעיף "מחירי הבניה והעבודה".

מחירי ההובלה למ2 קיר אבן משכס לירושלים עסוי להיות כ- 3.5 ל"י (לפי מקורות ישראליים)
ומירושלים לירושלים כ- 2.5 ל"י למ2

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

100-100000-100000

גורמים עיקריים לאי חדוש הבניה

נושא זה נדון בכל השיחות והתשובות היו אחידות:

- א. מימון: - הפסקת העברת כספים מכווית בחריץ ועוד, ששמשו לבניה עצמית של פועלים חוזרים וכחמיכה של קרובים למשפחותיהם.
- סגירת הבנקים וחסר אפשרות לנצול פקדונות שהיו בהם, תחוק הפעילויות הכספיות באמצעות הבנקים.
- הפסקת מתן הלואות לחברי אגודות השכון.
- אבטלה של פקידים - שהם עקר הנוסאים לשכון ובניה פרטית למגורים.

- ב. חסר בטחון וידע לגבי העתיד כאשר המשך הבניה אינו בעל עדיפות ראשונה מאחר ואיש מהבונים אינו חסר קורת גג. בעל הבית אינו שס להוציא אותם חסכוניות אשר בידיו לסיום עבודת הבניה, שמא זקוק יהיה להם לצרכים דחופים יותר.

- ג. חמרי - אי בטחון ביחס לחדוש המלאי של חמרי בניה מפריע למסחר חפשי בניה בהם.
ומחירים - החשש מפני הפרטי מחירים של חמרים מיובאים מישראל.

1. התשומות הנדרשות להפעלת הבניה במלואה

על מנת לנסות לחשב את התשומות הנדרשות להפעלת הבניה מחדש אפשר לחלק את הבניה הלא ציבורית לארבע קבוצות:

- קבוצה א' הבניה למגורים אשר נמצאת בשלבי הגמר. כאן אפשר להניח 60 דירות שחסרים 20%, ו-10 חנויות שחסרים 10% להשלמתן.
- קבוצה ב' הבניה למגורים אשר באמצע הביצוע. כאן אפשר להניח 40 דירות שחסרים 60% להשלמתן.
- קבוצה ג' חנויות שאושרו בחדשים אפריל מאי ואשר טרם הופעלו. כאן נחשב לפי רסיונות לממ"ר ונניח רק 50% להפעלה $\frac{9400}{2}$.
- קבוצה ד' השכונה המערבית של 100 יחידות, כולל עבודות תשתית. גודל הדירה יהיה 150 מ"ר.
- קבוצה ה' השכונה המזרחית של 400 יחידות כולל עבודות תשתית. גודל הדירה יהיה 100 מ"ר.

טבלת התשומות הנדרשות - ראה מצ"ב.

התקנת המערכת

1. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

- א. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ב. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ג. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ד. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ה. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ו. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ז. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ח. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- ט. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...
- י. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

2. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

3. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

4. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

5. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

6. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

7. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

8. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

9. התקנת המערכת - התקנת המערכת תבוצע על ידי...

10.

הערות	אבן בניה	יחידות				מלט	מלט ע"י עב' לא מקצועים	מעטק מקצועים	תקציב (בד"ג)	
		עץ נגרות	עץ לבן	עץ ממ"ע	טון	טון				
	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע	ממ"ע
	-	25	10	5	30	6000	2500	39,000	לפי 18 דינר למט"ר, 180 מט"ר לדירה	קבוצה א
	1000	20	20	30	250	15000	4800	78,000	לפי 15 דינר למט"ר, 50 דינר למט"ר לחנות	קבוצה ב
	1500	23	47	90	600	17000	6600	94,000	לפי 20 דינר למט"ר, 4700 מט"ר	קבוצה ג
50% קירות חוץ מאבן	2500	50	100	100	1200	60000	20000	300,000	לפי 20 דינר למט"ר כולל פתוח	קבוצה ד
" "	8000	150	400	350	5000	135000	45000	720,000	" "	קבוצה ה
	13000	268	577	575	7100	268000	78900	1,332,000		

הפעלה 5 הקבוצות הנ"ל מחזק 347,000 ימ"י עבודה שהם כ - 6 חודשי עבודה ל-2500 פועלי בנייה. בנוסף לכך הפעלה בניה זו חגרים להפעלה שאר מלאכות ושרותי עזר

הקטורות בבניה

0005421.6.67
תדפיס מס

משרד השיכון

הקריה, 15.8.67

א ל: מנכ"ל

מאת: י. שחם

הנדון: שכון ובניה בגדה המערבית

הנני להמציא לך בזה תדפיס מתוך פרטום הרשות לתכנון כלכלי ליד משרד ראש הממשלה, על הגדה המערבית הכולל בתוכים והערכות לגבי שכון ובניה.

חומר זה הנו לעיוןך בלבד והותר להפצה בין העובדים הבכירים של המשרד.

בברכה,
י. שחם

העתק:
שר השיכון
המנהל הכללי

לא לפרטום
לא להפצה

DATE _____

Aug 25, 1941

158 J. C. W. 275

FILE NO. 21-1030-1515-2-028

44. *Encephalartos*

• 2014

540

רמת הדיור בגדה המערבית ירודה מאד והשוואה לישראל. אם כי הבנייה תופסת מקום נכבד בכלכלה ובתעסוקה של הגדה הרי שהיקפה וגיע רק ל-3% בלבד מהיקף הבנייה בישראל. בענף הבנייה ובתעשיות הלוואי הניסקו כ-25 אלף מועסקים.

את המלט, הברזל והעץ ייבאו מחוץ לגדה. מרביתן של שאר התשומות מיוצרות בגדה. הוצאות הבנייה בגדה היו נמוכות בכ-50% והשוואה לישראל, וזה בגלל שכר העבודה ומחירי החומרים הנמוכים בגדה. תפוקת העבודה בגדה הינה נמוכה וההון למועסק אפסי.

ב. הדיור והבנייה בעבר

1. רמת הדיור (*)

קיים קשר ברור בין רמת ההכנסה ורמת הדיור, או צריכת שירותי דיור. רמת ההכנסה הנמוכה לנפש בגדה המערבית (כ-200 דולר לנפש לעומת כ-1,200 דולר לנפש בישראל) אינה מאפשרת קיום רמת דיור ברמה הקיימת בישראל.

צריכת שירותי הדיור הממוצעת לנפש בישראל היתה גדולה ב-1965 פי אחד עשר מהצריכה בירדן. כפי שניתן לראות בלוח ז-1, צריכת שירותי הדיור לנפש בירדן הגיע ל-5.3 דינרים לשנה. צריכה זו לא עלתה כלל בשנים האחרונות. יש להניח שצריכת שירותי הדיור בגדה המערבית נופלת במידת מה מהממוצע לכל ירדן.

(*) הבחונים על רמת הדיור הם ממפקד האוכלוסין והדיור שבערך בנובמבר 1961 בגלל הריבוי הסבעי הגבוה ושיעור הגידול האיטי בהכנסה לנפש, אין להניח שחל מאז תאריך המפקד שינוי מהותי ברמת הדיור

92. 25

Journal of Management Education

• • •

ד. - 2

לוח ז-1

צריכה פרטית לנפש וצריכת שירותי דיור לנפש בישראל ובירדן
1962 עד 1965
(לי - במחירים שוטפים)

1965	1964	1963	1962	
				<u>צריכת שירותי דיור לנפש</u>
430	360	310	250	ישראל
45	45	45	45	ירדן (*)
				<u>צריכה פרטית לנפש</u>
2,800	2,460	2,200	1,930	ישראל
570	540	525	480	ירדן (*)
				<u>אחוז צריכת שירותי דיור</u> <u>בסך הצריכה הפרטית</u>
15	15	14	13	ישראל
8	8	8	9	ירדן

(*) לפי 8.40 לי לדיור

המקור: ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ירדן, שנתון סטטיסטי 1965.

כפי שניתן לראות מלוח ז-2 רמת השירותים בדירה ירודה מאוד בהשוואה לישראל. רק ל-12 אחוזים מכלל משקי הבית מים זורמים בדירה, ל-13 אחוזים בלבד חיבור לרשת החשמל, כ-75 אחוזים חסרים בית שימוש בתוך הבנין ורק לכ-30 אחוזים ממשקי הבית מסבך בפרד¹! למעלה מ-8 אחוזים מכלל אוכלוסיית הגדה מתגוררים בבתי הימר (ראהנספח ז-1).

1) בתוכם אלה כוללים את העיר העתיקה וירושלים המזרחית, כפי שיוסבר בהמשך, ללא שטח זה רמת הדיור בגדה נמוכה הרבה יותר.

Table 1. Summary of the results of the analysis of the data from the 1977-1978 season.

Parameter	1977	1978	1979	1980
Mean (SD)	10.5 (2.1)	11.2 (2.3)	12.1 (2.5)	13.0 (2.7)
Range	5.0 - 15.0	6.0 - 16.0	7.0 - 17.0	8.0 - 18.0
Median	10.0	10.5	11.0	11.5
Mode	10.0	11.0	12.0	13.0
Standard Deviation	2.1	2.3	2.5	2.7
Standard Error	0.4	0.4	0.5	0.5

The data from the 1977-1980 season show a clear upward trend in the mean values of the parameter being measured. The range of values also expanded over the period, with the highest values recorded in 1980. The median and mode values also increased steadily over the four-year period. The standard deviation and standard error values remained relatively stable, indicating that the variability of the data did not change significantly over time.

ז. - 3

לוח ז-2

מס' זורמים בתוך הבנין	חש"מ	מטבח נפרד	חדר אמבטיה נפרד	בית שימוש בתוך הבנין
12	13	31	7	24
-	-	40	11	21
93	93	86	81	85
38	31	47	14	28

המקור: ישראל, נתוני ל.מ.ס. ירון, מפקד האוכלוסין והדיור 1961.
גם השירותים הסביבתיים, כגון מים, חשמל, כבישים ושירותי מסחר
ומינהל - הקובעים גם הם את רמת הדיור - ירודים מאד בהשוואה לישראל.

אין מקום להזכיר, שבמלחמת ששת הימים, נהרסו באיזור הגדה בננים
בכמות כזו העלולה לשבית באופן מהותי את רמת הדיור של האוכלוסיה.

ייתכן הבדל ביהר ברמת הדיור בין העיר והכפר בגדה המערבית. כפי
שניתן לראות מלוח ז-3, גבוהה רמת השירותים בבתי הערים באופן ניכר בהשוואה
לממוצע השירותים בדירה בכל הגדה הכולל גם את האיזורים הכפריים.

משקי הבית בערי הגדה המערבית ובכל הגדה המערבית
לפי שירותים נבחרים בדירה (אחוזים)*מפקד 1961.

מסבח	כל הגדה המערבית	ירושלים	רמאללה בירה	בית לחם בית ג'אלה בית סחור	שכם	טול-כרם	חברון
מסבח	31	69	53	51	66	61	41
אמבטיה	7	11	23	8	30	24	10
בית שימוש בתוך הבניין	24	80	34	33	87	54	61
חשמל	13	49	43	41	60	42	23
מים זורמים בתוך הבניין	12	26	21	6	73	57	18

(* אחוז משקי הבית בעלי השירות הנזכר מתוך סך משקי הבית במקום.
המקור: מפקד האוכלוסין והדיור בירדן 1961.

2. היקף הבנייה

הבנייה תפסה מקום נכבד בכלכלה ובתעסוקה של ממלכת ירדן. סך ההשקעות
בבנייה שהגיעו בשנת 1965 ל-28 מיליוני דינרים היוו כ-11 אחוזים מסך התוצר
הלאומי הגולמי וכ-64 אחוזים מסך ההשקעות בממלכה. (בישראל 10.5 ו-63 אחוזים
בהתאמה). ההשקעות בבנייה בתוספת האחזקה והתיקונים, מגדילים עוד יותר את
חשיבותו של הענף בכלכלה הירדנית.

• **Chlorophyll** is the green pigment in plants that captures light energy for photosynthesis.

התוצר הלאומי, סך ההשקעות וההשקעות בבניה
 בממלכת ירדן 1962 עד 1965 (*)
 (מיליוני דינרים, במחירים שוטפים)

1965	1964	1963	1962	
168	149	129	119	תוצר לאומי גולמי (מחירי שוק)
28	25	20	20	סך ההשקעות
18	14	16	14	מזה ההשקעות בבניה
68	57	80	74	% ההשקעות בבניה בסך ההשקעות
11	10	12	13	% ההשקעות בבניה בתוצר

(*) הסכומים עוגלו למיליון הקרוב.

המקור: החשבונאות הלאומית, הלשכה לסטטיסטיקה של ירדן.

חשיבותו של הענף לכלכלה הירודית בולטת גם בתעסוקה. לפי מפקד האוכלוסין והדיור מ-1961 כ-11 אחוזים מסך המועסקים בירדן העוסקו בענף הבניה (בישראל 9.3 אחוזים ב-1961 ו-8.7 אחוזים ב-1966).

כפי שניתן לראות בלוח ז-5 הבניה למבני תעשייה, מטחר וחקלאות והבניה של אונברוו"א מהווים חלק קטן מסך הבניה בממלכה. עיקר פעילות הבניה התרכזת בשני יעודים, הבניה למגורים, שהיא כמחצית מסך ההשקעות בבניה, והבניה למבני ציבור ממשלתיים ולכבישים שאף היא כמחצית ההשקעות בבניה.

ההשקעות בבנייה לפי יעודים בממלכת ירדן 1962 עד 1965
(מיליוני דינרים) (*) (במחירים שוטפים)

התפלגות באחוזים ממוצע 1962/65	1965	1964	1963	1962	
47	7	8	8	6	מגורים
43	9	5	6	7	בנייה ממסלתית ועבודות צבוריות
10	2	1	2	1	בנייה חקלאית, בנייה של אונרו"א ובנייה אחרת
100	18	14	16	14	סך הכל ההשקעות בבנייה

(*) הסכומים עוגלו למיליון הקרוב.

המקור: כמו לוח ז-3

ההשקעות בכל יעודי הבנייה בגדה עלו בערך מ-5 מיליוני דינרים בשנת
1962 ל-7 מיליוני דינרים ב-1965.

ההשקעות וההשקעות בבנייה בגדה המערבית 1962 עד 1965
(מיליוני דינרים) (*, מחירי שוק שוטפים)

1965	1964	1963	1962	
10	9	7	6	סך ההשקעות בגדה המערבית
7	6	6	5	מזה השקעות בבנייה בגדה המערבית
73	63	82	71	% ההשקעות בבנייה בסך ההשקעות

(*) הסכומים עוגלו למיליון הקרוב.

הערה: צורת בניית הלוח ראה בנספח ז' -10

קרוב ל-40 אחוזים מתפוקתו של ענף הבנייה בירדן היתה ב-1965 בגדה
המערבית. כפי שיוסבר בפרק ההשקעות, עיקר הבנייה בגדה היתה של בנייני מגורים.
חלקה של ההשקעה בבנייה בגדה בסך ההשקעה בגדה במידת מה בהשוואה לכל
ירדן. מסקלו של ענף הבנייה בגדה בתוצר המקומי הגולמי גבוה יותר מאשר מסקל
הענף בתוצר הלאומי הגולמי בכל ירדן. דבר הבולט גם באחוז המועסקים בבנייה הגבוהה
ביותר בגדה המערבית מאשר בכל הממלכה.

TABLE 1. SUMMARY OF DATA FOR THE FIRST TWO YEARS OF THE PROJECT

Year	Area	Plant	Yield	Quality
1954	100	100	100	100
1955	100	100	100	100
1956	100	100	100	100
1957	100	100	100	100
1958	100	100	100	100
1959	100	100	100	100
1960	100	100	100	100
1961	100	100	100	100
1962	100	100	100	100
1963	100	100	100	100
1964	100	100	100	100
1965	100	100	100	100
1966	100	100	100	100
1967	100	100	100	100
1968	100	100	100	100
1969	100	100	100	100
1970	100	100	100	100

...

...

TABLE 2. SUMMARY OF DATA FOR THE LAST TWO YEARS OF THE PROJECT

Year	Area	Plant	Yield	Quality
1971	100	100	100	100
1972	100	100	100	100
1973	100	100	100	100
1974	100	100	100	100
1975	100	100	100	100
1976	100	100	100	100
1977	100	100	100	100
1978	100	100	100	100
1979	100	100	100	100
1980	100	100	100	100
1981	100	100	100	100
1982	100	100	100	100
1983	100	100	100	100
1984	100	100	100	100
1985	100	100	100	100
1986	100	100	100	100
1987	100	100	100	100
1988	100	100	100	100
1989	100	100	100	100
1990	100	100	100	100

...

שטח הבנייה בערי הגדה התקרב בשנת 1964 ל-150 אלף מ"ר* (בישראל 4.5 מיליון מ"ר גמר בנייה בשנה זו). החלק העיקרי של הבנייה הזו מיועד למגורים. מרבית הבנייה למגורים בערי הגדה היא של מבנים המכילים יחידת דיור אחת.

בהוגים שני סוגי בנייה בירדן, האחד מסלם ואבן והשני מחימר. בכל ערי ירדן נבנו ב-1964 8,000 יחידות דיור מחימר. בגדה המערבית כמעט שלא נבנו בשנים האחרונות בתים מחימר.

לוח ז-7

שטח הבנייה* בכל ערי ירדן ובערי הגדה 1962 עד 1964
(אלפי מ"ר)

1964	1963	1962	
375	374	314	שטח הבנייה בכל ערי ירדן
148	132	108	שטח הבנייה בכל ערי הגדה המערבית** (פרט לירושלים)
39	35	31	משקל הבנייה של ערי הגדה בסך הבנייה בערי ירדן (אחוזים)
4,365	4,078	3,951	גמר שטח כל הבנייה בישראל

(* כולל מבנים חדשים בלבד.

** הערכה על סמך אינפורמציה חלקית. ראה נספח ז' - 10
המקור: שנתון סטטיסטי של ממלכת ירדן לשנת 1964.

3. התשובות

(א) מועסקים

הבנייה בירדן הינה עתירת עבודה ומעוטת הון. במקרים רבים, במיוחד במחנות פליטים ובאזורים הכפריים, בונה הדייר בעצמו את ביתו. לפי נתוני מפקד האוכלוסין והדיור מ-1961 הועסקו בגדה המערבית כ-18 אלף עובדים בענף הבנייה שהיו כ-11 אחוזים מסך המועסקים בגדה. בהתחשב בגידול שחל מאז בפעילות הענף יידה, ניתן להניח שמספר המועסקים בבנייה הגיע בשנים האחרונות לכ-20 עד 25 אלף עובדים.

(*) הנתונים אינם כוללים את ירושלים העתיקה והמזרחית

המועסקים בבנייה בשנת 1961 לפי המחוז

מחוז שכם	4,725
מחוז ירושלים	10,428
מחוז חברון	<u>2,403</u>
סך כל המועסקים בבנייה	<u>17,556</u>
המועסקים בבנייה באחוזים	
מסך המועסקים	11.2

המקור: נתוני מפקד האוכלוסין והדירור 1961.

(ב) חומרי בנייה

מלט - בירדן קיים מפעל מלט אחד. כושר תפוקתו השנתי מגיע לפ-400 אלף טון. המפעל ממוקם בגדה המזרחית. כל הביקוש של הגדה יטען לית למלט, שהגיע בשנת 1966 לכ-140 אלף טון, טופק ע"י המפעל הב"ל.

לוח ז-9

הריצור השנתי של מלט בממלכת ירדן 1962 עד 1966
(אלפי טון)

1966	1965	1964	1963	1962
374	305	308	285	235

המקור: שנתון סטאטיסטי של ירדן לשנת 1965.

לוח ז-10

השימושים של המלט המיוצר בירדן 1963 עד 1966
(אלפי טון)

1966	1965	1964	1963	
10	11			יצוא
364	294			צריכת כל הממלכה
				מזה צריכת המלט
140	120	120	100	בגדה המערבית

המקור: חישובי הרשות לתכנון כלכלי.

REPORT OF THE BOARD OF DIRECTORS

FOR THE YEAR ENDING 1955
ASSETS \$1,000,000
LIABILITIES \$500,000
EQUITY \$500,000

REVENUE \$100,000
EXPENSES \$50,000

STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

ASSETS
Cash \$100,000
Accounts Receivable \$200,000
Inventory \$100,000
Fixed Assets \$600,000
Total Assets \$1,000,000

STATEMENT OF INCOME

REVENUE \$100,000
EXPENSES \$50,000
Net Income \$50,000

STATEMENT OF RETAINED EARNINGS

Beginning Balance \$0
Net Income \$50,000
Dividends \$0
Ending Balance \$50,000

ברזל ועץ - את הברזל והעץ הדרושים לבנייה סיבאת ירדן מחו"ל. חלק מחומרים אלה עובר תהליך עיבוד נוסף (חלונות, משקופים וכד'). תהליך זה מבוצע בדרך כלל באיזורי הבנייה עצמם ע"י תחנות הלואי. בירדן מרבית להשתמש בזלתות וחלונות ממתכת ולא מעץ כנהוג בישראל. תהליך העבוד של הברזל והעץ לתשומות בניה הינו פשוט ומבוצע בבתי מלאכה קטנים (מסגריות ונגריות). התהליך הוא עתיד עבודה בהשואה לישראל.

חומרי מחצבה - הגדה המערבית עסירה בחומרי מחצבה כגון: לבני אבן, חצץ וסיד, ועניה בחול, בזיפזיף ובשיש. המחצבות מפורזות בכל איזורי ההר בגדה. קיבולת התפוקה של המחצבה השכיחה הינה נמוכה, גם התפוקה לעובד הינה נמוכה. באיזור הגדה מצויים כמה עשרות מחצבות המעסיקות קרוב ל-1500 עובדים. ערך התפוקה הממוצעת לעובד מגיע לכ-450 דינרים בשנה.

חומרים אחרים - מצויים בגדה מפעלים אחרים המספקים תשומות לבנייה. מפעלים אלה מיצרים זכוכית, אריחי קיר, מרצפות וחומרי בניה אחרים. במפעלים אלה מועסקים כמה מאות עובדים.

4. מחירי הדירות ומחירי התשומות (א) מחירי הדירות והרכב ההוצאות

רמת המחירים בירדן נמוכה בהרבה מזו שבישראל והדבר נכון גם לגבי מסיר הדירות (לוח ז-11). ההשקעה הממוצעת לדירה גבוהה בישראל בערך פי שניים מזו שבירדן.

מחיר ממוצע לדירה, למ"ר בנייה, מספר חדרים ממוצע לדירה ושטחה הממוצע בערי ירוון ובשראל 1965 *)
(1 דינר = 8.40 ל"י)

בערי ירוון				
מחיר ממוצע לדירה ב-ל"י	מחיר מ"ר בנייה ב-ל"י	מספר חדרים ממוצע לדירה	שטח ממוצע לדירה (מ"ר)	
15,620	190	2.7	81	א.בנייה למגורים
10,920	115	1.3	91	ב.בנייה למגורים ויעדים אחרים
14,830	180	2.5	83	ג.סה"כ (א+ב)
25,460	312	2.8	74	הבנייה למגורים בישראל

גורמים שפעלו מצד ההיצע:

ההשקעה הנמוכה יחסית, בדירה בירון נובעת מכך שמחירי התשומות לבנייה - חומרים ועבודה - גבוהים בישראל בהרבה בהשוואה לירון.

השימוש בהון בבנייה נמוך ומשקל העבודה בהוצאות הבנייה נמוך, בהשוואה לישראל (בה הוא מגיע ל-50%), וזאת בגלל הסחיר היחסי הנמוך של העבודה בירון בהשוואה למחיר ההון וליתר מרכיבי ההוצאה בבנייה בירון.

נוסף על כך, אביזרי הבנייה בהם משתמשים במרבית הדירות בירון, אינם אביזרי מותרות כי אם אביזרים זולים ופשוטים מאלה שנהוג להשתמש בהם בבנייה בישראל (כגון: שיש, אסלות, צנורות מים, צנרת חשמל ועוד).

*) לוח ז-11 מבוסס רק על הבנייה החוקית שבערי ירוון. כפי שהוסבר קודם לך (ראה גם לוח 3) רמת הבנייה בכפרים וכנראה שגם הבנייה הלא חוקית בערים נמוכה הרבה יותר מאשר רמת הבנייה החוקית בערים. לכן נתוני לוח ז-11 מומים מאוד כלפי מעלה. הדבר נכון לגבי מחיר הדירה, ההשקעה למ"ר, מספר החדרים ובמיוחד לגבי שטחה הממוצע של הדירה.

THE FOLLOWING TABLES SHOW THE RESULTS OF THE ANALYSES OF THE SAMPLES OF THE WASTE WATER TREATMENT PLANT, DURING THE PERIOD FROM 1960 TO 1961.

DATE	LOCATION	PH	BOD (mg/l)	SODIUM (mg/l)
1960-1-15	INLET	7.5	150	100
1960-2-15	INLET	7.5	150	100
1960-3-15	INLET	7.5	150	100
1960-4-15	INLET	7.5	150	100

ANALYSES OF WASTE WATER

THE FOLLOWING TABLES SHOW THE RESULTS OF THE ANALYSES OF THE WASTE WATER TREATMENT PLANT, DURING THE PERIOD FROM 1960 TO 1961.

ANALYSES OF WASTE WATER

THE FOLLOWING TABLES SHOW THE RESULTS OF THE ANALYSES OF THE WASTE WATER TREATMENT PLANT, DURING THE PERIOD FROM 1960 TO 1961.

THE FOLLOWING TABLES SHOW THE RESULTS OF THE ANALYSES OF THE WASTE WATER TREATMENT PLANT, DURING THE PERIOD FROM 1960 TO 1961.

1960-1-15

גורמים שפעלו מצד הביקוש:

- (1) השפעת ההכנסה - רמת ההכנסה הריאלית לנפש הנמוכה בירדן הינה הגורם העיקרי לצורת הביקוש לדירה.
- (2) הרגלים וטעם - רמת השירותים בדירה הירדנית הממוצעת נמוכה מאד לגבי זו שבשראל והדבר נובע גם מהרגלי האוכלוסיה ומטעמה.
- (3) שירותים סביבתיים - בגלל העדר רשתות חשמל, מים, ביוב וכדומה בישובים רבים בירדן, אין בונים את הבתים עם האביזרים הנ"ל (חוסר בקוש), דבר המוריד מההשקעה הממוצעת לדירה.

(ב) מחירי התשומות

כאמור גם מחירי התשומות בירדן נמוכים בהרבה מאלה שבשראל. בעיקר בגלל ההפרש במיסים העקיפים המוטלים על חומרי בנייה מסויימים כגון: מלט, ברזל, עץ ואביזרים שונים אחרים.

שכר עבודה

שכר העבודה בכלל נמוך מאד בירדן בהשוואה לישראל. הפער בשכר בולט במיוחד בדרגות הנמוכות ובשכר הבלתי מקצועי בו הוא מגיע למאות אחוזים. רוב פועלי הבניין בירדן הם בעלי מיומנות נמוכה. משקל השכר בהוצאות הבנייה בירדן נמוך בהשוואה לישראל בגלל מחירה היחסי הנמוך של העבודה, וזאת על אף כמות העבודה הגבוהה יותר המושקעת בירדן לכל מסר בנייה.

1. The first part of the report is a summary of the work done during the year.

2. The second part is a detailed account of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

3. The third part is a summary of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

4. The fourth part is a summary of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

5. The fifth part is a summary of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

6. The sixth part is a summary of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

7. The seventh part is a summary of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

8. The eighth part is a summary of the work done during the year, and is divided into two sections: (a) the work done during the first half of the year, and (b) the work done during the second half of the year.

17-111

שכר עבודה לחודש לפי רמות מקצועיות ישראל וירדן 1965 (ל"ז)
(לפי 8.40 ל"ז לירדן)

פועל בקיון	מנהל חשבונות	נהג משאית	שרברב, חסמלאי	אקדמאי	
300	690 (יג' אחיד)	360 (סוג ב)	430 (סוג ב)	1220 (א+)	ישראל (שכר יסוד+ תוספת יוקר)
120	670	210	120-180	1200 (מהנדס מחוז)	ירדן

המקור: ישראל, שנתון 1966, הלמ"ס
ירדן, שלטונות הגדה.

חומרי בנייה

ההשוואה של מחירי חומרי בנייה בירדן ובisראל (לוח ז-13) מראה כי בדרך כלל גבוהים מחירי החומרים בישראל פי שניים בקירוב. כאמור, הסיבה העיקרית לכך היא המס העקיף הגבוה המוטל על חלק מחומרי הבנייה בישראל. בחומרים עליהם לא מוטל מס, כגון: חומרי מחצבה - הפרשי המחירים קטנים יותר.

UNITED STATES DEPARTMENT OF AGRICULTURE
OFFICE OF THE SECRETARY

NAME	ADDRESS	DATE	REMARKS	INITIALS	REMARKS
WILLIAM H. HARRIS	1001 14th St. N.W.	1907	...	...	...
...	...	...	...	...	...

...

...

...

...

מחיר טיטונאי (ממוצע שנתי) של חומרי בנייה נבחרים
בירדן ובישראל 1964 ו-1965 (לי)

מסקל (%) במדד מחירי התשומה לבנייה בישראל ינואר 1964	1965	1964	
			מלט אפור (סון אחד)
13	98	98	ישראל (*)
	73	72	ירדן
			ברזל עגול הקסן מ-12 מ"מ (סון אחד)
7	624	620	ישראל (*)
	420	390	ירדן
			עץ לבן (מטר מעוקב אחד)
7 (כולל עץ אורן)	386	361	ישראל (*)
	203	197	ירדן
			עץ אורן (מטר מעוקב אחד)
	443	398	ישראל (*)
	254	243	ירדן

(*) שער החליפין 8.40 ל"י לדינר.

המקור: ישראל, נתוני למ"ס.

ירדן, שנתון סטטיסטי של ממלכת ירדן ל-1965.

STATE OF NEW YORK

NAME	AGE	SEX	DATE OF BIRTH
JOHN DOE	35	M	1945-01-15
JANE DOE	32	F	1948-03-20
JOHN DOE	35	M	1945-01-15
JANE DOE	32	F	1948-03-20
JOHN DOE	35	M	1945-01-15
JANE DOE	32	F	1948-03-20
JOHN DOE	35	M	1945-01-15
JANE DOE	32	F	1948-03-20
JOHN DOE	35	M	1945-01-15
JANE DOE	32	F	1948-03-20

STATE OF NEW YORK
 COUNTY OF ALBANY
 IN SENATE, JANUARY 15, 1980.

ג. סיכום ומסקנות

כיום שורר קפאון מוחלט בענף הבנייה. הפעלת בנייה לבזקקים בהיקף של 4-5 מיליון דונר ובנוסף השקעות ואחזקה בכבישים ובבנייני ציבור עשויים להוציא את הענף מקפאון ולסייע בכך לשיקומה הכלכלי של הגדה.

רמת מחירי התשומות תיקבע במסגרת מדיניות המחירים הכללית לגדה. ככל שמחירי התשומות יעלו פחות, היקף הבנייה יהיה גדול יותר. ישראל יכולה לספק ללא קושי את ביקוש הגדה לתשומות בנייה החסרות לה.

מעבר חופשי של כח עבודה בין הגדה המערבית לישראל יגרום אבטלה בישראל ומחסור בכח עבודה בגדה, במיוחד במקצועות הדורשים התמחות מועטה. על אף קשיחות המחירים, ירד שכר העבודה בענף הבנייה בישראל וירדו הוצאות הבנייה. ההיפך יקרה בגדה. השימוש בהון יפחת ויעלה השימוש בעבודה. תפוקת העבודה תרד וכנראה שגם איכות העבודה תרד.

ד. המצב הנוכחי ותכניות לעתיד

1. היקף הבנייה

(א) הבנייה למגורים

הבקוש לדירות חדשות, היה רובו ככולו של הסקטור הפרטי. מקורות המימון של הביקוש (בנייה) נבעו מחסכון פרטי, מתקבולי קרובים בחו"ל (בעיקר במדינות ערב) ומאסראי טקומי (בזקים ומלווים פרטיים).

כיום קיימת, למעשה, הקפאה מוחלטת של הבנייה למגורים בכל שטח הגדה. אין כלל התחלות בנייה וגם את המבנים שהתחילו אין מסיימים. הביקוש לדירות חדשות ירד לרמה אפסית. הסיבות לכך הן:

ירידה דרסטית בהכנסה הריאלית של מרבית תושבי הגדה (ממקורות פנים וחוץ כאחד) ואי ודאות כלכלית ופוליטית לגבי העתיד.

THE FIRST OF THESE IS THE FACT THAT THE
COUNTRY IS A RICH ONE, AND THAT THE
PEOPLE ARE A CAPABLE ONE.

THE SECOND IS THE FACT THAT THE
COUNTRY IS A RICH ONE, AND THAT THE
PEOPLE ARE A CAPABLE ONE.

THE THIRD IS THE FACT THAT THE
COUNTRY IS A RICH ONE, AND THAT THE
PEOPLE ARE A CAPABLE ONE.

THE FOURTH IS THE FACT THAT THE
COUNTRY IS A RICH ONE, AND THAT THE
PEOPLE ARE A CAPABLE ONE.

THE FIFTH IS THE FACT THAT THE
COUNTRY IS A RICH ONE, AND THAT THE
PEOPLE ARE A CAPABLE ONE.

THE SIXTH IS THE FACT THAT THE
COUNTRY IS A RICH ONE, AND THAT THE
PEOPLE ARE A CAPABLE ONE.

מטרת המדיניות היא להחזיר בהקדם האפשרי את רמת ההכנסה הריאלית בגדה, לזו שהיתה לפני פרוץ הקרבות. במידה ומטרה זו תושג, תוקה רק במידת מה, הירידה החריפה בביקוש לדירות חדשות, וזאת מכיוון שעדיין תשרור אי ודאות בשנה הקרובה, דבר שימנע החזרת הביקוש לקדמותו.

כפי שהוסבר קודם לכן, הבנייה למגורים תופשת מקום נכבד בכלכלה ובתעסוקה של הגדה המערבית. במידה והביקוש לדירות חדשות לא יחזור לרמתו הקודמת, וגם לא תהיה בנייה מפצה ביעודים אחרים, עלולה לשרור אבטלה של כ-15,000 פועלי בנייה ועוד כ-3,000 מובטלים בתעשיות הלוואי.

לפי הצפוי כיום, לא תהיה בשנה הקרובה בנייה מפצה ביעודים אחרים (בניית למסחר ותעשייה, מבני ציבור, כבישים וכד'), ולכן עלולים להיות כ-18,000 עובדים מובטלים בענף הבנייה ובתעשיות הלוואי, ובגלל חשיבותה היחסית של הבנייה בגדה המערבית עלולים להיות עוד אלפי מובטלים בענפים אחרים. ברור, שתופעה זו תימנע העלאת רמת ההכנסה הריאלית לקדמותה.

אחד הדרכים לפתרון הבעיה היא בניית 4,000 - 5,000 יחידות דיור לאוכלוסייה הנזקקת בשטח הגדה. ההוצאה לבנייה בהיקף זה, לפי רמת המחירים ורמת הבנייה, שהיתה בירדן לפני פרוץ הקרבות, הינה כ-7 מיליוני דינרים. בנייה כזו תאפשר תעסוקה יומית של כ-8,000 עובדים בבנייה ובתעשיות הלוואי במשך כשנה וחצי. יתרונה של ההצעה נעוץ גם בעובדה שתוך זמן קצר יחסית אפשר להתחיל בבנייה (*).

(*) פירוט יתר של ההצעה יוגש בסלב מאוחר יותר ובנפרד.

(ב) הבנייה ליתר היעודים

הבנייה ליתר היעודים מורכבת מבניית מבני תעשייה ומסחר, בניני ציבור, כבישים וכד'. בפרקים המתאימים ייבנו דיון מפורט על בנייה זו במסגרת הפעילות הכללית של הענף. הדיון בפרק זה יתרכז בהיקף הבנייה ובתשומות הדרושות לביצועה, מרבית הבנייה ביעודים אלה היתה בהכוונתה ובפקוחה של הממשלה.

כבישים

שלטונות הגדה המערבית הכינו הצעת תקציב לאחזקה ולפיתוח עד סוף שנת 1967 והמסתמכת על התכנית הירדנית והצרכים הקיימים, השלטונות מתכוונים לבצע הבנייה בפיקוח והכוונה ישראליים ובכח עבודה ערבי. שיטת העבודה במרבית הפרוייקטים תהיה דומה לשיטה שהיתה נהוגה בירדן לפני 5.6.67, דהיינו, עצימות עבודה והון מועט.

בסך הכל יושקעו בפתוח ובאחזקה ותיקונים כ-500 אלף דינרים אשר יספקו תעסוקה לכ-1,500 עובדים, תקציב הפיתוח מיועד לסלילה של כבישים חדשים ולהרחבתם של כבישים קיימים.

בניני ציבור

בניית מבני ציבור תצטמצם למבנים אשר נשארו בסלבי עבודה ליזמי פרוץ הקרבות, כיום מצויים בגדה כשבעה עשר בנינים כאלה, רובם בתי ספר.

2. התשומות

במרבית התשומות הדרושות לבנייה - כולל כח אדם - קיים עודף היצע. לפי התחזיות הקיימות על היקף הבנייה בשנה הקרובה יצטמצם עודף ההיצע. מלס, ברזל, עץ:

חומרים אלה היו מיובאים לגדה מירדן או מחו"ל. המלאי הקיים בגדה מצומצם. עם תחילת הבנייה יהיה צורך לטפס מישאל.

1944-1945

The first of the following items was received from the
author, dated 1944, and was a copy of the original. The
second, dated 1945, was a copy of the original. The third, dated 1945,
was a copy of the original. The fourth, dated 1945, was a copy of the original.

1946

The first of the following items was received from the
author, dated 1946, and was a copy of the original. The
second, dated 1946, was a copy of the original. The third, dated 1946,
was a copy of the original. The fourth, dated 1946, was a copy of the original.

1947

The first of the following items was received from the
author, dated 1947, and was a copy of the original. The
second, dated 1947, was a copy of the original. The third, dated 1947,
was a copy of the original. The fourth, dated 1947, was a copy of the original.

1948

The first of the following items was received from the
author, dated 1948, and was a copy of the original. The
second, dated 1948, was a copy of the original. The third, dated 1948,
was a copy of the original. The fourth, dated 1948, was a copy of the original.

1949

The first of the following items was received from the
author, dated 1949, and was a copy of the original. The
second, dated 1949, was a copy of the original. The third, dated 1949,
was a copy of the original. The fourth, dated 1949, was a copy of the original.

1950

The first of the following items was received from the
author, dated 1950, and was a copy of the original. The
second, dated 1950, was a copy of the original. The third, dated 1950,
was a copy of the original. The fourth, dated 1950, was a copy of the original.

3. מחירי התשומות

כפי שהוסבר קודם לכן, רמת מחירי התשומות בגדה היתה נמוכה מאד, בהשוואה לישראל. רמת המחירים שתקבע לתשומות הבנייה בגדה - במיוחד לתשומות מיובאות מישראל - תלויה במדיניות המחירים הכללית שתינקט. ככל שרמת המחירים של התשומות תעלה פחות, היקף הבנייה יגדל יותר. את התשומות הדרושות לשם בנייה לבזקקים מומלץ לספק במחירים שהיו בהוגים בעבר. (דיון מפורט יותר יבוא בתזכיר מיוחד על בנייה זו),

4. השפעת הבנייה בגדה על ישראל

היקף הבנייה בכל הגדה הגיע ב-1965 ל-7 מיליון דינרים, דהיינו לכ-3 אחוזים מהיקף הבנייה בישראל בשנה זו. מכיוון שהיקף הבנייה בישראל ירד בשנתיים האחרונות ב-260 מיליון ל"י (15%)*, נוצר עודף כוסר יצור במפעלים המיצרים תשומות לבנייה. ישראל תוכל על כן, לספק ללא קושי, את התשומות הנחוצות בגדה המערבית.

ה. השפעת שילובה הכלכלי של הגדה על ענף הבנייה בישראל

במידה ותהיה ניידות חופשית של כח עבודה בין הגדה המערבית לישראל, עלול שכר העבודה הנמוך של פועלי הגדה לגרום לאבטלה חמורה יותר בין פועלי הבניין בישראל. יש להניח שכח העבודה של הגדה יתחרה גם על התעסוקה בחלק מתעסיות הלוואי לבנייה שגם בהן שוררת כיום אבטלה. התפתחות זו, תשפיע על רמת הפעילות הכללית של המסק בישראל.

בגלל המחיר הזול יחסית של כח העבודה החדש, ירד ההון למועסק. כתוצאה מכך ובגלל מיומנות נמוכה תרד אף התפוקה למועסק. בשווי הארוך ישתנה הרכב המועסקים בבנייה מכיוון שמרבית המועסקים בענף תהיה מכח העבודה של הגדה. רמת הוצאות הבנייה עשויה לרדת.

* סך ההשקעות בבנייה בישראל, ירדו בשנת 1966 ב-15 אחוזים לעומת שנת 1964 מ-1,687 ל-1,428 מיליון ל"י (מחירי 1964).

CHAPTER 1

The first part of the book is devoted to a general discussion of the principles of the theory of the structure of the atom. It is in this part that the reader will find the foundations of the theory of the structure of the atom, which is the basis of the entire book.

CHAPTER 2

The second part of the book is devoted to a detailed discussion of the principles of the theory of the structure of the atom. It is in this part that the reader will find the foundations of the theory of the structure of the atom, which is the basis of the entire book.

CHAPTER 3

The third part of the book is devoted to a detailed discussion of the principles of the theory of the structure of the atom. It is in this part that the reader will find the foundations of the theory of the structure of the atom, which is the basis of the entire book.

CHAPTER 4

The fourth part of the book is devoted to a detailed discussion of the principles of the theory of the structure of the atom. It is in this part that the reader will find the foundations of the theory of the structure of the atom, which is the basis of the entire book.

CHAPTER 5

The fifth part of the book is devoted to a detailed discussion of the principles of the theory of the structure of the atom. It is in this part that the reader will find the foundations of the theory of the structure of the atom, which is the basis of the entire book.

משקרי רבית בגדה המערבית לפני גודל המשפחה, סוג המבנה והבעלות על הדירה - ממפקד האוכלוסין 1961

מחוז חברון		מחוז סה"כ		מחוז שכם		מחוז ירושלים				מחוז סה"כ		כל הגדה המערבית	סה"כ בפשות: מזה: נפשות במשקי בית מספר משקי בית גודל ממוצע של משקי בית
מס' חברה	סה"כ	מחוז סה"כ	מחוז שכם		מחוז סה"כ	מחוז ירושלים				סה"כ			
			סול-כרם	סול-העיר		מס' חברה	סה"כ	מס' חברה	סה"כ				
37868	119432	20690	45768	341748	35735	29269	60488	344270	805450				
37589	118158	19133	44968	337941	33508	28733	56437	326885	782984				
6267	22434	3507	7474	66495	6380	5432	9926	63766	152695				
6.0	5.3	5.5	6.0	5.1	5.3	5.3	5.7	5.1	5.1				
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0				
99.1	87.1	99.3	97.6	96.0	98.0	97.8	97.8	96.1	94.8				
97.1	77.4	66.7	88.8	79.6	73.7	84.0	94.3	71.7	76.1				
1.9	1.1	5.2	2.0	5.2	1.0	4.7	2.9	2.0	3.2				
-	8.1	27.0	6.4	7.5	22.7	8.6	0.5	6.5	7.2				
0.1	0.5	0.4	0.4	3.7	0.6	0.5	0.1	15.9	8.3				
0.4	12.6	0.6	1.9	3.7	1.6	0.8	1.3	3.3	4.8				
0.1	1.1	0.4	1.1	0.4	0.1	0.3	0.5	0.2	0.4				
0.1	8.2	0.1	0.6	0.2	1.0	0.1	0.3	0.5	1.5				
0.2	3.3	0.1	0.2	3.1	0.5	0.5	0.5	2.6	2.9				
0.5	0.3	0.1	0.5	0.3	0.4	0.4	0.9	0.6	0.4				
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0				
52.8	56.6	32.3	41.7	64.4	28.8	27.9	20.5	43.4	54.5				
39.4	16.8	28.7	44.1	15.6	40.4	48.2	59.8	25.4	19.9				
6.1	25.1	36.5	13.1	18.8	29.5	21.3	17.9	29.6	24.2				
1.7	1.5	2.5	1.1	1.2	1.3	2.6	1.8	1.6	1.4				

(1) מסה"כ משקי הבית המדור: ירון, מפקד האוכלוסין והדירור 1961.

1. All data were obtained from the same source and are subject to the same errors and uncertainties.

No.	Name	Physical Properties				Chemical Analysis		Remarks
		Weight	Volume	Density	Specific Gravity	Carbon	Hydrogen	
1	Sample 1	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 1
2	Sample 2	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 2
3	Sample 3	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 3
4	Sample 4	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 4
5	Sample 5	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 5
6	Sample 6	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 6
7	Sample 7	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 7
8	Sample 8	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 8
9	Sample 9	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 9
10	Sample 10	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 10
11	Sample 11	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 11
12	Sample 12	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 12
13	Sample 13	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 13
14	Sample 14	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 14
15	Sample 15	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 15
16	Sample 16	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 16
17	Sample 17	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 17
18	Sample 18	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 18
19	Sample 19	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 19
20	Sample 20	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 20
21	Sample 21	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 21
22	Sample 22	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 22
23	Sample 23	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 23
24	Sample 24	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 24
25	Sample 25	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 25
26	Sample 26	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 26
27	Sample 27	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 27
28	Sample 28	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 28
29	Sample 29	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 29
30	Sample 30	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 30
31	Sample 31	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 31
32	Sample 32	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 32
33	Sample 33	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 33
34	Sample 34	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 34
35	Sample 35	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 35
36	Sample 36	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 36
37	Sample 37	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 37
38	Sample 38	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 38
39	Sample 39	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 39
40	Sample 40	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 40
41	Sample 41	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 41
42	Sample 42	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 42
43	Sample 43	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 43
44	Sample 44	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 44
45	Sample 45	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 45
46	Sample 46	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 46
47	Sample 47	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 47
48	Sample 48	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 48
49	Sample 49	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 49
50	Sample 50	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 50
51	Sample 51	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 51
52	Sample 52	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 52
53	Sample 53	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 53
54	Sample 54	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 54
55	Sample 55	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 55
56	Sample 56	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 56
57	Sample 57	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 57
58	Sample 58	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 58
59	Sample 59	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 59
60	Sample 60	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 60
61	Sample 61	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 61
62	Sample 62	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 62
63	Sample 63	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 63
64	Sample 64	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 64
65	Sample 65	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 65
66	Sample 66	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 66
67	Sample 67	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 67
68	Sample 68	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 68
69	Sample 69	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 69
70	Sample 70	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 70
71	Sample 71	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 71
72	Sample 72	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 72
73	Sample 73	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 73
74	Sample 74	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 74
75	Sample 75	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 75
76	Sample 76	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 76
77	Sample 77	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 77
78	Sample 78	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 78
79	Sample 79	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 79
80	Sample 80	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 80
81	Sample 81	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 81
82	Sample 82	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 82
83	Sample 83	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 83
84	Sample 84	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 84
85	Sample 85	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 85
86	Sample 86	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 86
87	Sample 87	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 87
88	Sample 88	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 88
89	Sample 89	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 89
90	Sample 90	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 90
91	Sample 91	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 91
92	Sample 92	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 92
93	Sample 93	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 93
94	Sample 94	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 94
95	Sample 95	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 95
96	Sample 96	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 96
97	Sample 97	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 97
98	Sample 98	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 98
99	Sample 99	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 99
100	Sample 100	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	Sample 100

1. All data were obtained from the same source and are subject to the same errors and uncertainties.

No.	Name	GROWTH				YIELD				QUALITY			
		Height	Stem	Branches	Leaves	Weight	Number	Size	Color	Texture	Flavor	Odor	Uses
1	Apple	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
2	Banana	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3	Orange	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
4	Pineapple	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5	Watermelon	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
6	Cantaloupe	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7	Honeydew	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
8	Strawberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
9	Raspberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
10	Blackberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
11	Blueberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
12	Cranberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
13	Elderberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
14	Gooseberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
15	Junberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
16	Kiwifruit	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
17	Lemon	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
18	Lime	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
19	Papaya	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
20	Peach	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
21	Pear	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
22	Plum	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
23	Quince	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
24	Salmonberry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
25	Sour cherry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
26	Sour plum	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
27	Tart cherry	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
28	Ugli fruit	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
29	Walnut	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
30	Yuzu	10.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

(1) 100% pure fruit
 100% pure fruit
 100% pure fruit

משקי הבית בגדה המערבית לפי הנעלות על ציוד הבית 1961

מחוז חבירו	מחוז שכט				מחוז שט				מחוז ירושלים				כל הגדה המערבית	ר ד י ר				
	סה"כ	מ"ז ה:		סה"כ	מ"ז ה:	מ"ז ה:	מ"ז ה:	מ"ז ה:	מ"ז ה:	מ"ז ה:	מ"ז ה:							
		סול	כרם									שכט העיר			בית לחם	בית ג'אלה	בית סחור	ירושלים העיר
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	(1)	סך הכול				
25.6	15.4	40.5	52.7	33.8	33.8	44.3	55.3	0.4	100.0	52.2	47.7	31.2	30.0	יש				
73.5	83.9	59.2	46.9	65.9	65.9	55.3	0.4	0.3	100.0	46.6	51.3	67.7	69.3	אין				
0.9	0.7	0.3	0.4	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	100.0	1.2	1.0	1.1	0.7	לא ידוע				
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	(1)	מקור השמל				
0.6	0.2	3.8	8.5	1.3	1.3	4.0	95.6	0.4	100.0	6.9	7.4	2.8	1.7	יש				
98.5	99.2	96.0	91.0	98.4	98.4	95.6	0.4	0.3	100.0	91.6	91.5	95.9	97.5	אין				
0.9	0.6	0.2	0.5	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	100.0	1.5	1.1	1.3	0.8	לא ידוע				
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	(1)	מכונת כביטה				
0.8	0.2	5.1	15.0	2.1	2.1	1.7	97.9	0.4	100.0	4.7	5.2	1.7	1.6	יש				
98.3	99.1	94.7	84.6	97.6	97.6	97.9	0.4	0.3	100.0	93.8	93.8	97.0	97.6	אין				
0.9	0.7	0.2	0.4	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	100.0	1.5	1.0	1.3	0.8	לא ידוע				
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	(1)	תנור בישול				
0.4	0.1	2.5	10.7	1.6	1.6	3.5	96.1	0.4	100.0	8.7	6.5	2.6	1.8	יש				
98.6	99.2	97.3	88.9	98.1	98.1	96.1	0.4	0.3	100.0	89.8	92.5	95.8	97.4	אין				
1.1	0.7	0.2	0.4	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	100.0	1.5	1.0	1.6	0.8	לא ידוע				

(1) מטה"כ משקי בית המקור: ירוז, מפקד האוכלוסין והדיור, 1961

נספח ז' - 4

שטח הבנייה (בנייה חדשה) בערי ירוון לפי סוגי החומרים שהשתמשו בהם
1958 עד 1964
(אלפי מ"ר)

1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	
256.6	278.5	309.8	268.1	314.1	373.5	374.8	סה"כ בכל ערי ירוון
235.3	267.7	300.1	258.1	307.7	370.8	366.8	מזה:בניית מלו ואבן
							בניה מחומר או חימר
21.3	10.8	9.7	10.0	6.9	2.7	8.0	ואבן
9.4	7.4	23.7	29.6	27.7	33.6	36.4	ירושלים
9.4	7.4	23.7	29.6	27.7	33.6	36.4	מזה: מלס או מלס ואבן
22.1	33.8	33.4	30.9	39.6	49.2	55.9	שכס
22.1	33.8	33.4	30.9	39.6	49.2	55.9	מזה: מלס או מלס ואבן

המקור: שנתון סטטיסטי של ממלכת ירוון לשנת 1964.

נספח ז' - 5

בנייה חדשה בערי ירוון לפי מספר הבנינים, מספר החורים, היעור והשטח ב-1964

ה מקום	דירות ויעודים אחרים	רק דירות	סה"כ
סה"כ בכל ערי ירוון			
מספר הבנינים	767	3,765	4,532
מספר החורים	986	10,255	11,241
מספר החנויות והמחסנים	1,364	55	1,419
סה"כ שטח (אלפי מ"ר)*	70	305	375
ירושלים			
מספר הבנינים	8	102	110
מספר החורים	26	892	918
מספר החנויות והמחסנים	26	-	26
סה"כ שטח (אלפי מ"ר)*	1	36	36
שכס			
מספר הבנינים	69	742	811
מספר החורים	-	1,356	1,356
מספר החנויות והמחסנים	134	-	134
סה"כ שטח (אלפי מ"ר)*	9	47	56

* המספרים עוגלו לאלף הקרוב

המקור: שנתון סטטיסטי של ממלכת ירוון לשנת 1964.

Table 1

Description	1957		1958		1959		1960	
	Actual	Estimated	Actual	Estimated	Actual	Estimated	Actual	Estimated
Grain	1.2	1.1	1.3	1.2	1.4	1.3	1.5	1.4
Oilseeds	0.8	0.7	0.9	0.8	1.0	0.9	1.1	1.0
Other crops	0.5	0.4	0.6	0.5	0.7	0.6	0.8	0.7
Stocks	0.3	0.2	0.4	0.3	0.5	0.4	0.6	0.5
Imports	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4
Exports	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4	0.5	0.5
Net change	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3
Total	2.8	2.7	3.5	3.4	4.3	4.1	5.2	5.0

Table 2

Description	1957		1958		1959		1960	
	Actual	Estimated	Actual	Estimated	Actual	Estimated	Actual	Estimated
Grain	1.2	1.1	1.3	1.2	1.4	1.3	1.5	1.4
Oilseeds	0.8	0.7	0.9	0.8	1.0	0.9	1.1	1.0
Other crops	0.5	0.4	0.6	0.5	0.7	0.6	0.8	0.7
Stocks	0.3	0.2	0.4	0.3	0.5	0.4	0.6	0.5
Imports	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4
Exports	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4	0.5	0.5
Net change	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3
Total	2.8	2.7	3.5	3.4	4.3	4.1	5.2	5.0

נספח ז-6

מחיר טיטוני (ממוצע שנתי) של חומרי בנייה בעמאן, 1961 עד 1965
(המחירים בדינרים ירדניים לסון, אלא אם צויין אחרת)

1965	1964	1963	1962	1961	
8.7	8.5	8.4	8.7	9.1	ס ל ט
49.9	46.3	46.2	47.5	53.8	מוטות ברזל בקוטר הקטן מ-12 מ"מ
24.1	23.5	23.5	23.5	23.3	עץ לבן (מטר מעוקב)
30.2	28.9	29.0	29.2	30.0	עץ אורן (מטר מעוקב)
39.6	38.7	39.1	39.1	39.6	עץ אשור (מטר מעוקב)
0.400	0.388	0.400	0.400	0.400	זכוכית שטוחה לחלונות בעובי 2 מ"מ (מ"ר)

המקור: שנתון סטטיסטי של ממלכת ירדן לשנת 1965.

נספח ז-7

מצבת ציוד כבד ורכב עבודה של מחלקת עבודות ציבוריות
הירדנית, בגדה המערבית לפני ה-5.6.67, לפי המחוז

ס ח ז			
חברון	ש כ ס	ירושלים	
2	5	5	מכש
	1		מכש פגאומטי
1			מכש מרעיד לתיקוני כביש
1	2	1	מפלס
1	1	1	מסאית
		1	מסאית מיבדה ניידת
3	4	2	מכונית קטנה
	1	1	מיכלית מים
	1		פולבי מיקסר
	1		גנרטור נייד
	1		מכשיר ריתוך נייד
		1	מכונית טיכה
		1	מדחס
		1	מסאטא כבישים נגרר
1			מרעיד בסון
		1	טרקטור 7/*

(*) יתכן ששייך לקבלן פרטי
המקור: שלטונות הגדה המערבית.

Table 1

Table 1. Summary of the results of the analysis of variance for the effect of the treatment on the response of the subjects to the test.

	First	Second	Third	Fourth	Fifth
1. Mean	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
2. Standard deviation	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
3. Coefficient of correlation	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
4. Coefficient of determination	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5. Coefficient of regression	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
6. Coefficient of variation	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
7. Coefficient of skewness	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
8. Coefficient of kurtosis	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
9. Coefficient of excess	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
10. Coefficient of symmetry	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

Table 1. Summary of the results of the analysis of variance for the effect of the treatment on the response of the subjects to the test.

Table 2

Table 2. Summary of the results of the analysis of variance for the effect of the treatment on the response of the subjects to the test.

	First	Second	Third	Fourth	Fifth
1. Mean	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
2. Standard deviation	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
3. Coefficient of correlation	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
4. Coefficient of determination	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
5. Coefficient of regression	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
6. Coefficient of variation	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
7. Coefficient of skewness	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
8. Coefficient of kurtosis	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
9. Coefficient of excess	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
10. Coefficient of symmetry	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

Table 2. Summary of the results of the analysis of variance for the effect of the treatment on the response of the subjects to the test.

שכר חודשי ששולם לעובדים בעבודות ציבוריות,
בגדה המערבית, לפני ה-5.6.67
(דינרים)

143	מהנדס מחוז
(* 46-73)	פקיד ראשי
81	מנהל חשבונות
(* 22-42)	מה"נאי
27	אחראי על משרדים
(* 30-60)	מפקח כבישים
(* 29-34)	מכונאי
(* 30-34)	מפקח ראשון לבנינים
15	עוזר למכונאי
25	נהג משאית
21	חשמלאי רכב
18	פקיד חשבונות
15	עובד מחסן
15	שומר
15	פועל בקיון

(* קיים הפרש בשכר בין המחוזות.
המקור: טלטונות הגדה המערבית.

RE: JEFFREY BROWN, JR. - 1940-1941
RE: JEFFREY BROWN, JR. - 1942-1943
RE: JEFFREY BROWN, JR. - 1944-1945

JEFFREY BROWN, JR.	1940
JEFFREY BROWN, JR.	1941
JEFFREY BROWN, JR.	1942
JEFFREY BROWN, JR.	1943
JEFFREY BROWN, JR.	1944
JEFFREY BROWN, JR.	1945
JEFFREY BROWN, JR.	1946
JEFFREY BROWN, JR.	1947
JEFFREY BROWN, JR.	1948
JEFFREY BROWN, JR.	1949
JEFFREY BROWN, JR.	1950
JEFFREY BROWN, JR.	1951
JEFFREY BROWN, JR.	1952
JEFFREY BROWN, JR.	1953
JEFFREY BROWN, JR.	1954
JEFFREY BROWN, JR.	1955
JEFFREY BROWN, JR.	1956
JEFFREY BROWN, JR.	1957
JEFFREY BROWN, JR.	1958
JEFFREY BROWN, JR.	1959
JEFFREY BROWN, JR.	1960
JEFFREY BROWN, JR.	1961
JEFFREY BROWN, JR.	1962
JEFFREY BROWN, JR.	1963
JEFFREY BROWN, JR.	1964
JEFFREY BROWN, JR.	1965
JEFFREY BROWN, JR.	1966
JEFFREY BROWN, JR.	1967
JEFFREY BROWN, JR.	1968
JEFFREY BROWN, JR.	1969
JEFFREY BROWN, JR.	1970
JEFFREY BROWN, JR.	1971
JEFFREY BROWN, JR.	1972
JEFFREY BROWN, JR.	1973
JEFFREY BROWN, JR.	1974
JEFFREY BROWN, JR.	1975
JEFFREY BROWN, JR.	1976
JEFFREY BROWN, JR.	1977
JEFFREY BROWN, JR.	1978
JEFFREY BROWN, JR.	1979
JEFFREY BROWN, JR.	1980
JEFFREY BROWN, JR.	1981
JEFFREY BROWN, JR.	1982
JEFFREY BROWN, JR.	1983
JEFFREY BROWN, JR.	1984
JEFFREY BROWN, JR.	1985
JEFFREY BROWN, JR.	1986
JEFFREY BROWN, JR.	1987
JEFFREY BROWN, JR.	1988
JEFFREY BROWN, JR.	1989
JEFFREY BROWN, JR.	1990
JEFFREY BROWN, JR.	1991
JEFFREY BROWN, JR.	1992
JEFFREY BROWN, JR.	1993
JEFFREY BROWN, JR.	1994
JEFFREY BROWN, JR.	1995
JEFFREY BROWN, JR.	1996
JEFFREY BROWN, JR.	1997
JEFFREY BROWN, JR.	1998
JEFFREY BROWN, JR.	1999
JEFFREY BROWN, JR.	2000

RE: JEFFREY BROWN, JR. - 1940-1941
 RE: JEFFREY BROWN, JR. - 1942-1943
 RE: JEFFREY BROWN, JR. - 1944-1945

ועדה מנכ"לים לשפול בנושאים האזרחיים
בשטחים המצויים ע"י צה"ל

משרד השיכון הקריה
י"ט אב תשנ"ז 8.67
מ"י חנוכי
מ"י שדורי
לעיון ולמסלול
11

עיקרי דברים משיבת הועדה שהתקיימה ביום 14.8.67

מס' 17

נכחים:	יו"ר - ד"ר י. ארנון	מנכ"ל משרד האוצר
	מר ח. לב-כוכב	מנכ"ל משרד העבודה
	מר סילברסון	מנכ"ל משרד הפנים
	פרופ' ר. בקי	לשכה מרכזית לסטטיסטיקה
	מר בן-עמרם	לשכה מרכזית לסטטיסטיקה
	מר ד. בן-אור	משרד החקלאות
	מר לרר	ס/מנכ"ל משרד התחבורה
	מר גיא	מפקח על תעבורה בדרכים
	מר שלוח	משרד התחבורה
	מר שני	משרד התירות
	מר ג. פח	משרד השר י. ספיר
	מר צפורי	משרד החוץ
	מר רנן	משרד הדואר
	מר שיף	משרד המסחר והתעשייה
	מר מגלי	משרד המסחר והתעשייה
	מר אשכנזי	משרד השכון
	ד"ר פיקר	המפקח על הבטוח
	מר ש. מיישלבונים	משרד האוצר
	מר י. כץ	משרד האוצר
	מר ד. הלפרין	דובר משרד האוצר
	מר בן-אוזיליו	בנק ישראל
	אל"מ ורדי	מפקדת הגדה המערבית
	מר יקותיאל	מפקדת הגדה המערבית
	מר ד. בבלי	מפקדת הגדה המערבית
	סא"ל לובסקין	מפקדת רמת הגולן
	רס"ן עקיבא	מפקדת רמת הגולן
	סגן ע. ניב	מפקדת רצועת עזה
	רס"ן מירון	אג"מ/בש"ר
	אל"מ י. ניצן	מרכז הועדה
	מר י. פולק	משרד הבטחון

1. כללי

ד"ר ארנון פתח את הישיבה ומסר את רשות הדבור לאל"מ י. ניצן אשר מסר על החלטות ועדת שרים בנושאי חנוך כדלהלן:

2./..

א. ספרי לימוד

- (1) עד כמה שאפשר ישמרו בבתי הספר שבשטחים המוחזקים ספרי הלימוד שהיו נהוגים שם בעבר.
- (2) ספרי הלימוד בשטחים המוחזקים ישאו את החותמת "ספר זה מאושר כספר לימוד ע"י המפקד הצבאי באזור....1967".
- (3) בגדה המערבית - משרד החנוך והתרבות יבדוק מחדש את 49 הספרים שנפסלו ללימוד בבתי הספר בגדה המערבית, במגמה להחזיר עד כמה שאפשר, ספרי לימוד שהיו נהוגים עד כה. במקום הספרים שפסלו יספק משרד החנוך והתרבות ספרי לימוד הנהוגים בבתי ספר של המיעוטים בישראל.
- (4) ברצועת עזה - משרד החנוך והתרבות יבדוק את ספרי הלימוד שהיו נהוגים בבתי הספר ברצועת עזה ויפסול את אלה המכילים דברי שטנה והסתה. במקום הספרים הפסולים יספק משרד החנוך והתרבות ספרי לימוד הנהוגים בבתי הספר של המיעוטים בישראל.

ב. תכנית הלימודים

- (1) משרד החנוך והתרבות יכין תכנית לימודים חדשה לבתי הספר בשטחים המוחזקים, אשר לא תכלול את הנושאים הקשורים לעברית ולישראל. התכנית תשא את הכותרת "תכנית לימודים לשנת 1967/68".
- (2) משרד החנוך לא יוציא חוזרים או הודעות לבתי הספר הנ"ל בדבר לימוד עברית, לא כחובה ולא כרשות. לבתי ספר אשר יביעו רצונם ללמד עברית - יאופשר הדבר. ד"ר ארנון שאל פרשים בדבר כמות ומחיר הספרים שנמסרו לדפוס. אל"מ ניצן קבל על עצמו לבדוק העניין עם מר גדיש.

2. דוחו"ת בצוע

מפקד אוכלוסין ברמת הגולן

פרופ"ר. בקי מסר פרטים אודות ההכנות הכלליות והבצוע למפקד אוכלוסין בשטחים. בדבריו הסביר פרופ"ר בקי את מבנה השאלונים - אותם ימלאו הפוקדים בעת המפקד, את סוגי השאלות וכן דווח אודות האפשרויות השונות לניתוח השאלונים. במיוחד על הפליטים, מצב התעסוקה הנוכחי והקודם, מקורות הכנסה נכיו"ב. ברמת הגולן התבצע המפקד ביום 10.8.67. התפקדו בו כ-6,500 נפש. לאור הנסיון ברמת הגולן בהקשר לחלוקת השטחים, אמצעי התקשורת בין חוליות הפקידות ומיפוי, יעשו כל המאמצים להתגבר על הקשיים לקראת המפקדים בשטחים האחרים. צויין במיוחד כי המפקדים הבאים יהיו בקנה מידה נרחב ביותר, ישתתפו בהם כ-2500 פוקדים אשר גיוסם לתפקיד מהווה בעיה חריפה ביותר. נקודה נוספת הדורשת תשומת לב היא העוצר בשטחים בעת המפקד ובמיוחד בעתיד, מאחר ואין הוא נערך בכל השנה בבת אחת אלא בקטעים שונים מדי יומיים ועל צה"ל להבטיח איפוא שלא יהיה מעבר חושבים מאיזור לאיזור. כן הועלתה הבקשה לעשות ככל האפשר על מנת למנוע כל פרסום מוקדם אודות המפקדים הבאים. אל"מ ניצן וד"ר ארנון שבחו את הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על בצוע המפקד ברמת הגולן, והם הדגישו כי על מפקדות רצועת עזה וצפון סיני והגדה המערבית להכנס להכנות של בצוע המפקדים בשטחיהם לאור לקחי המפקד ברמת הגולן ולתת סיוע מקסימלי בנושאי עוצר, קשר, אבטחה, רכב וכו'.

3. נושאי דואר

אל"מ ניצן פתח הדיון ועמד בדבריו על הצורך לבצע תקבולים ותשלומים באמצעות הדואר וסניפיו בשטחים. כן בקש לקבל דו"ח התקדמות בענין משלוח חבילות. מר רנן מסר דו"ח על פעולות הדואר ועל פתיחת סניפים. כן אמר כי הוחל בבצוע תשלומים ראשוניים באמצעות בנק הדואר בסניפי הגדה המערבית.

ברצועת עזה מבצעים חלוקת אגרות הנשלחות באמצעות הצלב האדום ומקווים לבצע זאת גם בגדה.

בעיית משלוח החבילות נפתרה בדרך כלל אך נותרו עדיין מספר חבילות שנשלחו מחו"ל בגובינא ואין הנמענים רוצים או יכולים להוציאן.

יש אפשרות קבלה של חבילות הנשלחות מחו"ל וכן קיימת אפשרות משלוח בחוץ השטחים. כאשר למשלוח חבילות לחו"ל נקבע הסדר מיוחד לפיו יובשח שכל משלוחי יצוא יבוצעו ללא השהיות.

כן מסר מר רנן כי האגוד הבינלאומי לדואר לא פרסם בין מדינות העולם, עובדת פתיחת סניפי הדואר בשטחים ומשרד הדואר משפל בזאת בשתוף עם משרד החוץ.

בעקבות בקשת אל"מ ניצן לבצע תשלומים ותקבולים באמצעות בנק הדואר ובמיוחד במקומות שאין שם סניפי בנקים לדוגמא אל-עריש, הערת מר יקותיאלי כי מפקדת הגדה מעוניינת בפעולות בנק הדואר בשטח, ודברי מר רנן בנושא, סוכם ע"י ד"ר ארנון כי הבעיות בנושא זה תפתרנה בהאום בין מפקדות השטחים לבין הנהלת הדואר, מתוך מגמה לתת השרות הנדרש.

רס"ן מירון מסר כי בעבר נשא מגן-דוד-אדום בהוצאות משלוח אגרות הצלב האדום, ואילו עתה כאשר אין מגן-דוד-אדום שותף למשלוח, אלא השפול מתבצע באמצעות הדואר בלבד, יש לקבוע סעיף תקציבי לכיסוי ההוצאה.

4. נושאי התחבורה

א. ערעור משרד התחבורה בדבר קביעת חברות אוטובוסים המסיעות תושבי הרצועה לגדה

אל"מ ניצן פתח הדיון בנושא והעלה בקשת משרד התחבורה להמשיך בהסדר הקיים עם "אגד" וזאת מחמת רמת הביטחות הנמוכה של האוטובוסים הערביים אשר עלולים לסכן בשחון תושבי ישראל באם יעברו בתחומי המדינה.

ד"ר ארנון אמר כי אם מניעי האיסור מנומקים בשענות בטיחות אזי יש לדעתו לערוך בדיקת מספר אוטובוסים ע"פ הנורמט הקיימת בישראל ובלבד שההסדר יקויים במהרה. התקיים דיון בהסתהפות מר שילוח וסגן ע. ניב בו הועלו גם נימוקים בשחוניים בנוסף לנימוקי בטיחות.

הוחלט ע"פ הצעת רס"ן מירון כי ועדת המשנה תתכנס פעם נוספת לשם סכום הסעיף הנמצא במחלוקת.

ב. בשוח רכב ברצועת עזה וגדה מערבית - גובה האגרה

אל"מ ניצן פתח הדיון בנושא והצביע על הקווי של תושבי הרצועה לשלם אגרת הבשוח. ד"ר פיקר מסר כי למרות שקולים שונים בכוון העלאת והורדת האגרה הוחלט להפעיל התעריף הישראלי. תעריף זה יבדק פעם נוספת לאחר הפעלה במשך שנה ואז יוחלט אם יש להעלות האגרה או להפחיתה.

בדיון שהתקיים הועלתה הצעה להקטין אגרת הבשוח לרכב צבורי וזאת כדי שרכב זה לא יעמוד.

ג. בשוח מכונות הקלאיות

לאחר דיון שהתקיים בנושא - בהשתתפות מר לרר הוחלט להשיל על ד"ר פיקר לבדוק הנושא.

ד. בשיחות בדרכים

אל"מ ניצן מסר על פניית אגוד חברות הבשוח, אשר בקש לפעול למען הגברת הבשוחות בדרכים בששחים המוחזקים.
מר לרר מסר כי נעשו פעולות שונות בנושא בתאום ובשתוף גורמים אחרים ביניהם מע"ץ. בין הפעולות שכבר בוצעו אפשר לציין הצבת תמרורים בכבישי הגדה.
הוחלט להשיל האחריות המקצועית לנושא בשיחות בדרכים בששחים המוחזקים על משרד התחבורה אשר יפעיל כל הגורמים הנוגעים בדבר.

5. נושאי ארצ

א. הסדר עם הבנקים בדבר מתן אשראי לחקלאות, תעשיה, מסחר ובנייה

ד"ר ארנון מסר פרטים על הסדר האשראי עם הבנקים ועל הבשחונות שיש להם כנגד סכומים שונים. גובה הרבית היה 9%. בשלב א' ינתן אשראי עד 10 מליון ל"י.

ב. החלפת משבע

מר בן-אוזיליו דווח על בצוע החלפת המשבע.

(1) רצועת עזה

עד מסירת הדו"ח הוחלפו כשני מליון ל"מ וכנראה יוחלף עוד סכום של כחצי מליון ל"מ. כן תתבצע החלפת משבע בדרום סיני עבור שבטי הבדווים.

(2) הגדה המערבית

קצב החלפת המשבע בגדה הוא פחות מאשר ברצועה וזאת כנראה מאחר והדינר נשאר הילך חוקי בנוסף לל"י.
נערך דיון שנסב על התוצאות הכלכליות השונות הנובעות מהמצב הקיים בגדה והועלה הרעיון להמליץ על קיום הל"י כהילך חוקי בלעדי. לא נתקבלה החלטה בנדון והנושא חייב להיות נדון בועדת שרים.

6. נושאי שכר

החקיים דיון על נושא שכר לעובדי צבור ערביים בששחים. בעקבות סכום הישיבה הקודמת באותו עניין הוחלט להקים ועדה שתלמד נושא העלאת ומבנה השכר של עובדים צבוריים. הרכבה יהיה:

נציג שרות המדינה

נציג אגף החקציבים

נציג המפקדות

אל"מ ניצן ימנה את מרכז הועדה.

נקבע כי הועדה תתן בדיוניה עדיפות לרצועת עזה והיא תתבקש לסכם את המלצותיה בכל ההקדם.

7. נושאי מסחר ותעשייה

רמת המחירים ברצועת עזה - קמח, חיטה, שעורה, אורז.
לאחר דיון קצר סוכם, עפ"י הצעת ד"ר ארנון, כי משרד המסחר והתעשייה במשותף עם מפקדת
הרצועה יכינו מצע לדיון לקראת הישיבה הבאה.

8. שונוח

א. סוכם כי הפניה בכתב של האחים קוריס אל השר י. ספיר בענין קניית תוצרת עודפי תפוחים
ברמת הגולן תועבר ליו"ר ולמנכ"ל משרד החקלאות אשר יתבקש לברר הנושא.

ב. מר צפורי מסר כי קימת פניה של גוף סוציאלי שודי שלא פעל באופן רשמי בתחומי הגדה
לפני ה-5. ביוני והמציע את שרותו בהיקף מצומצם.
על פי הצעת ד"ר ארנון ואל"מ ניצן הוחלט לא לסווח מהחלטה קודמת ולאפשר הפעילות רק
לגורמים שפעלו בצורה מוכרת לפני ה-5 ביוני.

ג. מר סילברסון מסר כי נושא ויתור על אזרחות של בני מעושים הרוצים לעבור לצמיתות
לשטחים נדון בין משרד הפנים ואג"מ/בש"ר, בהתאם לסכום ישיבת ועדת המנכלים מיום
7.8.67 (ראה פרטי-כל מס. 16 סעיף 3-א).

מדברי מר סילברסון התברר כי לא רצוי לפעול בכל דרך העלולה להביא לשלילת האזרחות
מן המועמדים לעבור לשטחים - בדעה זו מחזיק גם אג"מ/בש"ר. חלוקי הדעות נובעים
לשאלה האם יש להת לבני המעושים לעבור לשטחים. דעת אג"מ/בש"ר חיובית ואילו דעת
משרד הפנים - שלילית.

לאור הדברים דלעיל מבקש מר סילברסון להעביר הנושא להכרעה עקרונית.

ד. סגן ניב מסר כי עובדי בתי הדין השרעיים אינם מוכנים לעבוד כל עוד לא לשולם להם
רפרואקטיבית מה-5.6.67.

הוחלט כי יש לשלם להם כפי דרישתם והבצוע הוא בידי הגורם המשלם, מקביל למה שהיה
קיים לפני ה-5 ביוני.

ה. תחבורה לנציגי המשרדים

אל"מ ורדי הסביר הקשיים בהם נתקלים נציגי המשרדים, קשיים הנובעים ממחסור ברכב
ובהקצבת קילומטרים בלתי מספקת לעובדים בשטחים.
סוכם כי ד"ר ארנון יורה לאגף התקציבים לפעול לתקון המצב ע"י אשור הקצבות
נוספות לפי הצורך.

ו. בשלב זה נדחתה פניית מפעל הפיס להפצת כרטיסי הגרלה בשטחים המוחזקים.

ז. בשלב זה נדחתה פניית נחשוי השבוע בע"מ להפצה כנ"ל.

ח. הותרו סיורים וטיולים מאורגנים ברמת הגולן, לפי פרסום שייקבע בנפרד.

ט. בקשת כל-בו שלום לעריכת תערוכה מיוחדת לערבים (כולל סוחרים מהשטחים המוחזקים)
תאושר רק לאחר קבלת החלטה עקרונית של השרים בענין הסחר.

9. מועד הישיבה הבאה

הישיבה הבאה נקבעה ליום ב' 21.8.67 שעה 1700 בלשכתו של ד"ר ארנון בירושלים.

י. ניצן, אל"מ

סוד יום לישיבת הועדה ביום 14.8.67

1. כללי

אינפורמציה כללית

2. דוחות בצוע

- א. דו"ח תמציתי של המפקדים בשטחים על בצוע החלטות הועדה.
ב. דו"ח על בצוע מפקד אוכלוסין ברמת הגולן - לקחים למפקדים הבאים.

3. נושאי תחבורה

- א. ערעור שרד התחבורה בדבר קביעת חברות אוטובוסים המסיקות תושבי הרצועה לגדה.
ב. בשוח רכב ברצועת עזה וגדה מערבית - גובה האגרה (יחידה).
ג. בשוח מכוניות חקלאיות ברצועה.
ד. בשיחות בדרכים.

4. נושאי אוצר

- א. הסדר עם הבנקים בדבר מתן אשראי לתעשיה, חקלאות, מסחר ובניה. = 9%
ב. בצוע תקבולים ותשלומים באמצעות סניפי בנק הדואר.
ג. דו"ח החלפת כסף בשטחים.

5. נושאי שכר

- מינוי ועדה משנה ללימוד נושאי שכר בשטחים המוחזקים. (מ"מ 1/3)

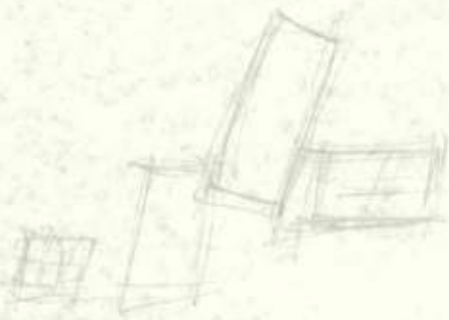
6. נושאי מסוד ותעשיה

- רמת המחירים ברצועת עזה - קמח, חיטה, שעורה, אורז.

7. שונות

מחירי חלב ומוצרי חלב

8. מועד הישיבה הבאה

עיקרי דבריהם משיבת הועדה שהתקיימה ביום 7.8.67

מס" 16

נוכחים:	יו"ר - ד"ר י. ארנון - מנכ"ל משרד האוצר
מר א. עמיעד	- מנכ"ל משרד החקלאות
מר סילברסון	- מנכ"ל משרד הפנים
מר ד. גולן	- מנכ"ל משרד המסחר והתעשייה
מר יקותיאל	- מפקדת הגדה המערבית
רס"ן שמרון	- מפקדת הגדה המערבית
מר ד. בן-אור	- משרד החקלאות
סא"ל לובסקין	- מפקדת כוחות צה"ל ברמת הגולן
רס"ן עקיבא	- מפקדת כוחות צה"ל ברמת הגולן
מר ג. פח	- משרד השיכון
מר שאוב	- מזכיר כללי - בנק ישראל
מר י. שיף	- משרד המסחר והתעשייה
מר שני	- משרד התיירות
סא"ל פ. עמיר	- מפקדת רצועת עזה וצפון סיני
סגן ע. ניב	- מפקדת רצועת עזה וצפון סיני
רס"ן מירון	- אג"מ/בש"ר
מר י. יקיר	- משרד העבודה
ד"ר י. בן-אור	- משרד הסעד
מר רונן	- רשות לתכנון כלכלי
מר י. כץ	- משבע חוץ - אוצר
מר דני הלפרין	- דובר משרד האוצר
מר ש. שייטלבוים	- משרד האוצר
מר לרר	- ס/מנכ"ל משרד החחבורה
אל"מ י. ניצן	- מרכז הועדה
מר י. פולק	- משרד הבטחון

1. כללי

- א. היו"ר פתח הישיבה ובקש מאל"מ ניצן למסור על החלטות ועדת שרים.
- ב. אל"מ ניצן מסר כי ועדת שרים לעניני כלכלה המשיכה בדיוניה בבעיות יסוד של כלכלת השטחים, אך לא סכמה את דיוניה ולא נתקבלו כל החלטות.
- ג. כן מסר אל"מ ניצן, כי התקציב שהוגש עבור כל השטחים שרם אושר, אך בינתיים נתקבלה מקדמה נוספת בסך של 2.5 מיליון ל"י עבור כל השטחים וההקצבות מתוכה למפקדות חוצאנה תוך יום-יומיים.

2. נושאי חקלאות

א. הדריים

מר א. עמיעד מסר נחונים אודות יצוא הדריים מרצועת עזה וצפון סיני. בין שאר דבריו אמר כי בעבר קבלו הפרדסנים מחירים גבוהים עבור פרי ברמה נמוכה וייצאו לארצות אליהן ישראל לא ייצאה. הצעתו - לאפשר לפרדסנים לייצא לאן שהם רוצים תוך פקוח על הסכמי הקלירינג וזאת בתאום עם משרד המסחר והתעשייה. לדבריו יש לתת ליצואני הפרי הנחיות ברורות אודות הסחורות הדרושות לישראל. לכן מבקשים ממשרד המסחר והתעשייה לקבל בהקדם רשימת סחורות שחוגש ליצואנים.

ד"ר ארנון וסא"ל פ. עמיר חומכים בדעה שהושמעה.

הוחלט לקבל הצעת מר עמיעד ולהשיל על משרד החקלאות להגיע להסדרים עם היצואנים לפי ראות עיניו. על משרד המסחר והתעשייה להכין רשימת הסחורות הנדרשות ולהעבירן למנכ"ל משרד החקלאות. צוין כי עדיף לקבל תמורה במקביל קשה במקום סחורות.

ב. חמרים

מר עמיעד מסר כי יכול החמרים הוא כ-5000-7000 טון והם לרב מסוג לח שאינו ניתן לייבוש. יתכן וניתן יהיה לשווק כ-2000-3000 טון והשאר כמדון לבעלי חיים.

3. נושאי פנים

א.

נוהל לגבי ויתור על אזרחות של בני המעושים העוברים לצמיתות לשטחים המוחזקים

רס"ן מירון מסר כי בעיית בני המעושים הרוצים לעבור לשטחים המוחזקים עשויה להתפתח לממדים רחבים ולדעתו יש לעודדה. הסיבה העקרית לניידות היא איחוד משפחות שנוצרו לאחר הכבוש.

התפתח דיון על הנושא. מר סילברסון הוסיף כי לדעתו הממדים עדיין מצומצמים וידוע לו על מקרה בודד אחד. לדעתו קיימות כמה דרכים לפתרון:

- (1) לתת לעבור לשטח המוחזק ושישמור על האזרחות
- (2) לתת לעבור לשטח המוחזק ושיוותר על האזרחות

לדעתו שתי האפשרויות בלתי רצויות ויש להעביר העניין להכרעה עקרונית.

סא"ל לובסקין ממליץ לראות הבעיה ככוללת מבלי להתחשב במספר המקרים. לדעתו אין להכיר בנישואין החדשים וזאת כפי שהיה נהוג בעבר. הוא ממליץ לתת לעבור לשטחים תוך ויתור על האזרחות. מכל מקום יש להסתמך על דיוני ומסקנות "ועדה ב'".

רס"ן מירון טען שיש לאפשר יציאה לשטחים תוך שמירה על האזרחות הישראלית.

הוחלט לקבל הצעת ד"ר ארנון שהנושא יבורר בין הממשל הצבאי, קרי בשמ"ר, לבין משרד הפנים והם יקבעו הסדרי אד-הוק ולפי הצורך יביאו הנושא לדיון עקרוני.

ב. נושאי פנים כלליים

סא"ל פ. עמיר העלה השאלה כיצד יש לנהוג בסטודנטים שלמדו במצרים והרוצים להמשיך בלימודיהם שם.

לאחר דיון הוחלט לקבל הצעת ד"ר ארנון שלא נתנגד לרצונם של ערבים לעזוב את השטחים למדינות ערב לצמיתות.

מר יקותיאל העלה בעיית הסודנות בני השטחים המוחזקים המעוניינים להמשיך בלימודיהם במדינות אחרות - שאינן מדינות אויב - תוך בשחון שיוכלו לחזור לארץ בחופשות ולאחר תום הלימודים.

היו"ר סיכם כי יש להענות בחיוב לפניות אלה, ויש להבהיר ליוצאים כי לפי דרישתם יוכלו לחזור אל מקום המגורים ממנו יצאו.
סא"ל פ. עמיר העלה בקשה כי בתום מספר האוכלוסין תוענקנה למתפקדים תעודות זיהוי.

מר סילברסון הסביר כי בתום המפקד וכשלב שני ניתן יהיה להוציא תעודות זיהוי למתפקדים.

ד"ר בן-אור ממשרד הסעד, ציין כי בתלוש הרישום שימסר בעת המפקד לראש היחידה אין פרוט של בני המשפחה והוא בקש לפחות לציין בספרה מספר בני המשפחה של אותו ראש יחידה.

סוכס ע"י ד"ר ארנון כי לאור הסכמת מפקדי השטחים מתבקש מנכ"ל משרד הפנים להעביר בקשה זו ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה למען תשתדל לפעול כמוצע.

4. נושאי ארצ

א. הסדר עם הבנקים בדבר מתן אשראי לתעשייה, חקלאות, מסחר ובנייה

מר שאוב מסר כי ידווח על כך בישיבה הבאה. לאחר דיון הציע ד"ר ארנון כי אם לא יושג סכום בהקדם ינתן אשראי לתושבי השטחים באמצעות בנק הדואר.

ב. העברת כספים מחו"ל לתושבי השטחים

ד"ר ארנון מוסר כי יש לברר הנושא עם מר א. שלוש ממשרד החוץ אשר נעדה מהישיבה. בחשיבה לשאלת רס"ן שמרון השיב היו"ר כי מוכנים לכל הסדר שיובא בחו"ל עפ"י פניות אישיות כדי לאפשר העברת כספים במשבע זר אל תושבי השטחים המוחזקים.

ג. החלפת משבע

אל"מ י. ניצן העלה נושא החלפת משבע בדרום סיני.

לאחר דיווח רס"ן מירון בו אמר כי יתכן ויאלצו לקבוע מועד מיוחד להחלפת המשבע בסיני. הוחלט להסמיק אג"מ/בש"ר בתאום עם בנק ישראל לסיים השפול בנושא.
מר שאוב מסר כי עד כה הוחלפו הסכומים הבאים:

רמת הגולן - 300,000 לי"ס	דיר בלח - 20,000 לי"ס
עזה - 498,000 לי"ס	חאן יונס - 26,000 לי"ס
אל עריש - 130 לי"ס בלבד	רפיח - 125,000 לי"ס

נציג מפקדת רצועת עזה וצפון סיני נחבקש לפעול בענין חוסר הנכונות להחלפת כספים מצד תושבי אל-עריש.

5. נושאי מסחר ותעשייה

א. השלת מכס על יבוא טובין מאיזור לאיזור

רס"ן מירון מדווח על ועדת משנה שדנה בענין יבוא טובין מאיזור לאיזור ותוך דיון הועלה הנושא של השלת מכס. התפתח דיון ובסיומו הוחלט כי על סחורות יבוא

מחול יושל מכס ישראלי וכל דבר בעל חשיבות המיוצר ברצועה יושל עליו מכס כמו בגדה וכן לגבי יצור בגדה יושל עליו מכס כמו ברצועה. לאחר מכן לא יושלו מכסים נוספים. ד"ר ארנון ישמש בורר בין השטחים השונים לכשתתעורר בעיית חלוקת הכנסות המכסים ביניהם.

ב. שובין המונחים במחסנים בעזה

מר ישורון שיף העלה נושא השובין המונחים במחסני ערובה ברצועה עזה. לאחר דיון הוחלט, עפ"י הצעת מר דוד גולן, להשיל על משרד המסחר והתעשייה בהאום עם המכס, לסיים הפעולה בנושא.

6. דו"חות בצוע

א. רמת הגולן

סא"ל לובשקין מסר כי מתכוננים לבצוע המפקד באזור וכי בנושאי מנהלה אזרחית אין בעיות מיוחדות. ענין שעות שיוק סחורות יבורר במישרין עם הנוגעים בדבר. מר עמיעד העיר, כי שיוק תוצרת חקלאית מתעכב בגלל ניסוח הסכם עם המשווקים. הוחלט כי הנושא יסוכם ישירות בין מפקדת רמת הגולן ומשרד החקלאות.

ב. הגדה המערבית

מר יקותיאל מוסר כי אין מה לדווח.

ג. רצועת עזה

סא"ל פ. עמיר מוסר דו"ח כדלקמן:

- (1) אין התושבים קונים קמח ואורז מחמת ההפרש במחירים. קיימת הנטייה לאפשר קניית חיטה ששחינתה התבצע במקום.
 - (2) קק"ל נכנסה לשפול בחוות מעיי אל-עריש.
 - (3) הספקת הקס אינה עונה על הדרישות ולקראת החורף עלולות להתעורר בעיות.
 - (4) אי איש הפונקציונרים של משרדי הממשלה (אוצר, פנים, עבודה וכו') גורם לחקלות רציניות בעבודה ויש לעשות לתקון המצב ללא דיחוי נוסף. כן מוסר סא"ל פ. עמיר כי מטכ"ל/אג"א לוקח מהמינהל האזרחי את אותו רכב שהיה בעבר בשימוש המשרדים הממשלתיים ומעבירו לישראל. הוא מבקש להשאיר ברשותו רכב זה לשימוש המינהל האזרחי.
- אל"מ ניצן קבל על עצמו להסדיר הנושא עם ראש מטכ"ל/אג"א.

ד. כללי

מר יקותיאל העלה בעיית בשוח לעובדי מדינה העובדים בשטחים והן לגבי אזרחים המוזמנים לשטח ע"י המפקדה. לדעתו יש לבטח הנ"ל כנגד סיכוני המלחמה. הוחלט לקבל הצעת ד"ר ארנון להשיל על ד"ר פיקר, המפקח על הבשוח, לברר נושא זה.

7. נושאי תחבורה

א. ועדת משנה לענייני תחבורה בשטחים

רס"ן מירון מסר דו"ח על פעולת הוועדה הנ"ל ועל החלטותיה (ראה נספח א').
 עפ"י הצעת ד"ר ארנון הוחלט לקבל המלצות ועדת המשנה.
 רס"ן שמרון העלה הצעה להאריך מועד רישוי רכב מאחר ומשרד התחבורה אינו מסוגל להתגבר על העומס הרב המוטל עליו בענין זה בימים האחרונים.
 עפ"י הצעת אל"מ ניצן הוחלט לאפשר למפקד הכוחות במקום להאריך מועד הרישוי בתאום עם משרד התחבורה, לפי ראות עיניו.
 לענין האוטובוסים של חברת J.E.T. מסר אל"מ ניצן כי הוחלט להחזירם לחברה הפועלת בפקוח משרד התיירות.
 סא"ל עמיר העלה בעיות רישוי רכב ממשלתי לשעבר ורישומן על שם מנהל הרכב הממשלתי. הוחלט לקבל הצעת מר יקותיאל בדבר רישום רכב שהיה שייך לממשלה בשטח ומיועד למנהל האזרחי. ההצעה אומרת כי מינהל המקרקעין ירשום הרכב בשם האפוטרופוס וינתן מספר מיוחד בעל שלוש ספרות או בעל קידומת מיוחדת.
 סא"ל עמיר הציע כי לוחיות מספרי הרכב ייכתבו גם בערבית. החברר כי הענין כבר לא ניתן לבצוע והובע צער על כי לא הוצאו לוחיות רישום לרכב גם במספרים ערביים.
 סא"ל עמיר העלה הדרישה לא לרשום רכב על שם בעל אחד כאשר מספר הבעלים עליו הוא שניים ומעלה, ואחד הבעלים נעדר. במצב כזה הרבב שייך חלקית לאפוטרופוס, ויש לרשמו בהתאם.
 הוחלט לקבל הצעה זו.
 סא"ל עמיר הציג משולש ירוק המודבק על מכוניות ברצועה ע"י משרד התחבורה ללא תאום מוקדם.
 סוכם לבשל הסדר זה ברצועה עזה.

8. שונות

- א. סא"ל פ. עמיר מסר כי חשב משרד הבטחון מוריד משכר הפועלים הערבים 10% מהשכר לשובת קרן מיוחדת (נפגעי עבודה וכו')
 עפ"י הצעת ד"ר ארנון הוחלט להשיל על אל"מ ניצן לברר הבעיה.
 ב. רס"ן שמרון מציע להקים ועדת משנה שתבדוק בעייה עיוותי שכר, מאחר ובכר נשמעו שרוניות הראויות, לדעתו, לפחות לבדיקה.
 אל"מ י. ניצן מציע להקים ועדה שתלמד הנושא ותהיה מורכבת בעיקר מנציגי האוצר ונציגי המפקדות.
 הוחלט לקבל עקרונות ההצעה אולם לדחות לפי בקשה היו"ר הסכום בנדון לישיבה הבאה.
 ג. רס"ן שמרון מבקש להעלות לדיון נוהל בצוע פסקי דין שנחננו בעבר.
 עפ"י הצעת אל"מ ניצן הוחלט להפנות הנושא לברור בין פרקליט צבאי ראשי לבין משרד המשפטים.

9. תיקוני פרוטוקולים

נתבקשנו לחקן הפרוטוקולים עפ"י בקשה מר ח. לב-כוכב בהתאם לנספחים ב' ו-ג' המצורפים.

10. הישיבה הבאה

מועד הישיבה הבאה נקבע ליום ב' 14.8.67 שעה 13.00 במשרדו של ד"ר ארנון בירושלים

י. ניצן, אל"מ

סיכום מישיבת ועדת משנה לעניני התחבורה בשטחים המשוודדים מיום 30.7.67

נכחו: מר ד. בבלי	- מפק' ממשל הגדה
מר ד. גנחובסקי	- בנק ישראל
סא"ל י. ורד	- מפק' ממשל הגדה
רס"ן א. מירון	- אג"מ/בש"ר (שימש כיו"ר בהעדרו של מר י. שאוב מפאת מחלה)
מר י. שנהב	- מפקח על הבטוח
מר י. שני	- משרד התיירות
מר י. תמרי	- משרד התחבורה

בעקבות הודעתו של מר תמרי, שבימים הקרובים יסתיים הסקר של משק התחבורה הציבורית בשטחים המשוודדים, נתקבלו ההמלצות הבאות: -

1. הרשוי של כל כלי הרכב, פרט לאוטובוסים, יסתיים לא יאוחר מ-10 באוגוסט 1967.
2. הרשוי של אוטובוסים יסתיים לא יאוחר מ-20 באוגוסט 1967.
3. בשלב זה לא יותנה הרשוי בבדיקת הרכב ("טסט"), אולם כל בעלי הרכב יידרשו להעמיד את רכבם לבדיקה סמוך לפני חום תקופת הרשיונות, שניתנו להם לפני השחרור.
4. כל בעלי המוניות-דבועי האוטובוסים, יקבלו רשיונות להובלת נוסעים באיזורם בלבד.
5. קוי האוטובוסים בתוך כל איזור, ייקבעו מתוך תאום בין מפקדות הממשל שבאיזור ובין נציג משרד התחבורה. בדרך כלל תשמרנה הזכויות להפעלת אוטובוסים בקו מסוים, לחברה שהפעילה אותו קו לפני השחרור.
6. הפעלת קו האוטובוסים בין רצועת עזה ובין הגדה המערבית, תיעשה ע"י חברות אוטובוסים של רצועת עזה ו/או הגדה, והדבר ייקבע מתוך תאום בין המפקדות שבשני אזורים אלה ובין נציג משרד התחבורה.
7. כלי רכב להסעת תיירים יהיו שונים אישור מוגדר משעם נציג משרד התיירות, והרשוי יותנה במלוי אחר התנאים הקיימים ב-ישראל לגבי כלי רכב כאלה.
8. מכוניות "נהג בעצמך" שב-ירושלים המזרחית יופעלו בהסדר דומה לזה הקיים ב-ישראל.
9. צה"ל מתבקש לשחרר בהקדם האפשרי את האוטובוסים לתיירים ("ג'ט"). עד לברור הבעלות על אוטובוסים אלה, הם יופעלו ע"י משרד התיירות.
10. כל כלי הרכב יבוטחו בביטוח צד ג' במעמד הרשוי, ועצם הרשוי ישמש כאסמכתא לחברות הבטוח להוציא את תעודת הבטוח.

11. תעריפי הרשוי ישארו במתכונתם, כפי שהיתה לפני השחרור. אולם יינתן זכוי מתאים בגין התקופה שהרשיונות הקודמים עדוין בהוקף.
12. תעריפי הבשוו יהיו זהים לאלה הקיימים ב-ישראל.
13. התעריפים המקסימליים להובלת נוסעים במוניות ואוטובוסים, ייקבעו ע"י מפקדות הממשל בחאוס עם נציג משרד התחבורה, והם יהיו מבוססים על התעריפים הקיימים, תוך התאמתם לרמת המחירים הנוכחיים.
14. כלי רכב שינוע ללא רשוי, יורד מהכביש.
15. כלי רכב שקבל רשיון באיזור פלוני, יורד מהכביש אם ינוע באיזור אחר או בשטח מדינת ישראל, אלא אם הנוהג ברכב הורשה לנוע באותו כביש ע"י מפקדת הממשל או משרד התחבורה, הכל לפי הענין.
16. יש לבדוק את הבעיה של הסעת נוסעים מהאיזורים המסחררים ל-ירושלים בימי ו' ו-א' וכן את הבעיה של הסעת בעלי רשיונות (פקידים, עובדי בנקים, עובדי ענף החיירות וכיו"ב) מ-ירושלים לאיזור הגדה ומאיזור הגדה ל-ירושלים. הועדה ממליצה שנסיעות כאלה תיעשינה במידת האפשר, רק בכלי רכב ציבוריים.

פרוטוקול הישיבה מס' 13 מיום 24.7.67

לסעיף 4 ב. בסוף הפסקה הראשונה, יש להוסיף "כמו כן ציין כי הוגשה לחיל ההנדסה במפקדת הרמה הצעה תקציבית לחיקון כביש אל-חמה - קוניסרה ולא נתקבלה עד כה כל תשובה עליה".

לסעיף 4 ג. יש למחוק את המשפט האחרון ובמקומו יבואו: "הוא הדגיש שיש לאשר תקציב מנהלי מיוחד לצורך הקמת המחוז, מאחר ואין מע"ץ יכולה להעביר עובדים ברמה ההנדסית ושכניה לגדה. לגבי שיטת ההעסקה ציין כי העסקת העובדים בגדה תחבס על הפעלת העיריות והרשויות המקומיות, עם פיקוח של אנשי שירות התעסוקה על שיטת הרישום הפניית העובדים והחשלושים לעובדים, תוך המנעות מפתחת לשכות עבודה, מכסות העבודה תחולקנה בין דורשיהן, כל עוד יהיה מחסור בפרדייקסים לפי שתי מכסות - 12 י"ע לרוק ו-15 י"ע לבעל משפחה.

מנכ"ל משרד העבודה ציין כי מפקדת הגדה עדיין לא אישרה את התקציב שהגיש מע"ץ לבנינים צבוריים וכן העסקת עובדים מעבר ל-2500 מותניה בספר פקיף של רשת הכבישים."

יש לחקן: "מנכ"ל משרד העבודה" במקום "מנכ"ל משרד התחבורה".

לסעיף 4 ד. בסוף הפסקה יש להוסיף - "מנכ"ל משרד העבודה ציין כי האחריות לטיפול בנושא התעסוקה הוטלה עליו רק ביום 17.7.67, וכי אין כל אפשרות שכניה להגיע למספר כה גדול של עובדים בתקופה כה קצרה, הן עקב הבעיות הכרוכות בכך והן עקב אישור התקציבים. כן אמר כי אין כל סתירה בין החיאת מסגרות של פקודות מחוזות מע"ץ, שכן מחוזות אלו, פרט לצמרת המינהלית וההנדסית, יתבססו על עובדי מע"ץ הירדניים ומחשבי הרצועה."

לסעיף 4 ט. במקום הפסקה השניה יש לכתוב - "היו"ר קיבל על עצמו להנחות את אגף התקציבים לחת הסיוע הדרוש למשרד העבודה לאישור תקציב לצוות הבכיר של המחוזות; יקויים דיון מיוחד בנושא הפעלת הכשרה מקצועית לצרכי תעסוקה, בהתאם להצעות שהובאו ע"י מנכ"ל עבודה; מדיניות התעסוקה (מכסות וכו') תהיה אחידה בכל תחומי התעסוקה, כולל יעור, עבודות צבוריות וכו'."

פרוטוקול ישיבה מס' 14 מיום 27.7.67

לסעיף 5. קואופרטיבים בשטחים המוחזקים - סוכס כי בגדה ימונה רשם אגודות שיתופיות, עפ"י המלצת משרד העבודה, אשר יספל בנושא ויפעל בהתאם לחוק הירדני בנדון. ברצועה ימונה אדם, עפ"י המלצת משרד העבודה, לטיפול בנושא.

לסעיף 6. יחסי עבודה - סוכס כי יועסק מספר מצומצם של עובדים ירדניים שיופעלו באמצעות קצין המטה לענייני עבודה, עפ"י הקווים שצויינו עם מנכ"ל משרד העבודה.

ועדת מנכלים לטיפול בנושאים האזרחיים
בשטחים המוחזקים ע"י צה"ל

סדר ינם לישיבת הועדה ביום ב' 7.8.67

כ ל ל י

דו"ח על החלטות ועדת שרים.

נושאי מסדר הועדה

1. נוהלים בעקבות החלטות ועדת השרים.
2. הפלת מכס על יבוא סובין מאיזור לאיזור.

נושאי חקלאות

קביעת נוהלים וסדרים בעקבות החלטת ועדת שרים.

דוחות בצוע

דוח המציתי של המפקדות על בצוע החלטות הועדה.

נושאי תחבורה

דו"ח ועדת משנה לרישוי כלי רכב ציבוריים בשטחים.

נושאי פנים

נוהל לגבי ויתור על אזרחות של בני המקומים העוברים לצמיתות לשטחים המשוחררים.

נושאי אוצר

1. הסדר עם הבנקים בדבר מתן אשראי לתעשיה, חקלאות, מסחר ובניה.

2. העברות כספים מחו"ל לתושבי השטחים.

נושאי כבישים

דו"ח אג"מ/בטמ"ר בענין הכביש העוקף את ירושלים.

שונות

מועד הישיבה הבאה

REPORT OF SPECIAL AGENT IN CHARGE

TO :

Director, FBI

FROM :

Special Agent in Charge, New York

Re: [illegible]

SUBJECT:

[illegible]

REFERENCE:

[illegible]

DETAILS:

[illegible]

REMARKS:

[illegible]

CONCLUSION:

[illegible]

[illegible]

RECOMMENDATION:

[illegible]

DATE:

SIGNATURE:

הקריה, כו' במסד השכ"ז
3 באדרשט 1967

א ל: טו י. ארנון, מכ"ל משרד האוצר, יו"ר ועדת המכ"לים
למשחים מוחזקים

מאת: המנהל הכללי, משרד השיכון

הנדון: ס"ר מקום

כמוסכם בין טר השכון לביבי, זמלא
טר ה. אשכנזי, ממכ"ל משרד, את מקומי בועדה.

ב ב ר כ ה,

ד. טבה

הערת:
טר השיכון
טר ה. אשכנזי, ממכ"ל

1
W
JANUARY 10, 1911

TO THE HONORABLE SENATE OF THE UNITED STATES

FROM THE SECRETARY OF THE INTERIOR

REPORT

ON THE PROGRESS OF THE RECONSTRUCTION OF THE
PUBLIC LANDS, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

BY

THE SECRETARY

1911

WASHINGTON

GOVERNMENT PRINTING OFFICE